

*„Mindenki a maga módján látja a világot,
a maga módján éli meg nehézségeit és a sikereit.
Tanítani annyi, mint megmutatni a lehetőséget.
Tanulni annyi, mint élni a lehetőséggel.”*
(Paulo Coelho)

ÚJPESTI SZŰCS SÁNDOR
ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2020

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ.....	4
Az intézmény adatai.....	4
Helyzetünk	5
Gyermekképünk.....	5
Pedagógus képünk	6
Iskolaképünk	7
Küldetés nyilatkozat, jövőkép	8
II. NEVELÉSI PROGRAM.....	10
Bevezetés.....	10
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	21
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	23
A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	25
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	28
<i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	<i>28</i>
<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program</i>	<i>31</i>
<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</i>	<i>31</i>
<i>A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek</i>	<i>32</i>
<i>A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált oktatása-nevelése.....</i>	<i>32</i>
Diákönkormányzat	38
Tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi rendje	38
A szülő, a tanuló, és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	39
<i>Kapcsolattartás a szülőkkel</i>	<i>40</i>
Az intézménybe és a magasabb évfolyamra felvétel, átvétel feltételei	42
Tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására vonatkozó szabályok	43
III. HELYI TANTERV.....	48
Az iskola tantárgyi rendszere, elvek.....	48
Tantárgyi rendszerünk	49
Órafelosztás, óratervek.....	50
Kerettanterv szerinti óratervek, bevezetés 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben	51
A NAT 2020 alapján módosított órafelosztás. 2020. szeptember 1-től kerül bevezetésre	52
A választott kerettanterv óraszámainak emelésére használt órakeretek felhasználásáról	53
A kerettantervek közül választott tantervek.....	53
<i>A 2013-ban bevezetett pedagógiai program helyi tantervéhez választott kerettantervek</i>	<i>53</i>
<i>A 2020-ban bevezetett pedagógiai program helyi tantervéhez választott kerettantervek</i>	<i>54</i>
A taneszközök, tankönyvek kiválasztásának elvei.....	54
A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	56
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés, mint új fejlesztési terület.....</i>	<i>56</i>
<i>Az eredményes tanulás segítésének elvei</i>	<i>58</i>
Környezeti nevelés elvei, a környezeti nevelés programja	63
A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzésének, értékelésének rendszere, formái	65
<i>Az ellenőrzés célja.....</i>	<i>66</i>
<i>Az ellenőrzés formái</i>	<i>66</i>
<i>Az ellenőrzések, számonkérések leggyakrabban alkalmazott formái:.....</i>	<i>66</i>
<i>A leggyakrabban alkalmazott számonkérésekkel kapcsolatos szabályok</i>	<i>67</i>
<i>Egyéni fejlődéshez, helyzethez igazodó számonkérés, értékelés</i>	<i>69</i>
<i>Alkalmi, eseti mérések:</i>	<i>70</i>
<i>Az értékelés alapelvei</i>	<i>70</i>
<i>Az értékelés időpontjai és formái.....</i>	<i>71</i>
<i>Az értékelés közlésére használt dokumentumok:</i>	<i>72</i>
A tanuló teljesítmények értékelésének területei, fokozatai, formái.....	72
<i>Tanulmányi teljesítmény értékelése</i>	<i>73</i>
<i>Szöveges értékelésünk formái, szabályai.....</i>	<i>74</i>
<i>A magyar nyelv és irodalom értékelése 1-4. évfolyamon</i>	<i>74</i>
<i>Magatartás és szorgalomjegyek elbírálásának gyakorlata és elvei</i>	<i>76</i>
<i>Magatartás és szorgalom érdemjegyek ismérései</i>	<i>77</i>
<i>Dicséret, jutalmazás elvei, fokozatai és eszközei</i>	<i>79</i>

<i>Az elmarasztalás elvei, formái, fegyelmező intézkedések</i>	<i>81</i>
Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	83
A tanulók fizikai állapotának mérésére szolgáló módszer	84
A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	85
IV. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK	87
A pedagógiai program érvénybe lépésének ideje	87
A pedagógiai program ellenőrzése	87
Véleményeztetés, jóváhagyás	88
V. MELLÉKLETEK	89
1. számú melléklet	89
<i>Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei</i>	<i>89</i>
2. számú melléklet	92
<i>Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya</i>	<i>92</i>
3. számú melléklet	98
<i>Egészségnevelési Program.....</i>	<i>98</i>
4. számú melléklet	112
<i>Környezeti Nevelési Program.....</i>	<i>112</i>
5. számú melléklet	115
<i>Szöveges értékelésünk.....</i>	<i>115</i>
6. számú melléklet	123
<i>A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása</i>	<i>123</i>
7. számú melléklet	135
<i>A helyi tanterv tantárgyakra lebontott részletes tanterve</i>	<i>135</i>
8. számú melléklet	136
<i>Digitális stratégia</i>	<i>136</i>
9. számú melléklet	138
<i>A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak általános munkaköri feladatai, kötelezettségek.....</i>	<i>138</i>

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

Az intézmény adatai

Az intézmény neve:	Újpesti Szűcs Sándor Általános Iskola
OM azonosítója:	034872
Szervezeti egység azonosítója:	BN3701
Az iskola címe:	1044 Budapest, Ugró Gyula sor 1-3.
Telefon és faxszáma:	+36 1 233-2978; +36 1 230-8864
E-mail címek:	igazgato@szucsiskola.hu ; iskolatitkar@szucsiskola.hu ; info@szucsiskola.hu
Az iskola honlapja:	www.szucsiskola.hu
Az iskola alapítója:	Budapest Főv. IV. ker. Tanács VB. 1982.
Fenntartója:	Észak-Budapesti Tankerületi Központ (1031 Budapest, Fő tér 1.)
Az iskola képviselőjére jogosult:	Az iskola intézményvezetője, valamint az általa – az SZMSZ-ben meghatározott módon – megbízott alkalmazott.

Az intézmény logója:

Helyzetünk

Iskolánk Újpesten, az egykori Egyesült Izzó (ma Tungsram) gyár dolgozóinak épült ún. Izzó lakótelepen található, fás-ligetes területekkel, játszóterekkel körülvéve. Városszéli iskolaként természeti környezetben, zöldövezetben fekszik, tágas tér veszi körül. E földrajzi fekvésnek köszönhetően az iskola környéke nyugodt, zöld környezete egészségesen tiszta levegőt biztosít, zajterhelése csekély (csöndes), az autós forgalomtól és egyéb városias negatív hatásoktól mentes.

Közel a Farkaserdő és a Szilas-patak. Mindkettőnek fontos szerepe van az iskola pedagógiai tevékenységében. Környezeti adottságaink az átlagosnál jobbak. A város peremi helyzet egyetlen hátránya, hogy megközelítésünk nem egyszerű, a közösségi közlekedés szempontjából földrajzi helyzetünk nem előnyös. Ugyanakkor a földrajzi fekvés előnye, hogy a környezet épített és természeti adottságait kiválóan lehet hasznosítani a környezeti nevelés és az egészséges életmódra nevelés területén.

A mi tanítványaink többségében gondoskodó, támogató családi környezetből érkeznek. Az iskola elképzelését, pedagógiai törekvését elfogadják és támogatják a szülők. A gyerekek szívesen jönnek az iskolába, jól érzik itt magukat. A hangulat barátságos és derűs, mondhatni családias. Iskolánknak ez egy fontos adottsága, ami mindenképpen vonzóvá teszi az intézményt a szülők szemében. Olyan érteke ez iskolánknak, amit a jövőben is szeretnénk megőrizni, mert ez a munkánk eredményességének egyik feltétele.

Érdeklődő, derűs gyerekközösségünk devianciáktól mentes, tanítványaink támogató családi környezetből érkeznek.

Integráltan foglalkozunk SNI és BTMN-tanulókkal, és nagy figyelmet fordítunk a tehetséges tanulóinkra is. Az utóbbi időkben megfigyelhető, hogy a tanulók egy része – különböző társadalmi-szociokulturális helyzetéből adódóan – hasonló pedagógiai jellemzőkkel leírható csoportokba sorolható, akik egyébként nevelési feladatot, sőt *egyéni pedagógiai eljárásokat igényelnek*. Ilyenek a Sérthetetlen gyerekek¹, a Láthatatlan gyerekek² és a Kiszolgáltatott gyerekek³.

Ha ebbe a felsorolásba tartozó gyermekek számát is figyelembe vesszük, egészen egyértelmű, hogy ha a szélsőségektől mentes is iskolánk, a gyermekek szociokulturális adottságai miatt egyre nagyobb szükség van az *egyéni szabott pedagógiai gyakorlat* kialakítására.

Gyermekképünk

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.” (Szent-Györgyi Albert)

¹ Magas társadalmi pozícióban vagy jól menő vállalkozóként élő szülők gyermeke, akik kiváltságos státuszukban sérthetetlennek gondolják magukat.

² Csenedesek, visszahúzódóak, a közösség periferiáján lévő gyermekek. Teljesítményük elmarad a képességeiktől. Zárkózottságuk és visszahúzódásuk miatt a pedagógusok is alig veszik észre őket.

³ Kortársaik napi zaklatásainak, élcélődéseinek kitett gyermekek.

A mi tanítványunk sokat mosolyog, vidám és elégedett.

Nem érzi elviselhetetlenül hosszúnak a foglalkozásokat, nem elgyötört a nap végére, mert a tudás megszerzésében tevékeny és kezdeményező; a tanulás a világ felfedezését, a titkok megfejtését jelenti számára. A tananyag csupa talány és rejtély, mely megmozgatja kíváncsiságát és munkára ösztönzi. Az ismeretekkel nem tantárgyak, órák és fejezetek szétszórta szilánkjaként találkozik, ezért a világot egészében látja. Kedvvel tanul, mert módszereink, tananyag felépítésünk, értékelésünk kizárja az iskolai kudarcok sorozatos ismétlődését. Ugyanakkor azzal is tisztában van, hogy a tanulás folyamat, melynek során mindenki sokszor téved, tehát neki is szabad hibáznia.

Teljesítményét nem gátolja a kudarcból való félelem, aktivitása sértetlen marad. Tudja, hogy az ő véleménye pontosan annyira fontos, mint bárki másé, ezért mer véleményt alkotni, s azt képviselni.

Ismeretei korszerűek, készségei, kompetenciái fejlettek, művelt. Megfelel a század embereszményének.

A problémák megoldásában kreatív, és akkor sem csügged, ha első kísérletei nem hozzák meg a várt eredményt. Az ismereteket csak eszköznek tekinti, melyeket alkotó módon használ fel. Érdeklődése sokirányú és kitartó.

Gondolkodása összetett, mindig az összefüggéseket keresi. A jelenségeket kiváltó okokra, a cselekedeteket indítékaikra igyekszik visszavezetni. A világot rendszerben szemléli.

Nem kedveli a rendezetlenséget sem a gondolkodásban, sem az életében.

Jelleme, személyisége ép. Kapcsolatai nyitottak, figyel az emberekre és bizalommal fordul feléjük. Szívesen siet mások segítségére, és természetesen fogadja, ha rajta segítenek.

Tisztában van az erkölcsi normákkal, értékválasztása biztos, a szabályokat követi vagy (ha nem ért velük egyet) megváltoztatásukra törekszik. Elvei mellett kiáll. Egyenes ember tiszta szándékokkal, nemes célokkal. Tiszteli az élet minden formáját.

Szeretetet adni és fogadni egyaránt kész. Odaadó barát, hálás tanítvány.

Környezetével összhangban él, önmagával elégedett. Intézményünk közösségeinek megbecsült tagja, aki képes a közös céloknak alárendelni érdekeit. A közösség vezetésére, képviselésére is alkalmas. Társaival elfogadó, miként vele a többiek.

Társaságban oldott és kedves. Mindenkiel udvarias. Előnyben részesíti a kikapcsolódás kulturált formáit.

Képes célokat tűzni maga elé, melyek később jövőképpé formálódnak, soha nem él majd máról holnapra. Sorsát a kezében tartja, következetesen és tudatosan irányítja.

A teljesítmény számára az emberi tevékenység mércéje. Eredmény centrikus és sikerre törekvő.

Igényesen alakítja környezetét, választja meg barátait, végzi munkáját.

Pedagógus képünk

A mi pedagógusunk sokat mosolyog, vidám és elégedett.

A tanítást alkotó tevékenységként éli meg, melyet odaadással végez. Tisztában van azzal, hogy felelősséggel tartozik a reá bízott gyermekekért, hiszen sorsukat döntően befolyásolja tevékenységével. Ismeri a tanítványaiban szunnyadó lehetőségeket, de fölméri korlátjaikat is. Akkor elégedett, ha fejlődésük megfelel a tőlük elvárhatónak, ha pályája útjelzői nem

elrontott, hanem sikeres életek. Jó előadó, szellemes és lendületes. Színes egyéniségével lenyűgözi tanítványait. Magyarázatai lebilincselőek, a tananyag megközelítése életszerű, érdekes, cselekvésre ösztönző. Az önálló ismeretszerzést tartja a tanulás leghatékonyabb formájának. Tanítványainak csak irányítója ilyenkor. Irányítja őket és mindig a megfelelő pillanatban és csak a szükséges mértékben avatkozik be. A tanulás folyamatát, foglalkozásait tudatosan tervezi. Korszerű pedagógiai elveket vall, korszerű eljárásokat alkalmaz, módszertanilag felkészült. A pedagógusközösség alkotó tagja. A tanítást nem a tantermek zárt ajtaja mögött folyó elszigetelt, magányos tevékenységnek, hanem együttműködő pedagógusok összehangolt munkájának tartja. Művelt, világképe szilárd. Rálátása van a tantárgyához kapcsolódó tudományterületekre, birtokolja a legfrissebb információkat. Érdeklődik a szakterületétől távol eső kérdések iránt is. Általános tájékozottsága átlagon felüli. Folyamatosan képzí magát, ismeri az aktuális szakirodalmat. Kultúrateremtő és fogyasztó, örömet leli a művészetekben.

A tanulási helyzet helyes megválasztásában, a tanulói aktivitásban, a tevékenykedtető tanulásban, az eredményt hozó közös munkában és erőfeszítésben, a stressz mentes környezetben, a gyerekek eredendő megfelelni akarásában azonban hisz. Nem a pozíciójából eredő tekintélyre támaszkodik. Személyiségével, cselekedeteivel, tudásával, emberségével nyeri el tanítványai elfogadását és megbecsülését. Pedagógiai munkája közben elszenvetett kudarcokért nem tanítványait vagy a családot okolja, hanem a kiutat keresi; az elhibázott megközelítés, módszer helyett másikat, megfelelőbbet. Nem alkalmazza az önfelmentés, felelősség elhárításának bevált fogásait. Tudja, hogy viselkedése, gondolkodása, élete tanítványai számára az egyik legfontosabb minta, ezért körükben felülemelkedik gyengeségein. Tanítványait változásukban látja. Pillanatnyi teljesítményüknek, a megszokottól való alkalmi eltérésüknek, egyszeri botlásaiknak nem tulajdonít jelentőséget. Nem gondolja, hogy tévedhetetlen, ezért elnéző más tévedéseivel is. Empátiával közeledik minden tanítványához.

Iskolaképünk

Mindenki tudni véli, milyen a jó iskola. Beszél róla, vágyik rá. Mi megpróbáljuk együtt megvalósítani! A nevelés és oktatás mindig a társadalom szükségleteinek alárendelt. Az iskolarendszer azonban sok tekintetben rugalmatlan. A megszokottól való elmozdulása nehézkes, sokszor évtizedekkel korábbi működési módokat, elveket, eszményeket, tananyag tartalmakat, pedagógiai gyakorlatot őriz. A hirtelen változásokra jelentős késéssel reagál. Márpedig az elmúlt harminc év gyökeresen átformálta a társadalmat és az iskolarendszerrel kapcsolatos elvárásokat is. Ezzel egy időben látványosan változott a gyerekek tekintélyhez való viszonya, érdeklődése, lehetőségei, értékrendje, családi, baráti kapcsolata, jövőképe, motivációja. Erre azonban az iskolának általában nincsenek megfelelő válaszai, az oktatás, nevelés hagyományos megközelítése eredménytelen, az új pedig lassan épül be a napi gyakorlatba. Olyan programra, gyakorlatra van szükség, amely számol a változó korral, igényekkel, feltételekkel, és napjaink iskoláskorú gyerekeinek megváltozott sajátosságaihoz igazodik. Feladtuk a hagyományos pedagógus szerepeket. Tanítóink, tanáraink a tanulás támogatói, a folyamat szervezői, akik ösztönző helyzeteket teremtenek. Gondolkodá-

suk nem tananyag, hanem tanítás centrikus. A gyerekek tanuláshoz, iskolához való viszonyát is újragondoltuk. Napjaink iskoláiban megfigyelhető, hogy a szülő és a tanuló kényesen ügyelnek jogaik érvényesülésére, a pedagógusok viszont a kötelességek „behajtására” hangoltak. Ha a jogok és kötelességek egyensúlyba kerülnek, mindenki elégedett. Ezért intézményünkben szülő, gyerek, pedagógus számára világos és nyilvános elvárásokat fogalmazunk meg, a jogokról legalább annyi szó esik, mint a kötelességekről. Napjainkban az idegen nyelv biztos tudása a boldogulás záloga. Ezért továbbra is fontosnak tartjuk, hogy minden évfolyamon tanítsuk az idegen nyelvet. A világban számtalan információs csatorna nyílt meg, melyekhez ellenőrizetlenül férhetek hozzá a gyerekek is. Nem volna életszerű, ha megkísérelnénk ezektől távol tartani őket, inkább arra törekszünk az oktatás részévé tegyük a használatukat. Megtanítjuk, hogyan uralhatják az eszközöket, mielőtt azok kerítenék őket hatalmukba. Óvjuk növendégeinket a megemészthetetlen tömegű, a jó ízlést nélkülöző és ellenőrizetlen információk káoszától; a nyelvi elszegényedéstől és igénytelenségtől; rávezetjük őket arra, hogy a közvetlen társas kapcsolatokat nem pótolják a személytelen, felelősség és következmény nélküli közösségi oldalakon történő találkozások. Ugyanakkor kihasználjuk a digitális technika kínálta előnyöket az oktatásban, a szülővel való kapcsolattartásban. Növendégeink különböző tanórákon és az önálló felkészülésben használt nélkülözhetetlen eszköze a számítógép, kutatómunkájuk terepe az internet. Az eredményes tanulás kulcsa szerintünk nem növendégeink memóriájának fokozott terhelése. A tudás összetevői a mi értelmezésünkben: a tanultak kreatív felhasználása, az összefüggések keresése és megértése, az önálló szellemi tevékenységhez szükséges készségek fejlettsége, az információk rendezésének képessége, a gondolatok adekvát kifejezése.

Az egészséges személyiségfejlődés és az érzelmi szükségletek kielégítésének feltétele a kortárs csoport(ok)hoz, közösség(ek)hez való tartozás, barátságok kialakulása. Az egyéneket az azonos célok, a hasonló érdeklődés szervezi közösséggé, melyet azután az együtt végzett tevékenység éltet. Tanulásszervezési eljárásaink, módszereink (projektek, kooperatív tanulásszervezés, kutatómunka, drámajáték, csapatjátékok...) együttműködést várnak el; szabadidős programjaink közösségi élmények. Intézményünkben érték az öntevékeny, belső kohézió által összetartott közösség. A fogyasztói társadalom önfeladásra készítő csábításaira, a fenntartható fejlődés kihívására (szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, egészséges táplálkozás, a fizikai állapot karbantartása, a természeti környezet gondozása, tudatos vásárlás), a globalizációval járó szemléletváltásra felkészítünk, cselekvő válaszokat adunk.

Küldetés nyilatkozat, jövőkép

A tudás alapvető érték. A XXI. század emberével szembeni nélkülözhetetlen elvárás az alapvető ismeretek megfelelő szintű elsajátítása, mely alapot jelent a világban való tájékozódáshoz.

Célunk a megfelelő önismerettel rendelkező, értékeit ismerő és azokat érvényesíteni is tudó fiatalok nevelése, az ifjúság segítése sajátos problémáinak megoldásában.

Intézményünkben mindenki az adaptív (elfogadó) pedagógia elve alapján dolgozik, mely szerint minden fejlesztésnek - így a személyiségfejlesztésnek is - a valós helyzetekből kell

kiindulnia. A pedagógus szakma fokmérője a fejlesztő motívumok megtalálása, az aktivitás életre keltése, fenntartása, a differenciák felismerése és kompenzálása.

Iskolánkban olyan légkört alakítunk ki, ahol pedagógus, diák, szülő egyaránt jól érzi magát. Ez a hármas kapcsolatrendszer a kölcsönös érdeklődés, bizalom, aktív közreműködés és folyamatos kommunikáció alapján működik.

Arra törekszünk, hogy megteremtsük az élethosszig tartó tanulás alapjait, tanítványainkban felkeltsük ennek igényét, képessé tegyük diákjainkat az ismeretek önálló gazdagítására, az egyéni ismeretszerzésre.

Arra törekszünk, hogy biztosítsuk a ránk bízott gyermekek személyiségfejlődését, folyamatosan gyarapítsuk tudásukat, ismereteiket. Általánosan elfogadott emberi értékekre épülő értékrendet közvetítünk egységesen tanulóink számára:

- egymás tisztelete, elfogadása,
- az együttműködés fontossága,
- a közösséghez tartozás fontosságának megtapasztalása,
- hagyományaink ápolása,
- a becsülettel végzett munka öröme,
- a világ szépségeinek, értékeinek megbecsülése.

A nevelőtestület olyan gyermekeket kíván nevelni, akiknek viselkedését, magatartását pozitív erkölcsi értékek irányítják: a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a megértés, az elfogadás, önfegyelem, a mértéktartás, szorgalom, intellektuális érdeklődés, a felelősségvállalás, a nemzeti és az európai értékek tisztelete.

Munkánk során figyelünk partnereinkre, közös erkölcsi alapelveket vallunk. A diákok, szülők, pedagógusok elfogadják iskolánk elveit, az alapértékeket és együttműködnek.

Fontos számunkra a mentális egészség (önismeret, önkontroll, saját élmények pszichés feldolgozása) kialakítása és fenntartása.

Valljuk, hogy a nemzedékek (generációk) közötti párbeszéd a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében történjen.

II. NEVELÉSI PROGRAM

*“Ha embert látunk a gyermekben,
emberré tudjuk nevelni!”
(Hermann Alice)*

Bevezetés

Nevelő-oktató munkánk elsődleges feladata, hogy tanítványaink érdeklődéssel tekintsenek a körülöttük lévő világra.

Az iskola mindenképpen hat tanítványai személyiségére, információt közvetít, képességet fejleszt, értékeket, normákat közvetít, erkölcsöt alakít és hatással van a tanulók szociális képességeire.

Értékes hagyományainkra építve, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszünk a kor kihívásainak megfelelni.

A pedagógus személyisége, viselkedése, külső megjelenése, szavainak és tetteinek összhangja az egyik legfontosabb és legmeghatározóbb minta. Személyes példamutatással neveljük tanítványainkat toleranciára, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

Iskolánk pedagógusainak jó a helyzetfelismerő, konstruktív helyzetalkító, erőszakmentes, kreatív konfliktus-megoldó képessége.

Az iskolai fegyelem a munkakultúra része, az eredményes teljesítmény alapfeltétele. Tudomásul vesszük, hogy az oktató-nevelő munka érdekében a szabályok betartása és betartatása olyan eszköz, amelyek nélkül az oktatás-nevelés eredménytelen.

Előtérbe kerül a személyiségfejlesztés, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák kialakítása, fejlesztése, megerősítése. Arra törekszünk, hogy tanulóink hasznosítható tudást kapjanak, melyet minden élethelyzetben alkalmazni tudnak.

A kompetencia-alapú oktatással olyan képességrendszer alakítunk ki, amely meghatározó a tanulók személyiségének kiteljesedésében, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésében.

Az életkorhoz igazodó módon törekszünk érzelmi kötődést teremteni, továbbá a belátás és - megértés indokait biztosítani. Tekintettel arra, hogy tanítványaink adottságai, szociokulturális háttere eltérő, különösen fontosnak tartjuk a tanulás támogatása során az együttműködés, a tolerancia, a szűkebb közösség (család, barátok) és a tágabb közösség (haza, emberiség) iránti elkötelezettséget, kiemelten a hazaszeretet, a közösségi identitás, felelősség és nyitottság hétköznapi tanulásban való érvényesítését.

Egyaránt fontosnak tartjuk a tehetségesek gondozását és a lemaradók fölzárkóztatását.

Segítjük a szociális hátránnyal, tanulási nehézségekkel vagy egyéb zavarral küzdő gyerekek beilleszkedését.

Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, akik képesek lesznek a változó társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodni, helytállni a globalizálódó világban, a megszerzett tudásuk alapján képesek a társadalmi követelményeknek megfelelően döntéseket hozni, akik az egész életen át tartó, további tanulásra képes emberré válnak.

Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, aki önmaguk és embertársaik felé tiszteletet és toleranciát mutatnak, akik törvénytisztelő, öntudatos állampolgárként, stabil értékrenddel rendelkeznek az iskola befejezésekor.

Olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akik a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen törekszenek kialakítani a következő tulajdonságokat:

- becsületes, őszinte, erkölcsös, fegyelmezett,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik,
- viselkedése udvarias, társaival együttműködik, ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- becsüli a szorgalmas tanulást és a tudást, a munkát, kötelességtudó, jó eredmények elérésére törekszik a játékban, a munkában, a tanulásban,
- ugyanakkor azzal is tisztában van, hogy a tanulási folyamat során mindenki tévedhet, tehát neki is szabad hibáznia,
- mer önálló véleményt alkotni, s azt képviselni.
- képes az értő olvasásra, gondolatait szóban és írásban helyesen meg tudja fogalmazni, beszéde kulturált,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni, tudását folyamatosan gyarapítja,
- a problémák megoldásában kreatív, és akkor sem csügged, ha első kísérletei nem hozzák meg a várt eredményt,
- tiszteli, óvja, ápolja nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.
- jelleme, személyisége ép. kapcsolatai nyitottak, figyel az emberekre és bizalommal fordul feléjük. szívesen siet mások segítségére, és természetesen fogadja, ha rajta segítenek.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

a) Pedagógiai alapelveink

1. Alapelvünk nagyon egyszerű: **mindenki tehetséges valamiben.**
2. Mindenki **az adaptív pedagógia elve** alapján dolgozik, mely szerint minden fejlesztésnek a valós helyzetekből, az életkori és az egyéni sajátosságokból kell kiindulnia.
3. Olyan légkört teremtsünk, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat, a társas kapcsolatok kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol mindenki teljes értékű emberként élheti meg önmagát.
4. Az aktivitás elve: a tanulók tevékenykedtetésére épülő tanítás-tanulás szervezése.
5. Az iskolai élet demokratizmusának elve: A szabályalkotásban mindenki részt vehet, részt vesz. a hatékony nevelő- oktató munka érdekében elvárt a szabályok mindenki által történő betartása és betartatása

6. Komplexitás elve: pedagógusainktól elvárjuk, hogy törekedjenek a tanulói aktivitás életre keltésére, fenntartására, a gyermekek életkorához és személyiségéhez alkalmazott eljárások megválasztására.
 - a. Munkánk szerves része a tanítványokkal való odafigyelő törődés, szükség szerint segítségnyújtás a magánemberi és szociális problémáinak megoldásában.
 - b. Életkori sajátosságoknak, egyéni fejlettségnek megfelelő testkultúra kialakítása (életfeltételek, testápolás, tiszta környezet, napirend) az egészséges, kulturált életmód igénye.
7. Egyenrangúság elve: nevelő-oktató munkánk két alapvető tényezőjeként, a pedagógus és a tanuló egyenrangú félként vesz részt a tanítás- tanulás folyamatában, ebből kifolyólag szem előtt tartjuk, hogy tanuló nem tárgya, hanem alanya ennek a folyamatnak.
8. A **tanulói felelősségvállalás** – önmagáért, társaiért, tetteiért – a helyes önismeretre, kitartó munkára irányuló törekvés, az egészséges önbizalom, a belső harmónia és önelfogadás kialakulásának segítése.

b) Pedagógiai értékeink

Nevelőtestületünk az alábbi intézményi értékrendet határozta meg:

1. A teljesítmény és az emberi nagyság tisztelete.
2. Igényes munkakultúra.
3. Műveltségre való törekvés.
4. Erkölcsiség, tisztesség, felelősség.
5. Egymás elfogadása, segítése.
6. Demokratizmus, beavatottság.
7. Illem, kommunikáció.
8. Magyarság, mint nemzeti örökség, hazafiság.
9. Testi, lelki egészség, derű, vidámság.
10. Esztétikus környezet.

c) Nevelő-oktató munkánk célja

Az iskolai nevelő-oktató munkánk elsődleges célja, hogy a NAT-ban megfogalmazott általános kompetenciákat kialakítsuk a tanulóknál. Jellemzőjük, hogy egyetlen tanulási területre sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban. A NAT a korábbiaktól némileg eltérően az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat:

1. *A tanulás kompetenciái*
2. *A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)*
3. *A digitális kompetenciák*
4. *A matematikai, gondolkodási kompetenciák*
5. *A személyes és társas kapcsolati kompetenciák*
6. *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái*
7. *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák*

Az alább felsorolt nevelési és oktatási célkitűzéseink megvalósításával iskolánkban biztosított az általános kompetenciák kialakítása. A célok eléréséhez a lentebb leírt pedagógiai feladatokat kell a napi gyakorlatban elvégeznünk.

Az iskola nevelési céljai:

1. Közösségi döntésekben való részvételt megalapozó szociális képességek fejlesztése.
2. A munkavégzésben elvárt önállóság és felelősségvállalás kialakítása, készség szintű alkalmazása
3. Az együttműködésre és csoportmunkára való alkalmasság és vállalkozókészség, közösségfejlesztés.
4. A társadalmi értékrendeknek megfelelő kommunikációs normák kialakítása.
5. A különböző művészeti tevékenységek művelésével a kreatív gondolkodás fejlesztése
6. Nemzeti értékeink tudatosítása, és más népek kultúrájának megismerése.
7. Az intézmény értékrendjével történő azonosulások fokozatos kialakítása.
8. Az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
9. A másság elfogadása. Sérült és fogyatékos embertársak iránti segítőkész magatartás kialakítása.
10. A társas kapcsolatok, a konfliktustűrő és feloldó magatartás fejlesztése.
11. Az ökoiskola címhez méltó környezettudatos magatartás kialakítása, fejlesztése, fenntartása. *Központi témaheteken történő részvétellel, iskolai témanapok, környezetvédelmi akadémia verseny, erdei iskola szervezésével a társadalmi és természeti folyamatokban bekövetkező változások iránt érdeklődés növelése. A környezetünket és Földünket sújtó környezeti ártalmakkal szembeni érzékenység kialakítása.*

Az iskola oktatási céljai:

1. Nyújtson minden tanulónak egységes, korszerű, tovább építhető alpműveltséget.
2. Szóbeli-írásbeli, anya- és idegen nyelvi kommunikáció képességének kialakítása, folyamatos fejlesztése.
3. Az információs- és kommunikációs technológia (IKT) alkalmazásának kialakítása.
4. Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges tanulási képesség megteremtése.
5. Tehetség gondozás, egyéni fejlesztés, személyiségfejlesztés a szociális háttér figyelembe vételével.
6. Objektív teljesítménymérésekkel szerzett visszacsatolás (standardizált mérések)
7. Rendszeres, folyamatos ellenőrzés, javítás, ösztönző értékelés, önellenőrzés, önértékelés biztosítása.
8. A sikeres pályaválasztás gondos előkészítése oktatási, nevelési, szervezési területen.

Az iskola működési céljai

1. Színes, sokoldalú iskolai élet működtetése.
2. Kultúralt iskolai környezet megteremtése.
3. Tanulói érdekvédelem biztosítása.
4. Szakmai professzió hasznosítása (a pedagógusok szakképzettségüknek, tehetségüknek és érdeklődésüknek megfelelően tudják hasznosítani tudásukat).
5. A pedagógusok önművelési és továbbképzési lehetőségeinek megteremtése.

d) Legfontosabb pedagógiai feladataink

A pedagógiai munka középpontjába a *személyre szóló fejlesztést* állítjuk. A tanítás a *tanulók tanulásának szervezése*: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért a tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulási kedv ébren tartása, a tanulók aktivitásának mozgósítása és *motiválásuk*. Megalapozzuk a tanuláshoz való pozitív viszonyt, a felelősségtudat, a kitartás kialakulását, *megalapozzuk a tanulási szokásokat*. A tananyag tartalmában, felosztásában *figyelembe vesszük az eltérő tanulási ütemet, változatos módszereket alkalmazunk* (differenciálás, csoport, pár- és egyéni munka), szükséges és elégséges segítséget biztosítunk a tanulási folyamat során, *a számonkérés típusát egyénre szabottan választjuk meg*. A tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó *differenciálás* a feladatok tervezésében, kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségnyújtásban, az ellenőrzésben, az értékelésben. Az oktatási folyamatban *alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit*.

A személyiség érését szolgáljuk a konstruktív magatartásformák, szokások megerősítésével. Olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben a tanuló a gyakorlatban igazolhatja jelleme szilárdságát: megbízhatóságát, becsületességét, szavahihetőségét. Csökkentjük a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadó egyéni különbségeket, a tanulási folyamatot az egyes gyermekek szükségleteihez igazítjuk. A tanulói teljesítmények értékelésében a sajátos igényeket figyelembe vesszük. Fejlesztjük azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus kapcsolatokhoz szükségesek. Az *aktív tanulási tevékenységek* (kooperatív tanulási technikák, tevékenykedtető munkaformák) közben fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját.

Tudatosítjuk a tanulóknál *a közösség demokratikus működésének értékét* és jellemzőit, tisztázzuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát. Elérjük, hogy minden *tanulónk vállalja identitását, kialakuljon nemzeti, nemzetiségi azonosságtudata*, miközben *elfogadják az egymás mellett élés szabályait*.

Erősítjük az Európához való tartozást, bemutatjuk a közösséget alkotó népek hagyományait, kultúráját, szokásait, életmódját. Bemutatjuk *az emberiség közös problémáit*, hogy tanítványunk tudjon „globálisan és lokálisan gondolkodni és cselekedni”, hogy felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét. *A test és a lélek harmonikus fejlesztése*. A szocializáció folyamatainak elősegítése. Az *elemi műveltség* kialakítása. Önálló *tanulási stratégiák* és módszerek elsajátítása. *A kompetenciaalapú programokat helyi sajátosságoknak megfelelően adaptáljuk, a kompetenciafejlesztést támogató korszerű oktatásszervezési eljárásokat, módszereket intézményi szinten elterjesztjük*. Támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását.

e) Eljárások, módszerek, eszközök

Az alapfokú oktatásban kiemelten fontosnak tartjuk a játékosságon, tevékenykedtetésen alapuló módszerek alkalmazását. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Minden gyermek

számára képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítunk.

Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

Nevelési célú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozásokat szervezünk a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére.

Az értelmi és érzelmi intelligencia gazdagításához a drámapedagógia eszközeit is felhasználjuk.

Az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az alkalmazható tudás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül.

Megismerjük és alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszközrendszert, a digitális tartalmak kínálta lehetőségeket.

A tanulási tevékenység során hasznosítjuk a számítógépet és az info-kommunikációs technikákat (IKT).

Kihasználjuk a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. Ennek érdekében alkalmazzuk a csoportmunkát, a párban tanulást, kooperatív tanulási technikákat, alkalmanként a projekt módszert.

Tudatosan teremtünk olyan helyzeteket, témnapok és a projektmódszer alkalmazásával melyek során a tanulókat egymás elfogadására neveljük, fejlesztjük kommunikációs és vita kultúrájukat.

Tanuló központú, egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált tanulásszervezést alkalmazunk. (Személyre szabott tanulás megvalósítása.) A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása.

Támogatjuk a tanulók önálló gondolkodását, elismerjük, és a tanítás-tanulási folyamat részévé tesszük kezdeményezéseiket és ötleteiket.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével megalapozzuk az önálló tanulást és az önművelést.

Az előzetes ismeretekre építve segítjük a probléma megértését, ugyanakkor a kitartó munkához szükséges motivációt az érdeklődést kiváltó újdonságok, új problémák felvetésével valósítjuk meg. Építünk a tanulók kíváncsiságára.

Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.).

Kialakítjuk bennük a rendszerezés képességének igényét. A logikai rendezettségre törekedve képesek lesznek az élet bármely területén a konkrétumok sokféleségétől elszakadva környezetük egyedi jelenségeit általános összefüggések részeként szemlélni.

A tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik.

A tanulók számára folyamatos visszajelzést adunk a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minősítéséről.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket. A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.

Nagy figyelmet fordítunk a tanulást leginkább akadályozó rendellenességek korai felderítésére és korrigálására.

A különleges gondozásra jogosult tanulók eredményes szocializációját segítjük azzal, hogy társaikkal együtt történik oktatásuk (integráció). Célunk, a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való differenciált együtt haladása.

Felkészítjük pedagógusainkat a különleges gondozásra jogosult tanulók fogadására.

Együttműködünk a fejlesztést, felzárkóztatást végző szakemberekkel, utazó gyógypedagógusokkal, az iskolai pszichológussal.

A személyi és tárgyi feltételrendszer folyamatos javításával, szinten tartásával színvonalas nevelő - oktató munkát szeretnénk biztosítani.

A tantárgyfelosztás, az órarend készítésénél fontos szempont a humán erőforrások és a tantermek optimális kihasználása, a pedagógusok foglalkoztatásának, helyettesítésének megoldása.

Az osztályfőnöknek a lehetőségekhez képest a maximális óraszám biztosítása az osztályában.

Tanári együttműködés műhelymunkát feltételez. (értékelő esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok, hospitálásra épülő együttműködés)

Attitűdváltást segítő programokkal támogatjuk pedagógusokat.

Konstruktív munkaformák alkalmazása az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.

Munkánkban megjelenik a multikulturális szemlélet, ennek megfelelően a multikulturális tartalmak jó alkalmat biztosítanak a pedagógusok együttműködésére.

Nyílt napok tartásával a szülők számára betekintési lehetőséget nyújtunk munkánkba. Tájékoztatjuk őket az iskola eredményeiről, feladatairól, problémáiról. Lehetőséget teremtünk számukra a kulturált véleményalkotásra, értékelésre.

Pályázatfigyelő és író rendszer működtetésével igyekszünk segíteni az iskola céljainak és feladatainak megvalósulását.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés feladatszintjei iskolánkban:

Edukáció: általános (testi, lelki, szociális), személyiség-, egészségvédelem és-fejlesztés; a személyiség harmonikus, mindenoldalú, egészséges fejlődésének szolgálata; készség, képesség, tehetséggondozás és fejlesztés; zavarfelismerés, zavaraszűrés, problémakezelés; preventív védelem, megelőzés

Támogató tevékenység: pedagógusok, tanulók kapcsolati, közösségi problémáinak feldolgozása (konfliktus, zavar, probléma; átmeneti, enyhébb, aktuális, alkalmi-helyzeti)

Személyiségkorrekció, pótló fejlesztés: tartóssá váló, alkalmi, állandósult magatartásproblémák, teljesítményzavarok (családi háttérproblémák talaján, hátrányos helyzettel).

A pedagógus mellett segítői lehetnek ezen folyamatoknak: a pszichológus, az iskolaorvos, a családgyógyozó.

A személyiségfejlesztés szinterei:

Tanórán a helyi tanterv szerint.

Egyéb foglalkozásokon: iskolai diák-önkormányzati rendezvények, szakkörök, napközi, tanulószoba, sportköri foglalkozások, versenyek, kirándulások, az iskolai könyvtár rendezvényei.

Iskolán kívüli rendezvények szervezése, bekapcsolódás városi rendezvényekbe.

A nevelés-oktatás folyamatában végbemenő személyiségfejlesztésben kiemelt jelentőséggel bír – különösen a kisiskoláskorban, de későbbi életkorokban sem elhanyagolható tényező – a pedagógus személyes példaadása.

A személyiségfejlesztés folyamatában a gyermek szűkebb szociokulturális környezetéből (a családból) hozott mintákra épít a pedagógus. Ebből kifolyólag legfontosabb feladata és egyben kötelessége megtalálni a lehetőséget a szülővel való hatékonyabb együttműködésre, az egymás tiszteletén alapuló harmonikus tanár-diák, gyermek-felnőtt viszony kialakítása érdekében.

Közvetlen módszerek

Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek

Követelés
Gyakoroltatás
Segítségadás
Ellenőrzés

Közvetett módszerek

A tanulói közösség tevékenységének megszervezése.
Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása.

<i>Közvetlen módszerek</i>	<i>Közvetett módszerek</i>
Ösztönzés	Hagyományok kialakítása. Követelés, ellenőrzés, ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	
A nevelő személyes példamutatása.	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében.
Elbeszélés.	A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tények és jelenségek bemutatása.	
Műalkotások bemutatása.	
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	
Magyarázat, beszélgetés.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról.
A tanulók önálló elemző munkája.	Vita.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, pedagógusi irányítása.

Az emberi kapcsolatok erősítése, új kapcsolatok kialakításának elősegítése. Önmaga és társai másságának ismerete, elfogadása, az SNI tanulók beilleszkedésének (inkluzív) segítése.

Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű fejlesztése.

A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

A közösségfejlesztés fő iskolai színterei:

- a tanórák (szaktárgyi és osztályfőnöki órák)
- az egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, versenyek, kirándulások, a diák-önkormányzati munka és a szabadidős tevékenységek)
- sportprogramok
- iskolai programokon való részvétel (Bokréta, LEP, kulturális napok stb)

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tanulók a tanórán osztályközösségükben töltik az iskolai idejük nagyobb részét. A spontán létrejött „közösségben” a pedagógus első feladata a tanulók személyiségének, attitűdjének megismerése. A korai, differenciált képességeken alapuló csoportok alakítása a tanítás-tanulás folyamatában.

Párban tanulás, csoportmunka és kooperatív technikák alkalmazása segítik az elfogadást, a szolidaritást, a munkamegosztást (a mindenki jó valamiben elv megvalósulása).

A tanórai közösségfejlesztés lehetőségeinek bővítéseként az osztályközösségek boldogságórát tartanak a Boldog iskola program részeként. A Boldog iskola programban való részvétel önkéntes, az osztályközösségek maguk döntenek a részvételről.

Egyéni szereplési lehetőségek teremtése az osztály előtt (kommunikációs képességek fejlesztése), a tanulók bevonása a produkció értékelésébe, kritikájába. Dramatikus feldolgozások preferálása, különösen a konfliktusos kérdések megoldására.

A munkakultúra feltételeinek kialakítása; fegyelem, csendes munkavégzés, gondosan előkészített eszközök, begyakorolt algoritmusok stb.

Nagyobb gyermekeknél változatos módszerek alkalmazása a munkacsoportok alakítására.

A tanórán kívüli és az iskolán kívüli közösségfejlesztés feladatai:

A közösséghez tartozás érzésének megélésére változatos lehetőséget adnak az iskola életét színesítő hagyományos programok, amelyek mind a tanulóknak, mind pedig a pedagógusokat gazdag kínálatot biztosítanak a közösségépítésre. Az osztályfőnöki munkaterv összeállításakor mindenki előre megtervezi, mely programokat használja fel osztálya közösségének fejlesztésére. Programok alapelve: mindenki aktív részvétele a közös felkészülésben és a megvalósításban, lehetőség az egészséges versengésre.

1. A napközi és a tanulószoba.

Bár kevésbé spontán alakult csoportok, mégis jó lehetőségeket biztosítanak a közösségfejlesztésre. A napköziben a közös játékok, a tanulók érdeklődése alapján szervezett tevékenységek a tanóránál lazább keretet biztosítanak az élményszerzésre. Célszerű legalább hetente valami élményt adó kézműves tevékenységet, egy közös kirándulást a közeli erdőben szervezni. Szintén hatékonyan formálja a közösséget a napközisek heti értékelő megbeszélése.

2. A tanórán kívül szervezett délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, énekkar stb. legerősebb közösségfejlesztő ereje a közös érdeklődésen alapul. Ezért, a lehetőségekhez mérten arra kell törekedni, minél több lehetőséget biztosítson az iskola ezeknek a foglalkozásoknak a szervezésére.

Hagyományaink

A hagyományokhoz tartozó iskolai programok szintén alkalmasak a közösségformálásra. Ezekre a programokra készülődés izgalma, a részvétel együtt megélt élménye jól formálja a tanulók kisebb közösségeit.

Hagyományainkhoz tartozó programok:

- Tanévnyitó ünnepély
- Múzeumi nap – őszi témanap (október)

A Múzeumi nap megrendezése költséggel járhat, amihez a fenntartó támogatása szükséges. Felmerülő költségek:

- a) az elsőökhöz érkező múzeumi szakemberek tiszteletdíja,
- b) a pedagógusok és a kísérést segítő asszisztensek utazásának költsége.

- Nemzeti ünnepek (október 23, március 15.)

A megemlékezés a nemzeti ünnepeinkről a hazaszeretetre nevelés fontos eseményei. Az 56-os októberi forradalomról iskolai ünnepélyen, a nyolcadik évfolyamosok műsorával, vagy az éves munkatervben meghatározott formában és módon emlékezünk meg.

A 48-as forradalmi eseményeket a 6. évfolyamosok műsorával ünnepeljük.

A nemzeti ünnepek alkalmával az 1-3. évfolyamos tanulók osztályon belül, a tanítók korosztálynak megfelelő tartalommal, tevékenységgel ünnepelnek. A megemlékezés idejére ünneplőbe öltöznek.

4. évfolyamtól valamennyi osztály részt vesz a felsősök közös műsorán, ahol a műsor könnyítettebb, rövidebb és látványos elemekre épül.

- Emléknapok:

október 6.	Aradi vértanúk napja	emlékműsor az iskolarádióban – 5. évfolyam
november 23.	Szűcs Sándor születésnapja	emlékműsor az iskolarádióban – 7. évfolyam
február 25.	Kommunizmus áldozatainak emléknapja	megemlékezés a felső tagozaton osztályfőnöki órán
április 16.	Holokauszt áldozatainak emléknapja	megemlékezés a felső tagozaton osztályfőnöki órán
június 4.	Összetartozás emléknapja	emlékműsor az iskolarádióban – 5. évfolyam
június 4.	Szűcs Sándor halálának emléknapja	koszorúzás a névadó sírjánál (301-es parcella)

- Közös színházlátogatások, részvétel a Lázár Ervin Program (LEP) eseményein

- Félévente egy-egy kulturális nap

- Karácsonyi hangverseny

A karácsonyt ünnepi keretek között tartjuk meg. A nevelőtestületi szándéktól és a lehetőségektől függően templomi helyszínen szervezett műsorral, vagy iskolai keretek között rendezett programmal. Erről a munkaterv elfogadásakor dönt a nevelőtestület.

- Farsang

- Ki mit tud?

- Bokréta

- Szűcs Nap

A Szűcs vagy DÖK-Nap a tanulóközösség által szervezett tanítás nélküli munkanapon rendezett program. A felső tagozaton helytörténeti jellegű, felmenőrendszerben szervezett helyszínekkel és eseményekkel. Alsó tagozaton az életkori sajátosságokhoz igazított iskolai vagy kerületi helyszínen szervezett programokkal.

- DSE sport programok

A diáksport egyesületünk rendezvénye. Megrendezése időben az iskolai farsangtól legalább egy héttel különüljön el.

– Családi Nap

Általában egy szeptember végi szombatra szervezett szülőkkel, családokkal közösen szervezett program. Célja a nagy iskolai közösség építése. Közös főzős, sportos ügyességi programokkal. A rendezvényen rendőrségi, katonai, tűzoltó és egyéb látványos bemutatókkal.

– Állatkert látogatások (alsós osztályok és a 7. évfolyam)

A környezeti nevelési programok részeként tartanánk meg.

– Tavaszi témanapok, projektnap (A környezeti nevelés részeként)

A témanapok környezeti nevelésünk értékes hagyományai közé tartoznak. A NAT-ban is szorgalmazott projektoktatásra adnak kiváló lehetőséget. Az 1-3 naposra tervezett témanapok témájáról, a megvalósítás módjáról és a napok pontos számáról minden évben a munkaterv összeállításakor – az ökcsoport javaslata alapján – a nevelőtestület dönt. Projekt- vagy témanapokon, erdei iskolában jól bevált módszer lett iskolánkban a különböző életkorú gyermekek munkacsoportba szervezése, akiket nyolcadikos tanítványaink irányítanak. Ezek a dinamikus csoportok kiváló lehetőségei a közösségfejlesztésnek (Gondoskodó „nagyok”, a kicsik „védttség” érzése, együttműködés, felelősség, az összetartozás érzése a versengésben, érzelmi és intellektuális kapcsolatok stb.

– Osztálykirándulások - alsó tagozaton

– Erdei iskola - teljes felső tagozat

Az erdei iskolát a fogadó hely méretétől, adottságaitól függően a teljes (5-8. évfolyam) felső tagozatnak egy helyszínen vagy az 5-6. és 7-8. évfolyamoknak külön-külön helyszínen szervezzük meg. A helyszín kiválasztásánál szempont a szolgáltatás részeként készen kapott vagy kapható erdei iskolai program, ami biztosítja a NAT-ban szorgalmazott project vagy multidiszciplináris oktatás megvalósítását, és ehhez a helyszín vagy annak közvetlen környezete megfelelő lehetőséggel és adottságokkal rendelkezik.

Az erdei iskola megszervezése a fenntartóra nézve kötelezettséggel jár. Az erdei iskolában résztvevő pedagógusok részére ügyeleti és készenléti díj elszámolása szükséges.

– Környezeti nevelési programok (részletes leírásukat lásd a 4. sz. mellékletben)

– Ballagás

– Tanévzáró ünnepély

Az alábbi programok megrendezéséről minden évben a munkaterv összeállításakor a nevelőtestület dönt: Zenei Világnap, Zsibvásár, Magyar kultúra napja, Magyar népmese napja, Mazsola-avató, Halloween délután, a környezeti nevelés jeles napjai: Takarítási világnap, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák napja, Vásárlásmentes nap, Energiahatékonysági világnap.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1. Az iskolának minden tevékenységével a holisztikus egészségfejlesztési modell szerint szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
2. Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. „A boldogság belülről fakad.”
3. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel.
4. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
5. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.
6. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
7. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.
8. Figyelmet kell fordítani, továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).
9. Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás, káros szenvedélyek (játék, számítógép, Internet stb.) helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében.
10. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
11. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.
12. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Mindezen tartalmaknak fokozatosan kell megjelenniük az iskolai pedagógiai munkában. Olyan egészségfejlesztő programot dolgozzon ki az iskola, amely megfelel a holisztikus egészségfejlesztés modelljének, és amelynek eredményeként erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások, csökkenjenek az ártótényezők, és az iskola befejezésekor a diákok saját életükre alkalmazni tudják az elsajátítottakat.

Az egészségnevelés célja, hogy képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- viselkedésüket, az életvezetésük, fogyasztási szokásaik helyes alakítását,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülését,
- a betegségek megelőzését a korai szűrésekben való részvétel révén,
- sajátos étrend, mozgásprogram kialakítását egészségük megőrzése érdekében,
- váljon képessé személyi és vagyónbiztonságának megteremtésére,
- a társas-kommunikációs készségeik és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.

Az egészségfejlesztés iskolai programját a pedagógiai program 3. sz. melléklete tartalmazza.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Indokoltság

Az elsősegély-nyújtási ismeretek szerves részét képezik a NAT kompetenciaterületi tudásanyagának.

A segítségnyújtás, a humánus gondolkodás, gondoskodás bajbajutott társainkról nevelési célok.

Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás.

Alapelv: a balesetek bármikor előfordulhatnak velünk vagy embertársainkkal. A balesetet szenvedett személy(ek) segítségre, ellátásra szorulnak.

Nevelési cél: a szolidaritás és a segítség igényének kialakítása.

Balesetek kapcsán a gyerekek tudjanak alapszinten, de szakszerűen segítséget adni, kisebb sérüléseket ellátni, szükség szerint megfelelő segítséget hívni. (Pedagógust, orvost, mentőt értesíteni.)

Ismerjék az iskolában az elsősegély dobozok helyét, fellelhetőségét.

Tevékenység

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzeten átsegít.

A megvalósítás lehetőségei

Lehetőség van, osztályfőnöki-, környezetismeret, természetismeret, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására. Az elsősegély-nyújtás szakszerűségét megalapozó előzetes ismeretként, fontos oktatási feladat, hogy már kisiskoláskorban pontos képük legyen a gyerekeknek a saját testükről. Ez az alapismeret fontos lehet a sérülttel való kommunikációban, a baj feltérképezésében.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok (Családi Nap) nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények alkalmával is tudnak használni.

- 1) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - a) ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - b) ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
 - c) ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - d) tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - e) sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - f) ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - g) sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- 2) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a) a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - b) a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
 - c) a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- 3) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
 - a) az iskola kapcsolatot épít ki a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
 - b) tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
 - c) a pedagógusok rendelkeznek alapvető elsősegély-nyújtó ismeretekkel, ennek érdekében támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.
- 4) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a) A helyi tantervben szereplő tananyagokhoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

1. táblázat Elsősegély-nyújtási alapismeretek az egyes tantárgyakban

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
Biológia	rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés
Kémia	mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forráзás, szénmonoxid mérgeзés

Fizika	égési sérülések, forrázás
Testnevelés	magasból esés

- b) Az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:
- teendők baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél;
 - teendők szer hatása alatt lévő személy esetén;
 - a mentőszolgálat felépítése és működése;
 - a mentők hívásának helyes módja;
 - valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartására.
- c) Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
 - minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak (Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt);
 - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (Családi nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

Az információhoz való hozzáférés lehetőségeinek kiszélesedése, a társadalmi környezet változásai, elvárásai, illetve a pedagógiai és didaktikai ismeretek gazdagodása, fejlődése miatt a pedagógus szerepe az nevelő-oktató munka folyamatában megváltozott; a korábbi ismeretközlő funkció helyett a tanítás-tanulás folyamatának irányítása felé tolódott el. A pedagógus általában vett és a helyi feladatainak meghatározása indokolt.

A pedagógus új szerepének meghatározása:

- Információ-közlő helyett egy inkább a tanulási folyamatot irányító, segítő funkció.
- Bizalommal teli légkör megteremtése (elfogadás, empátia, hitelesség), minden gyerekkel szemben pozitív, ösztönző elvárással lenni.
- Ösztönzés: olyan feladatokat adni, ahol a tanulók kezdeményeznek és döntenek.
- Támogatás: abban segíteni a gyerekeknek, amit nem tud egyedül megoldani.
- Szerepviselkedés-biztonság, gazdag viselkedésrepertoár, gyors helyzetfelismerés, konstruktív helyzetalkítás, erőszakmentes, kreatív konfliktus-megoldás.
- Együttműködés (tanulók, szülők, kollégák).
- Pedagógiai helyzetek, jelenségek elemzése.
- Mentális egészség (önismeret, önkontroll, saját élmények pszichés feldolgozása) kialakítása és fenntartása.

A pedagógus kompetenciái

1. szakmaiság

- szakmája iránt elkötelezett, felelősséget vállaló

- szakmai szerepek elfogadása és gyakorlása
 - naprakészség a szakmai ismeretekben, tudásában
 - információs műveltség
 - önismeret, önreflexió, lelki egészség
 - kutatás, fejlesztés
 - szereprepertoár
 - vezetési stílus, attitűd
2. rendelkezik a személyiségfejlesztés képességével
- interakció – kapcsolat teremtése
 - inspiráció – motiválás
3. segíti és fejleszti a tanulói csoportok, közösségek alakulását
- osztályszervezés (közösségformálás)
 - csoportfejlesztés és közösségi értékek
 - esélyteremtés az iskolai és pedagógiai gyakorlatban
 - konfliktuskezelés képessége
4. szaktárgyi és tantervi tudását integrálja
- szaktudományi, szaktárgyi tudás
 - tantervi tudás
 - multidiszciplináris gondolkodás
5. pedagógiai és tanulási folyamat szervezése és irányítása
- a pedagógiai gyakorlat állandó kreatív újra komponálása (kooperatív tanulási technikák alkalmazása, differenciálás és egyéb hatékony munkaformák alkalmazása)
 - nevelési stratégia kiválasztása
 - tanulási környezet biztosítása
 - instrukció - a tanulási folyamat szervezése
 - önszabályozó tanulásra való felkészítés
6. a pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli
- értékelési formák és módszerek meghatározása
 - értékelési eszközök megválasztása, készítése
7. együttműködő és hatékony a kommunikációban
- szakmai együttműködés kompetenciái - az iskolai élet különböző szereplőivel folytatott kooperáció
 - a hatékony kommunikáció kompetenciái
8. a digitális kompetenciája alkalmassá teszi a korszerű oktatási eljárások alkalmazására
- használja a munkájához biztosított eszközöket,
 - képes a digitális technika segítségével a tanulási folyamatok szervezésére
 - munkájával összefüggésben online szakmai közösség(ek)nek tagja,
 - az iskolai kommunikációban a rendszeresített online felületeket használja.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk részeként a „A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak általános munkaköri feladatai, kötelezettségek” c. dokumentum tartalmazza. (8. sz. melléklet)

A pedagógiai programban a pedagógusok legfontosabb intézményi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásbeli munkájának javítása,

- a tanulók munkájának rendszeres értékelése *(érdemjeggyel/szövegesen) a helyi tantervben és a pedagógiai programban meghatározottaknak megfelelően,*
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
 - *a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatainak teljesítése,*
 - *a hivatali titok megőrzése,*
 - különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
 - kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek *anyagának* összeállítása és értékelése,
 - a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
 - tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
 - felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
 - iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
 - osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
 - az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
 - szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
 - *pontos, aktív* részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
 - részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
 - a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
 - *a tanulóbaesetek megelőzése,*
 - *a gyermekek kísérete (kulturális rendezvények, versenyek)*
 - tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
 - iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
 - részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
 - tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
 - iskolai dokumentumok készítésében, *átdolgozásában,* felülvizsgálatában való *aktív* közreműködés,
 - szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
 - osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása, *állagmegóvás,*
 - *együttműködés a munkatársakkal, a szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel*

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnöki megbízást kapott pedagógus részletes feladatait személyre szabottan a munkaköri leírása és az iskolai SZMSZ-ben rögzített feladatok tartalmazzák teljes körűen,

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Képviseli az osztályát, az osztály és az osztály tanulóinak oktatással-neveléssel összefüggő ügyeiben eljár. (hivatalos ügyekhez szakvélemények készítése)
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire és a *közösségfejlesztés elveire.*
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet és fogadó órákat tart, szükség szerint a munkatervben megjelölt időpontoktól eltérően is alkalmat talál a szülőkkel való kommunikációra.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e- napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát, fogászati szűrésre kíséri.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segítetésére.
- *Élményszerű szabadidős programokat szervez, támogatja a diákok e területre irányuló kezdeményezéseit.*
- Részt vesz a felsős munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályában.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Pedagógiai tevékenységünknek ugyanúgy szerves része a tehetséggondozás, mint a tanulási nehézséggel küzdők fejlesztő támogatása és a lemaradók felzárkóztatása. Alapfeladatnak tekintjük úgy szervezni a tanítási órákat, hogy munkaszervezéskor, a feladatadáskor – adottságaikhoz mérten – alkalmazkodjunk a különböző képességű tanulókhoz. Ennek egyik módja a tanórai differenciált képességű csoportokban tevékenykedtetés. Közvetlen segítséget adunk vagy tanulópair segítségét kérjük a feladatmegértéshez, elegendő időt biztosítunk a megoldáshoz és arra figyelünk, hogy fejlesztő értékelést kapjanak. A tanulási tevékenység támogatása igazodik a gyermekek eltérő munkatempójához, képességéhez, de mindig szem előtt tartjuk a tanulók gondolkodási, feladatmegoldó képességének fejlesztését.

A megvalósítás sikere nagymértékben függ a pedagógus óraszervezésétől, óravezetésének a tanulási folyamat irányítása alá rendelt szerepétől.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A 2011. évi CXCV nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt.) a korábbi rendelkezésektől eltérően – egyébként nagyon helyesen – a tehetséges tanulókat is a kiemelt figyelmet érdemlők közé sorolja. Tehetséges gyerekeink számtalan versenyen, vetélkedőn indulnak, sok szép eredménnyel hazatérve. Különböző szakköreinken, a témanapok foglalkozásain,

az iskolai élet számtalan fórumán (újság szerkesztés, iskolagyűlés, kulturális műsorok, pályázatok, ügyeleti munka, programszervezés stb.) nemcsak a tehetséges, hanem minden érdeklődő gyerek gazdagíthatja ismereteit, sikerélményhez jutva.

Tanórákon a kiemelkedő képességű gyerekeknek lehetőséget adunk a képességükhöz illeszkedő, fejlesztő feladatok megoldására, a kooperatív technikák alkalmazásakor lehetőséget kapnak a többiek ismeretszerző tevékenységének irányítását.

A jövőben lehetőségeinkhez mérten élni szeretnénk a tehetséges gyermekekkel való egyéni vagy 1-3 fős kiscsoportos foglalkozásának lehetőségével.

Figyelmet fordítunk a különféle **tanulmányi és tehetségkutató** (mese-, vers-, próza-, ének-mondó stb.) **versenyeken induló gyerekek felkészítésére**. Kiemelten foglalkozunk a Zrínyi- és a Bolyai matematika és anyanyelvi versenyeken résztvevő tanulókkal.

Folytatjuk az előző években jól bevált, a **nyolcadikosok felvételijét segítő előkészítők** szervezését matematikából és anyanyelvből. Felső tagozaton differenciált képességfejlesztő csoportok szervezésével biztosítjuk a felzárkóztatást és a tehetséggondozást matematikából. Idegen nyelv oktatása 4. évfolyamtól szintén differenciált képességfejlesztő csoportokban folyik.

Az egyéb kiemelkedő képességekkel rendelkezőknek lehetőséget biztosítunk, hogy iskolai körülmények között művelhessék azokat a művészeti, sport tevékenységeket, amiben tehetségesek. Ehhez szakköröket, sportolási és előadási lehetőségeket teremtünk.

A tehetséggondozás, képesség-kibontakoztatás, felzárkóztatás helyszínei

A felkészülés a tantestületben a tehetséggondozó munkára folyamatos feladatunk.

Szakirodalom olvasásával (önképzés), belső továbbképzésekkel (előadó meghívása a témában), kollégák közötti tapasztalatcsere-beszélgetésekkel, illetve szakirányú továbbképzéseken való részvétellel bővítjük, tartjuk karban ismereteinket, gazdagítjuk módszertani kultúránkat.

1. Tanórán megszervezhető

- a) a differenciált képességfejlesztések;
- b) különféle munkaformák gazdag választéka: egyéni foglalkozás, személyre szabott egyéni feladatok kijelölése, páros munka, csoportmunka, kooperatív technikák, projekt-módszer, gondolatterképek, előadások, témanapok stb.)
- c) kötelező óraszám felüli plusz óra biztosítása.

2. Tanórán kívül szervezett

- a) rendszeres foglalkozások, mint: napközis foglalkozás, tanulószobai foglalkozás, művészeti és szaktárgyi szakkörök, énekkar, a DSE foglalkozásai
- b) alkalmi foglalkozások, mint: könyvtári órák, versenyek és ezekre felkészítő foglalkozások, pályázati lehetőségek, az iskolai hagyományok körébe tartozó programokra adott személyre szabott egyéni feladatok.
- c) szorgalmi feladatok, kutatómunka,
- d) levelezős feladatmegoldások,
- e) tehetséggondozó műhelyek, felvételi előkészítő
- f) sport – és kulturális bemutatók,

A tehetségfejlesztés rendszere

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tehetség felismerése	megfigyelés	tanító, szaktanár, szakkörvezető, osztályfőnök, testnevelő tanár, pedagógusok	folyamatosan tanév eleje
	speciális képességeket mérő tesztek		
	a tehetség felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata	tanítók, szaktanárok	folyamatosan
	egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus, szaktanár,	folyamatosan
	differentiált tanóra vezetés	minden pedagógus	folyamatosan
	speciális feladatok	adott szaktanár, osztályfőnök, szakkörvezető	folyamatosan
2. Tehetség képesség fejlesztés / iskolán belül/	szakkör	szakkörvezetők	folyamatosan
	versenyeztetés, a tehetség kibontakoztatását elősegítő iskolai, körzeti, kistérségi versenyeken	szaktanár, szakkörvezető	folyamatosan
	kapcsolatok kialakítása különböző szakmai szervezetekkel, szakiskolákkal, sportegyesületekkel, javaslattevés a tehetséges tanulók további fejlődésére, speciális előadások, szakmai programok, kirándulások, csere utak szervezése a tehetséges tanulók számára,	minden pedagógus	folyamatosan
	versenyeredmények összegzése, értékelése	adott szaktanár, szakkörvezetők	folyamatosan
	felvételi eredmények értékelése	iskolavezetés, munkaközösség vezetők,	félévkor és év végén,
3. Tehetség, képesség fejlesztés iskolán kívül	kapcsolatok kialakítása közép-fokú oktatási intézményekkel, sportegyesületekkel, javaslattevés a tehetséges tanulók további fejlődésére,	szaktanárok, osztályfőnökök, minden pedagógus	folyamatosan
		adott szaktanár, szakkörvezető,	folyamatosan

4.	-versenyeredmények	iskolavezetés,	félévkor és év végén,
A fejlesztés hatékonysága, értékelése	összegzése, értékelése	munkaközösség vezetői,	
	-továbbtanulási eredmények értékelése	szaktanárok,	
		osztályfőnökök,	

A tanórán kívül szervezett foglalkozások napközi, tanulószoba, szakkörök, versenyek szervezésére, működésére vonatkozó szabályokat az iskolai SZMSZ és a Házi rend tartalmazza.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Napközis foglalkozásokon, korrepetálásokon azoknak a tanulóknak segítünk, akik valamilyen oknál fogva lemaradtak társaiktól. A **tanulószoba** megszervezésével támogatjuk azokat a tanulókat, akik tanulmányi eredménye azért gyenge, mert tanulmányi munkájuk, készülésük otthoni rendszeres ellenőrzése nem megoldott, emiatt nem készítenek házi feladatot, vagy az órákra rendszeresen készenlétlenül jönnek.

A napközis foglalkozások szervezésével az egyéb szociális feladatok ellátását is felvállaljuk.

A **“mindenki valamiben tehetséges”** elv hatékony eszköz a beilleszkedési zavarok leküzdéséhez.

A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, a különböző *munkára nevelő* foglalkozásokra való kijelölés a problémák megoldását szolgálja.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az eredményes fejlesztéshez ismernünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakításához. Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (gazdasági, kulturális, szociális helyzet, nevelési módszerek),
- a családi házon kívüli környezet (lakókörnyezet, gyerekcsoportok),
- iskolai környezet (bejárás, rossz tanár-diák viszony, közösségek).

Célunk:

- Segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeretsajátítását és egyéni ütemű fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.
- Az esélyteremtés megvalósítása érdekében a pozitív diszkrimináció elvének érvényesítése.

A tanulási, szociális és egyéb nehézségekkel küzdő tanuló felzárkóztatása történhet:

- korrepetáción,
- órarenden kívül egyéni képességfejlesztő foglalkozásokon,
- napköziben, tanulószobán.

Egyéb lehetőségek a tanulási szociális és egyéb nehézségekkel küzdő tanulók számára:

- szülőkkal kialakított közvetlen kapcsolat,
- pszichológus és Családsegítő szolgáltatásainak igénybevétele,
- iskolaérettségi vizsgálat,
- logopédiai és egyéb foglalkozás.
- drog- és bűnmegelőzési programok.
- mentálhigiénés programok.
- pályaaorientációs tevékenység.
- helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése.
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- alapítványi támogatás.

A szociális hátrányok csökkentésére az iskola szociális szolgáltatásainak igénybevételével is lehetőség van:

- reggeli ügyelet
- délelőtti étkezési lehetőség (napközis térítési díj ellenében, lehet támogatott)
- ebédelési lehetőség (menzaterítési díj ellenében, lehet támogatott)
- uzsonna (napközis térítési díj ellenében)
- délutáni ügyelet (1-5. osztályosok részére)
- szervezett egészségügyi szűrővizsgálatok
- anyagi támogatások (tankönyv- és étkezéstámogatás).
- iskolabüfé igénybevételének lehetősége

A szociális hátránnyal rendelkező tanulók segítése tapintatot kívánó feladat. A feltérképezésben elsődleges szerepe van az osztályfőnökbe vetett bizalomnak, az osztályfőnök körültekintő megfigyeléseinek. A jelzés érkezésekor kezdeményezni kell a megfelelő segítségnyújtást, amivel a gyermekvédelemmel foglalkozó pedagógushoz vagy a tagozatos intézményvezetőhelyetteshez kell fordulni.

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek

A beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek fejlesztése egyénre szabottan történik. A beilleszkedési, magatartási nehézség megállapítása a pedagógiai szakszolgálat feladata. Az általuk elkészített szakvélemény alapján folyik a tanulók fejlesztő foglalkoztatása egyéni vagy egy-háromfős kiscsoportban, a tanórával egy időben, de attól térben eltérő helyen fejlesztő pedagógus irányításával.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált oktatása-nevelése

1. A sajátos nevelést igénylő tanulók integrált oktatása az iskolánkban, az együttnevelés pedagógiája, módszerei

„Az integráció az emberi együttélés formája, éppen ezért nem annak az alkalmazását kell indokolni, hanem az ettől való eltérést.” /Muth/

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem SNI igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk, ezért az iskola

speciális feladatként vállalja a helyi sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását, melyet a Köznevelési Törvény rendelkezései is lehetővé tesznek. Helyi pedagógiai programunknál alapul vesszük, hogy a fogyatékos gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz – nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket, hogy felkészítésük olyan mértékűvé váljon, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat, és képessé válhassanak szakképzésre.

Célunk a fogyatékoságból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülésspecifikus szempontú támogatása.

Igyekszünk összhangot teremteni, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló ugyanolyan ellátásban részesüljön, mint más gyermek, problémája figyelembe vétele mellett.

Biztosítani szeretnénk számukra, hogy:

- a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést,
- a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl,
- a tanulási zavarral, tanulási nehézséggel küzdő gyerek sikeresen megfeleljen az általános iskolában a tantervi követelményeknek.

Célunk a gyermek sikerélményhez juttatása, személyiségének és képességeinek pozitív irányba történő változtatása, a tanulók önbecsülésének, egészséges énképük és önbizalmuk fejlesztése, hogy higgyenek saját képességeikben és abban, hogy sikereket tudnak elérni.

Minél inkább differenciáltabb, cselekedtetőbb az oktatás, annál inkább befogadó. Talán ezért is szerencsésebb az integrált osztály helyett az inkluzív osztály kifejezés.

Az integrált osztályokban elkerülhetetlen a differenciált oktatás, mivel a sajátos nevelési igényű tanulók elé különböző célokat tűzünk ki, az ismereteket különböző mélységben és terjedelemben tárjuk a gyermek elé. *Az egyes tanulókhoz kell igazítani a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit.* Figyelembe kell venni a gyermekek terhelhetőségét, fáradékonyságát. Kooperatív tanulás szervezésével lehet biztosítani, hogy minden tanuló lehetőségeihez mérten hatékonyan részt vegyen a tanulás folyamatában.

Olyan, az együttnevelést szolgáló tanulásszervezési módozatokat, tanítási módszereket és kereteket minősíthetünk jó gyakorlatnak, amelyek a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazíthatóak, adaptívak.

A gyermekek diagnosztikus adatai alapján részletes *fejlesztési tervet kell készíteni*, mely a gyógypedagógus és a fejlesztő pedagógus feladata. A fejlesztő foglalkozások megtartására minden pedagógus jogosult, aki a gyermeket tanítja, neveli, aki a gyermekkel foglalkozik. Foglalkoztatásuk egyéni fejlesztési terv alapján történik. A törvényben előírt szakember (utazó gyógypedagógus) meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.

Az integrált képzés a speciális egyéni szükségletekhez is igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel, kimenet-szabályozással történik, a

NAT-ban lefektetett általános célok és a köznevelés tartalmi szabályozásának elveihez alkalmazkodva, figyelembe véve a fogyatékos tanulók pedagógiai programjának irányelveit, valamint kerettantervüket.

Az integrált képzésben résztvevők az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak, egyéni gyógypedagógiai fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának fontos feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével, hogy fogadják el ezeket a gyerekeket. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásait elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezőkkel biztosítja az iskola:

- A pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikuság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

Pedagógusaink törekednek a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességek (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciák elérésére, szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítenek, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak.

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve teszi közzé. Az integrált keretek között nevelt SNI tanulóknál az irányelvben leírtakat kell alkalmazni.

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A speciális nevelés alapeszménye, olyan *elfogadó környezet kialakítása*, ami a sérült gyermek erőseit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapothoz igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi.

A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe veszi az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét és ennek érvényét szerzi az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.

Feladataink:

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás, az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.
- A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, a habilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus által biztosított speciális tantervre építetten.
- A gyógypedagógiai nevelés számára biztosított szakanyagok, tankönyvek, taneszközök beszerzése, felhasználásuk, beemelésük ütemezése a gyógypedagógus irányításával.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése team-munkában.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.
- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek és iskolánkban ezt meg is kell kapniuk. Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, amivel problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

A sajátos nevelési igényű, a különleges gondozásban részesülő tanulók értékelése, minősítése.

- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- Fejlesztő pedagógus és utazó gyógypedagógus segít a fejlesztésben a köznevelési törvényben meghatározott időkeretben.
- A beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek értékelését a szakszolgálat szakvéleményében leírtak alapján végezzük.
- Az értékelés biztató, ösztönző, segítségnyújtó. A korai iskolai kudarcok csökkentéséhez hozzájárulhat a tanulók teljesítményének szöveges minősítése, amelynek eredményes alkalmazása egyéni odafigyelést és magas fokú tudatosságot vár el a pedagógusoktól.
- A köznevelési törvény által szabályozott értékelés és minősítés alóli felmentés, vizsgák esetén adható kedvezmények, a rehabilitációs órakeret is a gyermek minél sikeresebb adaptációját szolgálják.
- Az integráltan oktatott tanulók a szokásos értékelési rend szerint kapnak minősítést a számukra megfelelő iskolatípus és osztályfok sajátos nevelési igényükre vonatkozó tantárgyak és tantervi követelmények megjelölésével. Az integráló nevelés célja, hogy minden gyermek függetlenül attól, hogy valamely sérülés vagy egyéb ok következtében fejlődésében akadályozott, megkülönböztetés nélkül vehessen részt az intézményes nevelésben.

2. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az szakmai alapidokumentumban megjelölt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére vonatkozó előírásokat, feladatokat a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve figyelembevételével, a NAT-ban meghatározott tartalmaknak megfelelően a helyi tantervünkben részletesen leírjuk.

A probléma kezelésének folyamata

– **a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak.** Az óvodapedagógus, az iskolaorvos segítő véleményének, tanácsának kikérése kötelező.

- A gyermekkel foglalkozó pedagógus(ok) a tanév megkezdésekor megismerkedik(nek) a szülőkkel, gyermekkel. Segítőképző magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a jövő szempontjából nagyon fontos.
- A gyermekkel foglalkozó logopédus, pszichológus sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében, a pedagógus kikéri véleményüket.
- Az iskolai beiratkozásnál, ha előre tudjuk a problémát, *ajánlható kisebb osztálylétszámmal működő iskola megkeresése a szülőnek*, a gyermek érdekében.
- Iskolánkban csak normál osztályban, integráltan végezzük e tanulók oktatását, nevelését. A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges. A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra.
- Iskolánkban a törvény által előírt módon megoldott az SNI tanulók ellátása.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt;

E törvényparagrafus részletesen szabályozza, melyek az iskola feladatai az e körbe eső tanulókkal.

Amennyiben SNI problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, a szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, ifjúságvédelmi felelőssel;
- kérje a tanuló szakszolgálati vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;
- kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empatikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

Diákönkormányzat

A Diákönkormányzat az iskola tanulóinak közössége.

A DÖK **célja** biztosítani a diákközösségnek az intézményi folyamatokba való demokratikus részvételét, keretet biztosítani jogaik gyakorlásához, közreműködnek az iskolai célkitűzések megvalósításában.

A diákönkormányzat a tanulók hivatalos érdekképviselői szerve, amelynek működése egyrészt a diákélet tevékenységére, valamint az intézmény működésével kapcsolatos jogok (véleményező, javaslattevő), gyakorlására terjed ki. A diákönkormányzat megszervezését az iskola köteles támogatni. A Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzat alapján működik, melyet a tanulók (közösségek) fogadnak el, és a nevelőtestület hagy jóvá.

Tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi rendje

A Diákönkormányzat vezető testületét az iskola tanulói választják oly módon, hogy az osztályközösségek 2-2 képviselőt küldenek a Diákönkormányzatba. A Diákönkormányzatba delegált tanulók közül egy elnököt és egy elnökhelyettest választanak, akik a segítőtanár támogatásával irányítják a DÖK tevékenységét és képviselik az intézmény tanulóközösségét. A Diákönkormányzat munkáját 1 fő tanár segíti.

A Diákönkormányzat hetente egyszer ülésezik. Megvitatják a felmerült kérdéseket, aktuális eseményeket. Javaslatokat fogalmaznak meg az iskolavezetés felé, illetve az iskolavezetés kéréseit megbeszélik, az információk továbbítják az osztályközösségnek.

Az iskolavezetés kikéri a diákönkormányzat véleményét minden a diákokat érintő döntés előtt.

Döntenek a diákönkormányzat által szervezett programok szervezéséről, a lebonyolításáról, illetve saját működésük rendjéről. Megtervezik a programjaikat, a programokhoz szükséges támogatási igényeiket eljuttatják az iskolavezetés felé.

A DÖK képviselői folyamatosan figyelik a tanulók iskolai életével kapcsolatos feltételek meglétét, állapotát. Tapasztalataikat a képviseletükkel megbízott vezetőn keresztül, vagy közvetlenül jelzik az iskola vezetőjének.

Évente egy alkalommal diákfórumot szerveznek, ahol az iskola vezetőjéhez közvetlenül intézhetnek kérdéseket, fogalmazhatják meg kérdéseiket.

A Diákönkormányzat döntéseit nyílt szavazással, többségi határozat alapján hozza.

A szülő, a tanuló, és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola szereplői: *a tanulók, a pedagógusok, a szülők.*

Az iskola szereplői közötti együttműködés és a kapcsolattartás szervezeti rendjét az SZMSZ szabályozza:

1. a vezetők és az iskolai szülői közösség közötti kapcsolattartás formáját, rendjét,
2. a diákönkormányzat, a diákképviselők és az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás formáját és rendjét.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok – kiemelten a NAT-ban is megfogalmazott állampolgárságra, demokráciára nevelés, illetve az önismeret és a társas kultúra fejlesztése – megvalósítása érdekében.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- a) megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- b) érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- c) gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élelét, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- d) a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát

az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezett szerinti a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- a) képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- b) rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel

az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;

- a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának te-
reit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása
vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok,
egyeztető fórumok, szülők akadémiaja);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és fejlesztés céljait szolgáló
pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a tovább-
képzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy:

- a) mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problé-
máikkal a pedagógusokhoz;
- b) kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- c) együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében

az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos
kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- megteremteni annak a lehetőségét, hogy az iskola pedagógusai a tanulókkal kapcsolo-
latos információkat megkapják;
- intézményvezetői tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával;
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait
erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

Kapcsolattartás a szülőkkel

Az intézményvezető által kezdeményezett megbeszélés a szülői közösség választott kép-
viselőivel (évente két alkalom)

Osztály szülői értekezletek (évente 2-3 alkalom)

Feladata: a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés alakítása, infor-
mációk, jelzések (kérések) gyűjtése a szülőktől, a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, programjairól
- közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az országos mérések eredményéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, programjairól,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az
iskola vezetősége felé.

Rendkívüli és/vagy tematikus szülői értekezlet

- pályaválasztási tájékoztató a nyolcadik osztályos tanulók szüleinek (október)
- nevelési kérdésben vagy személyi változás miatt szükségessé vált szülői értekezlet

- a szülők kezdeményezésére összehívott értekezlet

Fogadóóra

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, ahol megbeszélik egy-egy tanuló iskolai előmenetelével, neveltetésével kapcsolatos kérdéseket; a pedagógus konkrét tanácsokkal látja el a szülőt egyéni fejlesztésének segítésére. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Esetmegbeszélések, segítő, konfliktuskezelő foglalkozások

- pedagógusok fogadó órái munkaterv szerint, előre tájékoztatás
- iskolapszichológus, gyermekvédelmi felelős fogadóórái

Nyílt tanítási nap, bemutató órák

Az iskolával jogviszonyban álló tanulók szüleinek

A szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Leendő tanulók szüleinek

Megismerjék a leendő tanító nénik munkáját, személyiségét, betekintést nyerjenek az iskolában folyó munkába.

Az iskolai beiratkozások előtt az iskola feladatként vállalja:

- az óvodás gyerekek szüleinek írásban történő informálását (honlap, brosúra, leaflet),
- tájékoztató szülői értekezlet tartását az óvodákban,
- évente két alkalommal nyílt nap biztosítását az iskola iránt érdeklődő szülőknek,
- megjelenést az óvodákban tanítók által szervezett programokkal,
- kulturális és sport rendezvények szervezését az óvodások részére,
- az iskola munkáját bemutató marketing tevékenység szervezését (szórólapok, újságcikkek megjelentetése).

Írásbeli tájékoztató

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával, szorgalmával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról az e-naplón keresztül.

Kapcsolatot tartunk a szülői házzal a honlap működtetésével, faliújságon, Teamsen és osztálylevelező csoportokon keresztül.

Tanórán kívüli közös tevékenységek

Rendezvények, ünnepélyek, kirándulások, színházlátogatás, Családi Nap

Előadásokat szervezünk nevelési és egészségügyi rendvédelmi szakemberek meghívásával.

Szülők-nevelők fórumát rendezünk.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- játékos családi vetélkedők,
- kooperatív technikák alkalmazása.

Az **iskola** és a **tanulók** kapcsolattartásának módja:

- Személyes beszélgetések
- DÖK megbeszélések
- Honlap, faliújság, iskolarádió, facebook, helyi média
- Iskolai rendezvények (kiállítások, kirándulások)
- E- napló

Az intézménybe és a magasabb évfolyamra felvétel, átvétel feltételei

Az iskola 1. évfolyamára lépés feltételei

Az első osztályba jelentkező mindegyik gyermeket, aki a tankötelezettségi kort elérte és szülője (gondviselője) nem rendelkezik az Oktatási Hivatal egy évvel későbbi iskolakezdéshez való hozzájárulásával, illetve egyéb jogszabályi előírásoknak megfelel (pl. az iskolakörzetében lakik vagy tartózkodik) – az osztályok szervezésére vonatkozó létszám előírások betartásával – fel kell venni.

Az iskola feladatának tekinti, hogy a beiratkozást megelőző félévben hatékonyan megismertesse a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, folyamatos kapcsolatot tartson a környező (a beiskolázás szempontjából meghatározó) óvodákkal.

Az első évfolyamra felvett tanuló jogviszonya a beiratkozás időpontjában keletkezik, de jogainak gyakorlását, amennyiben arról jogszabály másként nem rendelkezik, annak a tanévnek az első napjától gyakorolhatja, amelyikre felvették.

Szabad férőhely kapacitás esetén a felvételi eljárás rendje

A beiratkozás alkalmával elsősorban azokat a gyermekeket kell fölvenni, akiknek a lakcíme, annak hiányában tartózkodási helye az iskola körzetében van.

Amennyiben az iskola rendelkezik szabadkapacitásokkal, akkor a felvételi kérelmet benyújtók közül először a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket vesszük föl. Ha további férőhelyek is vannak, akkor azokat a gyerekeket vesszük föl, akiknek azt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzet:

- ha valakinek a testvére már az iskolába jár,
- a szülője az iskolában vagy Újpest másik oktatási intézményében dolgozik,
- volt tanítványuk gyermekéről van szó.

Az iskola felsőbb évfolyamaira való átvétel feltételei

A körzetes tanulók kivételével csak azokat a tanulókat vesszük át az intézménybe, akik érvényes bizonyítvánnyal rendelkeznek, magatartás és szorgalom osztályzatuk *legalább jó* minőségű, tanulmányi eredményük, pedig legalább közepes és előzetesen tanultak angol nyelvet.

A feltételeknek megfelelő tanulóknak különbözeti vizsgát kell tenniük.

A különbözeti vizsgára vonatkozó előírásokat a „Tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására vonatkozó szabályok” c. részben találhatók.

A különbözeti vizsga két részből tevődik össze. a) Felmérő írása matematikából és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból, illetve b) beszélgetés a tanulóval.

Amennyiben a felvett tanulónál a későbbiekben hiányosságok tapasztalhatók, a hiányzó ismeretek pótlására a szaktanár türelmi időt határozhat meg, amit a szülővel közölni kell. Az újonnan érkező tanulókkal pontosan ismertetni kell az iskolában támasztott követelményeket, az iskola házirendjét, az iskola hagyományait. Az a nem körzetes tanuló, aki vétkeken megszegi az iskola szokásrendjét, aki hanyag szorgalmával nem teljesíti az iskolában támasztott követelményeket az iskolából eltanácsolható. Erről a szülőt az iskolába felvételkor tájékoztatni kell.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanulók egész évben nyújtott teljesítményét – kivéve az 1. évfolyamot, ahol a szöveges értékelés szabályai szerint járunk el – az eltelt tanévben szerzett érdemjegyek alapján, tanév végén osztályzattal értékeljük, amit a bizonyítvány tanúsít. Év végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük.

Az a tanuló léphet magasabb évfolyamba, aki a helyi tantervünkben meghatározott követelmények továbbhaladáshoz szükséges minimumát teljesítette.

Az érdemjegyeket a helyi tantervünkben rögzített követelmények alapján a tanulói teljesítmények figyelembe vételével állapítjuk meg. A tanulók teljesítményének értékelését, a pedagógiai programban rögzített elvek és előírások alapján végezzük.

Tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására vonatkozó szabályok

Iskolánkban szervezhető vizsgák típusai

- osztályozóvizsga
- javítóvizsga
- pótló vizsga
- átvétel esetén különbözeti vizsga

Fogalmak

Osztályozó vizsga: az a számonkérési forma, ahol a tanuló, aki felmentés, hiányzás vagy a szülői kérés alapján egyéni tanrend miatt a tantárgyak tantervi követelményéből félévkor és szorgalmi idő végén, de legkésőbb a tanév végén beszámol.

Javítóvizsga: az a számonkérési forma, amikor a tanuló, abból vagy azokból a tantárgy(ak)ból (legfeljebb 3 tantárgyból), amely(ek)ből a tanév végi követelményeket nem teljesítette (elégtelen osztályzatot kapott), augusztus végén beszámol a hiányok pótlásáról.

Pótló vizsga: abban az esetben lehetséges, ha a tanuló vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választást befejezné.

Különbözeti vizsga: A különbözeti vizsgával az átvételre jelentkező tanuló képességeit, tudását, a tananyag elsajátításában való előrehaladását kívánjuk vizsgálni. A különbözeti vizsgára akkor van szükség, ha 2-8. osztályos nem körzetes vagy tanulmányait előzetesen külföldön teljesítő tanuló kéri átvételét más intézményből.

Az osztályozó- és javítóvizsgára vonatkozó előírások

1. A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban lehet tenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
2. A vizsga helye az iskola, amelyben a tanulót javító - vagy osztályozóvizsgára kötelezték. Valamennyi vizsgatípus írásbeli, szóbeli (gyakorlati) részből áll. Írásbeli vizsgát azokból a tárgyakból kell tenni, amelyekből a tanterv dolgozatok írását követeli meg.
3. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
4. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
5. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele.
6. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
7. Eredményes annak a tanulónak a vizsgája, akinek a szóbeli, írásbeli és gyakorlati jegyeinek átlaga az elégséges szintet eléri. (Továbbhaladáshoz szükséges minimum.)
8. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az intézményvezető a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére. (pótlólagos vizsga)
9. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
10. A javító- és osztályozóvizsgákat 3 fős vizsgabizottság előtt kell tartani. A bizottságot a tagozatos intézményvezetőhelyettes állítja össze.
A bizottság tagjai: egy fő kérdező, egy fő azonos vagy rokon szakos nevelő - ellenőrző, egy fő elnök - egyéb szakos nevelő (a bizottság elnöke, aki nem lehet azonos a vizsgára utasító nevelővel)
11. A vizsga feladatait a bizottság állítja össze. A felkészítő tanárok lehetőleg vegyenek részt a vizsgáztatásban.
12. A vizsgáról **tanulónként** jegyzőkönyvet kell felvenni. Jegyzőkönyvként az erre rendszerezített nyomtatványt kell használni. A jegyzőkönyvben pontosan fel kell tüntetni a tanulótól számon kért anyagrészeket. Ha a vizsgáztatás eszköze valamilyen írásban elkészített beszámoló, dolgozat vagy feladatlap volt, a kitöltött lapokat mellékelni kell. Ugyancsak mellékelni kell a tanulónak szóban feltett kérdések listáját és az azokra adott válaszok tömör összefoglalását.
13. A vizsgán szerzett érdemjegyeket a jegyzőkönyv megfelelő rovatában szövegesen és számmal is fel kell tüntetni. A jegyzőkönyvet a bizottság elnökének alá kell írni, amit az intézményvezető vagy valamelyik helyettese is aláír.

14. A vizsga jegyzőkönyvét mellékleteivel együtt át kell adni a tagozatos intézményvezetőhelyettesnek, aki ellenőrzés után iktatásra továbbadja az iskolatitkárnak. Az iskolatitkár iktatószámmal látja el a jegyzőkönyvet, iktatja az oktatás dossziéban. A későbbiekben az iktatószám hivatkozás lesz az eredmény törzslapra és a bizonyítványba történő bejegyzésekor.
15. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzslapra és a bizonyítványba, a záradékot az intézményvezető és az osztályfőnök írja alá.
A vizsgákon a tantervben előírt anyagot kell ellenőrizni. Az osztályozóvizsga témaköreit és a számonkérés követelményét az osztályozóvizsgára kötelező határozat meghozatalával egy időben írásban kell közölni a szülővel. Az iskola Pedagógiai programjának részét képező helyi tanterv tartalmazza tantárgyankénti bontásban, melyről részletesebben a Házirend tájékoztatja a tanulókat, szülőket.
16. Javítóvizsgára az a tanuló utasítható, akinek a tantárgyból legalább 4 osztályzata van és azok átlaga nem éri el az elégséges szintet.
17. Iskolánk hagyományainak megfelelően a javítóvizsgákat legkésőbb augusztus végéig kell lebonyolítani. A **javítóvizsga időpontjáról** lehetőleg már a tanév befejezésekor a tanévzáró ünnepélyen, de legkésőbb a vizsga időpontja előtt 10 nappal korábban értesíteni kell az érintett tanulókat, illetve szüleiket. Az értesítéseket az iskola hirdetési tábláján, az iskola honlapján kell közzé tenni. Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.
18. Az **osztályozóvizsga időpontját** a vizsgára kötelező határozatban közölt időpontban (általában a szorgalmi idő végén, júniusban) tartjuk.
19. Ha a tanköteles a vizsgáin nem jelenik meg és távolmaradását nem igazolja, vagy a vizsgáját indokolatlanul abbahagyja, úgy kell tekinteni, mint akinek a vizsgája nem sikerült.
20. Az osztályozó- és javítóvizsga nem nyilvános és díjtalan. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.
21. Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Osztályozó vizsgán a tanuló az alábbi tantárgyakból és módon számol be tudásáról:

Vizsgatárgyak

Magyar irodalom	1-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	1-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	5-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv	4-8 évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	1-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Természetismeret	5-6. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret	1-4. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	7-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	7-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	7-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	7-8. évfolyam	írásbeli + szóbeli vizsga
Informatika	4-8. évfolyam	gyakorlati vizsga

Testnevelés és sport	1-8. évfolyam	gyakorlati vizsga
Technika életvitel és gyakorlat	1-8. évfolyam	gyakorlati vizsga
Vizuális kultúra	1-8. évfolyam	gyakorlati vizsga
Ének-zene	1-8. évfolyam	szóbeli vizsga
Etika	1-8. évfolyam	szóbeli vizsga

A vizsgaidőszakot az iskola éves munkaterv, a tanév helyi rendje rögzíti, és arról az intézmény vezetője tájékoztatja a tanulókat.

A rendes vizsgaidőszakban bármely vizsgafajta lehetető.

A rendes vizsgaidőszakok a következők:

- **Félévi:** A tanév I. félévét záró, az éves munkaterv által meghatározott félévi osztályozó értekezlet előtti 10 tanítási nap.
- **Év végi:** A tanév végén, az éves munkaterv által meghatározott év végi osztályozó értekezlet előtti 10 tanítási nap.
- **Nyári:** A nevelési év vége, augusztus hónap utolsó 10 munkanapja.

Az értékelés rendje

- Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.
- Az osztályozó vizsgán ugyanazokat a százalékos sávhatárokat alkalmazzuk az értékelés során, mint a témazáró dolgozatoknál.

Alsó tagozat				Felső tagozat			
0 %	-	34 %	→ 1 (elégtelen)	0 %	-	34 %	→ 1 (elégtelen)
35 %	-	59 %	→ 2 (elégséges)	35 %	-	59 %	→ 2 (elégséges)
60 %	-	79 %	→ 3 (közepes)	60 %	-	75 %	→ 3 (közepes)
80 %	-	89 %	→ 4 (jó)	76 %	-	89 %	→ 4 (jó)
90 %	-	100 %	→ 5 (jeles)	90 %	-	100 %	→ 5 (jeles)

A negyedik évfolyamon az angol tantárgy értékelésekor a felső tagozatra vonatkozó százalékhatárokat alkalmazzák a szaktanárok.

Ha a diák a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön kell teljesítenie.

Különbözeti vizsgára vonatkozó szabályok

A különbözeti vizsga nem bizottság előtt történik.

Általában a tagozatos intézményvezetőhelyettes bonyolítja, ő adja ki a feladatlapot a jelentkezőnek. A feladatlap tulajdonképpen a jelentkező évfolyamán a megelőző értékelési szakaszban íratott iskolai felmérőlapot jelenti.

A feladatlap értékelésére az intézményvezetőhelyettes felkér egy-egy szaktárgyi jártassággal rendelkező pedagógust.

A különbözeti vizsga két részből tevődik össze.

1. Felmérő írása matematikából és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból. A feladatlapokat vagy a feladatlap kijelölt feladatait írásban, 45 perc alatt kell megoldani.

A tantárgyak feladatlapjait az adott évfolyamnak az előző értékelési időszakára vonatkozó iskolánkban elvárt követelményeiből állítjuk össze. Vizsgáljuk a jelentkező szövegértését, helyesírását, ismereteinek szintjét, a műveletek végzésében való jártasságát, logikai gondolkodását stb.

A felmérő dolgozatot legalább közepes vagy annál jobb eredménnyel kell teljesíteni.

2. Beszélgetés a tanulóval.

Általános műveltségét, szókincsét, szóbeli kifejező képességét, választékoságát vizsgáljuk. Ha tanult angol nyelvet, akkor a kérdések egy részét angolul fogalmazzuk meg, illetve angolul várjuk a választ.

Értékelés, döntés, amiről a szülőt tájékoztatjuk.

III. HELYI TANTERV

Az iskola tantárgyi rendszere, elvek

A NAT-ban szereplő műveltségi területeket a hagyományos tantárgyi szerkezetbe integráljuk, a hagyományostól eltérő tantárgyat nem vezetünk be.

- a társadalmi és állampolgári ismereteket a **történelem, társadalom és állampolgári ismeretekbe, hon- és népismeretbe, etikába**
- gazdasági ismereteket a **történelem, társadalom és állampolgári ismeretekbe, földrajzba,**
- az egészségtant a **környezetismeretbe, biológia- egészségtanba és osztályfőnöki**
- a táncot a **testnevelés és sport, tánc és mozgás tantárgyakba,**
- a drámát és könyvtárhasználatot a **magyar nyelv és irodalomba,**
- a mozgóképkultúrát és médiaismeretet a **vizuális kultúra** tantárgyba,
- a könyvtárhasználatot a **magyar nyelv és irodalomba,**
- a gazdálkodást és pályaeorientációt az **osztályfőnöki**
- az emberismeretet a **biológiába és osztályfőnöki, hon- és népismeretbe, etikába**
- a természetismeretet 1-4. évfolyamon **környezetismeretbe,** 5-6. évfolyamon **természetismeretbe,** 7-8. évfolyamon **földrajzba,**
- a **számítástechnika-informatika** 4-8. évfolyamon **önálló tantárgy,**
- életviteli és háztartási ismeretek a **technika, életvitel és gyakorlat és osztályfőnöki** tantárgyban.

Tantárgyi rendszerünk

A műveltségi területek tantárgyi integrációját a lenti táblázat mutatja.

műveltségterület	tantárgy
Anyanyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom – 1-8. évfolyam
Élő idegen nyelv	Angol nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom történelem társadalmi ismeret (Történelem, etika) állampolgári ismeret (Történelem, etika) gazdasági ismeret (Földrajz + Történelem + pénz ügyi és gazdálkodási ismeretek) emberismeret (Of. etika)	Történelem, társadalom és állampolgári ismeretek
	Földrajz
	Osztályfőnöki
	Pénzügyi és gazdálkodási ismeretek
	Etika
Ember és természet természetismeret (Környezetismeret) fizika kémia biológia és egészségtan (Biológia)	Környezetismeret
	Természetismeret
	Fizika
	Kémia
	Biológia- egészségstan
Földünk és környezetünk	Földrajz
Művészetek ének-zene dráma (Magyar nyelv és Irodalom) vizuális kultúra médiaismeretek mozgóképkultúra tánc (Testnevelés)	Ének-zene
	Magyar nyelv és irodalom – 5-8. évfolyam
	Vizuális kultúra
	Tánc és mozgás
	Testnevelés és sport
Informatika számítástechnika könyvtárhasználat - (Magyar nyelv és Irod.)	Informatika – digitális kultúra
Életviteli és gyakorlati ismeretek technika háztartástan (technika) gazdálkodás (Of. matematika + pénz ügyi és gazdálkodási ismeretek) pályaorientáció (Of.)	Technika, életvitel és gyakorlat
	Osztályfőnöki
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport

Órafelosztás, óratervek

A módosított pedagógiai program felmenő rendszerben történő bevezetésének tervezete

MPP = 2020-tól bevezetésre kerülő a NAT 2020 alapján módosított pedagógiai program

RPP = 2013-tól bevezetésre került előző pedagógiai program

Tanév/ Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/2021.	MPP	RPP	RPP	RPP	MPP	RPP	RPP	RPP
2021/2022.	MPP	MPP	RPP	RPP	MPP	MPP	RPP	RPP
2022/2023	MPP	MPP	MPP	RPP	MPP	MPP	MPP	RPP
2023/2024.	MPP	MPP	MPP	MPP	MPP	MPP	MPP	MPP

Kerettanterv szerinti óratervek, bevezetés 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben

Óraterv a kerettantervekhez az 1–8. évfolyamokon 2013.09.01-től felmenő rendszerben									
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	Összesen
Magyar nyelv és irodalom	7+0,5	7+0,5	6+1	6	4	4	3+1	4	44
Idegen nyelvek	0+1	0+1	0+1	2	3	3	3	3	17
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+1	4+1	4	3+1	3+1	3+1	35
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2	8
Környezetismeret/Természetismeret	1	1	1	1+1	2	2+1			10
Fizika							2	1+1	4
Kémia							1+0,5	2	3,5
Biológia-egészségtan							2	1+1	4
Földrajz							1+0,5	2	3,5
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1	12
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1	12
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1		7
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	40
Hon- és népismeret					1				1
Informatika				0+1	0+1	1	1	1	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1	4
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27	27	27	31	31	220
Választható óra: angol nyelv				1					

A kék számjegyekkel írt óraszámok a kerettantervben megadott „alap” óraszámok, a pirossal írt számok a nevelőtestület által a szabadon felhasználható órakeret terhére megemelt óraszámokat jelöli.

A NAT 2020 alapján módosított órafelosztás. 2020. szeptember 1-től kerül bevezetésre.

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai, évfolyamok																							
	1			2			3			4			5			6			7			8		
	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen	alapóra	szabadon tervezhető	Összesen
Magyar nyelv és irodalom																								
magyar nyelv és irodalom	7	0,5	7,5	7	0,5	7,5	5	1	6	5		5	4		4	4		4	3	1	4	3	1	4
Matematika																								
matematika	4	0,5	4,5	4	0,5	4,5	4		4	4		4	4		4	4		4	3	0,5	3,5	3	0,5	3,5
pénzügyi és gazdálkodási ismeretek																				0,5	0,5		0,5	0,5
Történelem és államp. ism.																								
történelem													2		2	2		2	2		2	2		2
állampolgári ismeretek																						1		1
hon- és népismeret													1		1									
Etika / hit- és erkölcsan	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Természettud. és földrajz																								
környezetismeret							1		1	1	1	2												
természetismeret													2		2	2	1	3						
kémia																			1		1	2		2
fizika																			1		1	2		2
biológia																			2		2	1		1
földrajz																			2		2	1		1
Idegen nyelv																								
angol nyelv		1	1		1	1		1	1	2	1	3	3		3	3		3	3		3	3		3
Művészetek																								
ének-zene	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1
vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
dráma és színház																1		1			0			
Technológia																								
technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1			
digitális kultúra							1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Testnevelés és egészségfej.																								
testnevelés	3		3	3		3	3		3	3		3	3		3	3		3	3		3	3		3
néptánc	1		1	1		1	1		1															
délutáni/egyesületi sport	1		1	1		1	1		1	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2
közösségi nevelés (of.)													1		1	1		1	1		1	1		1
Kötelező alapóraszám	22		24	22		24	22		24	23		25	28		28	27		28	28		30	28		30
Szabadon tervezhető órakeret	2	2		2	2		2	2		2	2		1	0		2	1		2	2		2	2	
Maximális órakeret	24		24	24		24	24		24	25		25	28		28	28		28	30		30	30		30

A választott kerettanterv óraszámainak emelésére használt órakeretek felhasználásáról

A szabadon választható órakeretet részben egyes tantárgyak – **magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, természetismeret, fizika, kémia, biológia** – óraszámainak megemelésére fordítottuk. Másrészt a szabadon felhasználható órakeretnek a terhére az 1-3. évfolyamon **folytatjuk** az iskola régi hagyományát, **az angol nyelv** kisiskoláskori **oktatását**.

A fentebb felsorolt tantárgyak esetén, ahol az óraszám megemelésre került, nem tanítunk több ismeretanyagot, mint, amit a választott kerettanterv előír. A nagyobb időkeretet az ismeretek elmélyítésére, rögzítésére és gyakorlására fordítjuk. A természettudományos tárgyak esetén a többlet órákat kísérletezésekre, tapasztalatok és megfigyelések gyűjtésére, az informatika tantárgy esetén az ismeretek mélyítésére és a rutinok alaposabb begyakorlására használjuk.

Az idegen nyelv 1-3. évfolyamon történő folytatásához a korábban kidolgozott tanterveket változatlanul használjuk.

A választott kerettantervek alapján készített helyi tantervekben egyértelmű jelzést alkalmaztunk a többletórák felhasználására, illetve a helyi tantervünkben az idegen nyelv 1-3. évfolyamra és az informatika 4-5. évfolyamra szóló tanterve megtalálható.

A kerettantervek közül választott tantervek

A 2013-ban bevezetett pedagógiai program helyi tantervéhez választott kerettantervek

Tantárgy	Kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom (5-8. évf.)	A változat
Idegen nyelv (1-3. évfolyamon)	Korábbi használt saját tanterv
Informatika	Kerettantervi kiegészítve a 4-5. évfolyamos korábban használt iskolai tantervvel
Etika	
Természetismeret	A változat
Földrajz	
Kémia	B változat
Vizuális kultúra	
Testnevelés és sport	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	
Matematika	A változat
Környezetismeret	
Fizika	B változat
Biológia- egészségtan	A változat

Tantárgy	Kerettanterv
Ének-zene	A változat
Technika, életvitel és gyakorlat	
Tánc és mozgás	

A 2020-ban bevezetett pedagógiai program helyi tantervéhez választott kerettantervek

Tantárgy	Kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom (1-8. évf.)	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Idegen nyelv (1-3. évfolyamon)	Korábbi használt saját tanterv
Idegen nyelv (4-8. évfolyamon)	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Digitális kultúra	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Etika	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Természetismeret	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Földrajz	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Kémia	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Vizuális kultúra	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Testnevelés és sport	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Matematika	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Pénzügyi- és gazdálkodási ismeretek	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Környezetismeret	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Fizika	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Biológia- egészségtan	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Ének-zene	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Technika, életvitel és gyakorlat	Az OH honlapján közzétett kerettanterv
Tánc és mozgás	A 2012-ben kiadott OH kerettanterv
Osztályfőnöki	Korábbi használt saját tanterv

A taneszközök, tankönyvek kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök kiválasztása alapvetően a szaktanár kompetenciája. Új tankönyv bevezetése (taneszköz-váltás) csak felmenő rendszerben, tehát csak valamely pedagógiai ciklus elején (1. vagy 5. osztályban), illetve a tantárgy belépésének évében lehetséges. A helyi tantervben az egyes tantárgyaknál pontosabban körül határolt a taneszközök listája, azonban nem korlátozódik egyetlen taneszköz család megnevezésére.

A taneszközök kiválasztásakor azonban mindig figyelembe kell vennie az alábbi elveket. Olyan taneszközt alkalmazunk, amely:

- maradéktalanul tartalmazza a kerettanterv, a helyi tanterv követelményeinek eléréséhez szükséges ismereteket,
- megfelel intézményünk célrendszerének,
- ennek érdekében tartalmazza a képességfejlesztés sokoldalú lehetőségeit,
- megfelel az önállótanulást segítő didaktikai alapelveknek:
 - szerkezete világos, egyszerű,

- motivál, a gyerek érdeklődését felkelti,
- szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású, kerüli az idegen kifejezéseket, szavakat,
- ábrái, betűméretei, szerkesztése segíti az önálló ismeretszerzést,
- színes, érdeklődést felkeltő,
- ismételésre, rendszerezésre ösztönöz,
- lehetőséget ad a differenciált képességfejlesztésre,
- mintát ad az önálló feladatmegoldásokra,
- sokféle feladatot tartalmaz.

Piktogramjai, jelrendszere legyen azonos valamennyi évfolyamon.

Méretében legyen kézbe vehető, borítója érdeklődést keltő, színes és tartós.

Legyen több évig használható, az ára legyen mindenki számára megfizethető.

Egy tankönyvcsaládhoz azonos elvek alapján készüljenek mérőlapok.

Helyi tanterveinkben megnevezzük az iskolában használható taneszközöket, tankönyv családokat.

Tartalmi követelmények a tankönyvek kiválasztásánál

A magyar nyelv és irodalom tantárgy taneszközeinek kiválasztásakor mind pedagógiai, mind szakmai-tartalmi, mind formai kritériumok figyelembevételével.

A tankönyvek szakmailag hiteles tananyagot közvetítsenek az életkori sajátosságok, valamint a tantervi célok és követelmények maximális figyelembevételével.

Az olvasókönyveket gazdagság és változatosság jellemezze a szövegek forrását, típusait és műfaját tekintve. A szövegek kínáljanak lehetőséget a nemzeti hagyományok közvetítésére és más kultúrák megismerésére is. Az igényes szövegválasztás, szöveggondozás sikerrel járulhat hozzá az olvasás megszerettetéséhez, az olvasóvá neveléshez.

A tanulók munkáltatását biztosító taneszközök sok és sokféle motiváló, játékos, mozgásos feladatot tartalmazzanak. A gyakorlatok mennyisége és nehézségi foka nyújtson lehetőséget a differenciált jártasság-, képesség- és készségfejlesztésre, a felzárkóztatásra, a tehetséggondozásra.

A tankönyvek folyamatos lehetőséget kínáljanak beszédművelésre, a szóbeli kommunikációs készség, az önálló ismeretszerzés fejlesztésére. Az írásbeli kommunikáció tanítását előzze meg a szóbeli előkészítés. A fogalmazástanítás terjedjen ki mind a kreatív írás, mind a műfaji követelményeknek megfelelő fogalmazás fejlesztésére.

A tankönyvek szemléltető szövegei, utasításszövegei nyelvileg, helyesírási szempontból kifogástalanok legyenek.

A tankönyvek megjelenésükkel is motiválják a gyermekeket olvasásra, az anyanyelvvél való foglalkozásra, a gyakorlatok jól tagoltak, áttekinthetők legyenek. A taneszközök legyenek alkalmasak a mindennapi munkára, az olvasókönyv tartós kivitelben készüljön.

A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajttatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az intézmény nevelési programja, helyi tanterve, pedagógiai kultúrája és pedagógiai gyakorlata, az évtizedek során kialakult hagyományrendszere alkalmas a Nemzeti Alaptantervben megjelölt fejlesztési területek és nevelési célok megvalósítására.

Az erkölcsi nevelés

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A családi életre nevelés

A testi és lelki egészségre nevelés

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Pályaorientáció

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Médiatudatosságra nevelés

A tanulás tanítása

Gazdasági és pénzügyi nevelés, mint új fejlesztési terület

„A pénz fontos része az életnek. Nem élőlény, mégis van természete, amit megismerve a barátoddá tudod tenni. Ha jól bánsz vele, hozzásegít a céljaidhoz, ... de ha nem veszed komolyan, bajba is sodorhat.”

A pénzügyi- és gazdálkodási ismeretek a pedagógiai új diszciplínája, aminek bekerülése a pedagógiai gyakorlatba egészen közelmúltbéli okokra vezethető vissza. Módszertani gyakorlatok, elfogadottsága még alakulóban van. Emiatt minden olyan szándék, ami a gyakorlati megvalósítás eszközeinek létrehozását, a módszertani eljárások kimunkálását tűzi célul, minden olyan próbálkozás, ami támogatja a pénzügyi- és gazdálkodási ismeretek megjelenését (elterjedését) az oktató-nevelő munkában, és megkeresi azokat a színtereket, amik lehetőséget teremtenek a tudásépítésre, innovatív tevékenységnek tekinthető. Iskolánk 2012- ben kezdte meg együttműködését az OTP Fáy Alapítvánnyal a tanulók pénzügyi kultúrájának fejlesztése érdekében. Az elmúlt években először egy, majd 2 évfolyamon is elindult a Sulibank szakkör. Tanulóink eredményesen vesznek részt a különböző gazdasági versenyeken és több osztályunk is bekapcsolódik a Pénz7 programsorozatába.

A pénzügyi és gazdasági nevelés elvei, a pénzügyi nevelés programja

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. (NAT)

A pénzügyi és gazdasági nevelés színterei az iskolában

1. A tantárgyak tanórai foglalkozásaiban a kerettantervek átnézése alapján konkretizálódik.
2. A nem hagyományos tanórai foglalkozások (pl. erdei iskola, témanapok, projekt-tanítás és más komplex, tantárgyközi foglalkozások).
3. Központi témahét (Pénz7)
4. Tanórán kívüli foglalkozások (pl. szakkörök, tábor, rendezvények, versenyek, tréningek a Fáy Alapítványban).
5. Hazai együttműködések (más iskolákkal, Pénziránytű Alapítvánnyal, OTP Fáy András Alapítvánnyal.).

A pénzügyi és gazdasági nevelés tartalmi elemei

Az alábbi felsorolás a legfontosabb témaköröket érinti. A pontos és részletes ismeretanyag a kerettantervekben található.

- A pénz eredetének és máig tartó fejlődésének megértése.
- Megértetni a pénz célját és funkcióit, a gazdaságban játszott kiemelkedő szerepét.
- Megtanítani a gyermekeknek a különböző pénzfunkciók szerepét és a pénzforgalomhoz kötődő terminológia értelmezését.

- Jártasság szerzése közös európai pénznem használatában, hozzájárulás az uniós polgárrá váláshoz.
- A tanulók ismerjék meg a pénzügyi tervezés fogalmát, jelentőségét és lépéseit annak érdekében, hogy hatékonyan tudjanak gazdálkodni a pénzüikkel. Életszerű szituációkban képesek legyenek a tanultak alkalmazására.
- Megértetni az áruk tényleges megvásárlása előtti piackutatás és ár összehasonlítás fogalmát és arra készíteni a gyermekeket, hogy kritikus, tudatos fogyasztóként viselkedjenek.
- A tanulók képesek legyenek pénzügyi lehetőségeik figyelembe vételével szükségleteik és igényeik rangsorolására, képesek legyenek zsebpénzüik felhasználásához költségvetést készíteni és mérlegelni pénzügyi döntéseik következményeit.
- Legyenek képesek a tanulók felmérni a megtakarítások jelentőségét és tudatosuljon bennük a különböző megtakarítási lehetőségek összehasonlításának a fontossága.
- A tanulók megismerjék a fizetési nehézségek megoldási lehetőségét és a felelős hitelfelvétel követelményeit.
- A tanulók képesek legyenek megkülönböztetni a hitelt és a kölcsönt és fel tudják sorolni a pénzkölcsönzés különböző módjait. Egyidejűleg képesek legyenek különbséget tenni a „jó” és „rossz” adósságok között. Tudatosuljon bennük, hogy minden hitelfelvétel elkötelezettséggel jár és ezért csak gondos kalkuláció után szabad ilyen ügyletbe kezdeni. Képesek legyenek felmérni a rosszul kezelt hitelügyletek negatív mellékhatásainak a felismerésére és kivédésére.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszédre alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulás-szervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása. A tapasztalás, a felfedezés lehetősége, a kreatív megoldásokat elváró feladatok alkalmazása a tevékenységközpontú tanulás-szervezési formákat feltételezi. A tantestület nyitott és érdeklődő a tevékenységközpontú tanulás-szervezési formák felé. Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyag-gyűjtés, modellezés, szerepjáték).

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté válnak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Iskolánk törekszik arra, hogy minden tanteremben az életkori sajátosságoknak megfelelő, ergonomikus tantermi eszközök várják a tanulókat. A tantermek berendezése alkalmas a csoportmunka megszervezésére, a tanulóasztalok átrendezhetőek. A második emeleten (37-es terem – „okosterem”) kiválóan alkalmas különböző csoportmunkákra, hiszen a padok/asztalok/táblák könnyen és gyorsan mozgathatóak. Ez a tanterem ideális feltételekkel rendelkezik a korszerű digitális és kollaboráción alapuló oktatás megvalósításához.

Biztosított az internethasználat, eszközparkunk folyamatosan bővül. Számítunk a gyerekek digitális eszközeire (telefon), de ennek hiányában is tudunk dolgozni. Az egyéni és/vagy egyidejű csoportmunka feltételeinek javítása érdekében célszerű az eszközparkunk további bővítése.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán - tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte - kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szín-

tereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a NAT-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanulóhoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Nyelvoktatás

A nyelvoktatásnak kiemelt jelentősége van iskolánkban.

A hozzánk beiratkozó gyermekek nyolc éven keresztül tanulnak angol nyelvet. A beiratkozó gyermekek szülei, a beíratással egy időben elfogadják az iskola helyi tantervét is. A helyi tanterv része, hogy a mi iskolánkban minden gyermek az 1-3 évfolyamokon is tanul idegen nyelvet.

Digitális kultúra, informatikai ismeretek oktatása

Korszerű gépekkel felszerelt, internetes eléréssel rendelkező gépterünkben 3. évfolyamtól a délelőtti időszámban, kiscsoportban sajátítják el a gyerekek a digitális kultúra és az informatika alapismereteit.

A nyelvtanuláshoz hasonlóan kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az infokommunikációs eszközök (IKT) készség szintű használatának, mert az gondoljuk, hogy korunk kihívásai ezt szükségessé teszik. Az informatika tanórákat csoportbontásban, két szakteremben tudjuk megtartani. Az informatika tantárgy oktatása mellett nagy hangsúlyt fektetünk a tanuló és pedagógusok digitális kultúrájának kialakítására és gazdagítására. A tantermeink

IKT eszközökkel (mindenhol van laptop, projektor és internet elérés, a tantermek közel felében interaktív tábla, egy teremben interaktív panel) felszereltek, az átlagosnál jobb feltételeket biztosítva a digitális kultúra fejlesztésére és a napi tanítási feladatok korszerű megszervezésére. Mindannyian arra törekszünk, hogy a rendelkezésre álló IKT eszközöket rendszeresen használjuk a tanulás-tanítás folyamatában.

A tanulás-tanítás folyamatának segítésére iskolánk a Microsoft Office 365 rendszerét használja egyféle háttéralkalmazásként. Arra törekszünk, hogy ezzel a rendszerrel – elsősorban a Teams és OneNote modulok használatával – valósítsuk meg a digitális oktatás tanulás-szervezési eljárásait, az iskola szereplői közötti kommunikációt.

A tanulók és a pedagógusok a NAT-ban is deklarált digitális kultúrájának fejlesztésére vonatkozó célok megvalósítása érdekében **Digitális Oktatási Stratégiát** dolgoztunk ki. Az intézmény Digitális Oktatási Stratégiáját a **8. sz. mellékletben** foglalmaztuk meg.

Célunk, hogy:

- A gyerekek a továbbtanulásukat segítő felhasználói ismereteket szerezzenek szövegszerkesztésből és táblázatkezelésből.
- Jártasságuk legyen a grafika és prezentációkészítésben, ami később lehetőséget nyújt más tantárgyakban való alkalmazására, megszerzett digitális kompetenciájuk alkalmazására, felhasználására.
- Az Internetet, mint tanulási forrást, használni tudják, az Internet adta lehetőségeket alkalmazni tudják a digitális kommunikációban.
- Tudják, hogy az Internet adta lehetőségek ugyanolyan értékű ismeretforrások, mint az egyéb nyomtatott taneszközök. Alkalmazzák az „e-learning” tanulási technikát.
- Az IKT-eszközök használatával elősegítsük a korszerű oktatási formák, eljárások alkalmazások használatát.

Mindennapos testnevelés, rendszeres testmozgásra nevelés

A mindennapos testnevelés részeként ezentúl felmenő rendszerben bevezetésre kerül a délutáni testnevelés. Valamennyi évfolyamon az órarendbe illesztett heti 3 testnevelés óra a tantervi anyag elsajátítására fordítódik. Az alsó tagozat 1-3. évfolyamán heti egy néptánc óra a mindennapos testmozgást egészíti ki. Ezek az évfolyamok további egy délutáni órával megvalósul a mindennapos testmozgás. A 4. évfolyamon a délutáni testmozgást a szabadidőben irányított tevékenységként a délutános tanító látja el. A felső tagozaton heti két délutáni testnevelés órát vagy tömegsport foglalkozást köteles minden tanuló látogatni, aki nem vesz részt igazolt egyesületi sportoláson.

A tanórai testnevelés kiegészítéseként az iskolai sportegyesület (SZÁDSE) további sportolási lehetőséget biztosít szakosztályaiban az érdeklődő tanulóknak (görcsörccsolya, judo, fitness, labdarúgás). A rendszeres mozgásra nevelés további színterei a 2. évfolyamosok sí-oktatása, a 3. évfolyamosok úszásoktatása, az alkalomszerűen szervezett a gyalogos és kérekpáros túrák, a futónapokon (Újpesti Futó Napok) való önkéntes részvétel. A sok mozgásos lehetőség ellenére a NETFIT-mérések alapján még vannak tennivalóink e területen.

A mozgás, a túrázás megkedveltetését és a közösségi kapcsolatok fejlesztését hivatottak segíteni a különféle nyári (kerékpáros-, kézműves-, turisztikai-, öko-, vízi- és egyéb táborok) és téli táboraink (sí-tábor).

Környezeti nevelés

Az 1994/95-ös tanévtől lehetőségünk volt egy környezeti nevelést segítő dán projekt három éves kipróbálására. A projekt megvalósításával érdekes, tartalmas programokkal színesedett iskolánk élete, amik ma is meghatározó részét alkotják az iskolának. Kézzel fogható eredményeket értünk el a szelektív hulladékgyűjtés, az iskolai környezet gondozása területén. Az elmúlt évek alatt sikeresek voltak a tavaszi témanap programsorozatai, amelyek kiváló terepet biztosítanak a projektoktatás módszertani fogásainak alkalmazására. Madárbarát iskolaként az elmúlt évek sikeres vállalkozása az iskola közvetlen környezetében élő madarak megfigyelése és a madarokról való gondoskodás megszervezése. Ma már széles körben ismert az a környezeti nevelés, amit iskolánkban folytatunk. Iskolánk háromszor –2005-ben, 2008-ban és 2011-ben –nyerte el az ökoiskola címet. Környezeti nevelésben elért eredményeink elismeréseként 2011 óta az örökös ökoiskola címet használhatjuk.

Környezeti nevelés elvei, a környezeti nevelés programja

A környezettudatosságra nevelés célja, feladatai

Környezeti problémák iránti érzékenység kialakítása, környezeti harmóniára törekvő, a környezetvédelemért napi szinten tudatosan cselekvő magatartás kialakítása az iskola keretei között megvalósítható tevékenységi formákban.

Környezet értékeit megőrző tudatos, a környezetvédelemért cselekvő magatartás és a fenntarthatóság gondolatának kialakítása.

Tanulóink ismerjék és becsüljék az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában.

Tanulják meg, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Pl. Minimális Energia Napok, Víz Világnapja

A természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Pl. központi témahét, témanap

A környezettudatosságra nevelés szinterei az iskolában

1. Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai.
2. A nem hagyományos tanórai foglalkozások (pl. erdei iskola, projekt-tanítás és más komplex, tantárgyközi foglalkozások, környezeti neveléssel kapcsolatos jeles napok), központi témahét és témanapok.

3. Tanórán kívüli foglalkozások (pl. szakkörök, tábor, rendezvények, versenyek, tanulmányi séták).
4. Az iskola környezettudatos működése és az ezzel kapcsolatos tevékenységek. (pl. szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, növények gondozása, szokásvadász, minimális energia nap)
5. Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).

A környezettudatosságra nevelés tartalmi elemei

1. A természettudományos nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
2. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.
3. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
4. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
5. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A környezettudatosságra nevelés céljaként megfogalmazott fenntartható fejlődés, környezettudatos magatartás előmozdításához elengedhetetlen, hogy az általános iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazzák az alábbi fogalmakat:

1. *Fenntartható fejlődés:* A jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését.
2. *A növekedés korlátai:* A Föld és a földi erőforrások végesességéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség lélekszámának, és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
3. *Alapvető emberi szükségletek:* Minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférés, és a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítása.
4. *Az elővigyázatosság elve:* A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevésbé beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.
5. *Kölcsönös függőség:* A minden elem és életforma (beleértve az embereket is) között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerekben.

Módszertani elemek

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív,

problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, és így képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó **erkölcsi alapelv**. (NAT)

A környezettudatosságra nevelés módszereiben tehát egyaránt jelen kell lennie a környezet állapotáról, a társadalom és a környezet viszonyáról szóló információgyűjtésnek, információ-feldolgozásnak, a feldolgozott információk alapján történő döntéshozatalnak, a döntés alapján eltervezett egyéni és közösségi cselekvések végrehajtási módszereinek. A környezettudatosságra nevelés eredményességéhez az szükséges, hogy ezeket a módszereket a diákok minél többször, valós globális és helyi problémákkal, értékekkel kapcsolatban maguk alkalmazzák.

*A környezeti nevelési tevékenységeit a pedagógiai program **4. sz. melléklete** tartalmazza.*

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzésének, értékelésének rendszere, formái

A tanulók kötelessége a tanulás. Iskolánk valamennyi tanulójával szemben támasztott követelmény, hogy képességének megfelelően aktívan vegyen részt a tanítási-tanulási folyamatban. Az iskola a tanulók számára teljesíthető követelményeket határoz meg. A követelményrendszer figyelembe veszi a NAT-ban megfogalmazott általános és az egyes tantárgyakkal kapcsolatos igényeket, valamint egy osztály tanulójának tehetségét, szorgalmát, családi hátterét, a tanári munka színvonalát.

A pedagógusok számára fontos:

- a követelményrendszer egységes értelmezése,
- az objektív, ugyanakkor segítő és nevelő (fejlesztő-ösztönző) hatású értékelés
- a folyamatos ellenőrzés (tanmenetben tervezetten)

A magyar oktatási rendszer értékelési hagyománya elsősorban szankcionáló jellegű („mit nem tud”, „mit nem készített el”, stb). Tantestületünk az elmúlt években elkezdett szemléletváltását folytatva a jövőben még inkább arra törekszik, hogy ezt a szankcionáló jelleget felváltsa egy fejlesztő-ösztönző, a tanulói teljesítményt előtérbe helyező pozitív megítélés. Továbbá az értékelési gyakorlat sokoldalúságára törekszünk, lehetőséget adva a tanulóknak arra, hogy ne csak az ismeretek elméleti síkján nyújtott teljesítményük, hanem a praktikumok, alkalmazások területén mutatott teljesítményük is az értékelési területek között legyen.

Az ellenőrzés célja

A tanulás-tanítás folyamatának eredményességét, hatékonyságát folyamatosan mérni, ellenőrizni szükséges. A tanulói teljesítmények folyamatos ellenőrzésével és az eredmények visszacsatolásával, a tanulási folyamat hatékonyságát segítjük elő. Az ellenőrzés során nevelő-oktató munkánk eredményességét is mérjük. Ezáltal visszacsatolást kapunk pedagógiai munkánk eredményességéről, az esetleges hibákról, hiányosságokról, melyek átgondolása hozzásegít bennünket az eredményesebb munkához. A tanulói teljesítmények folyamatos ellenőrzésével és értékelésével a tanulót rászoktatjuk és ösztönözzük a rendszeres és alapos tanulásra, segítjük a lemaradó tanulók felzárkóztatását, megerősítést adunk az egyenletesen haladóknak és felfigyelhetünk a tanulási folyamat hiányosságaira.

Az ellenőrzés formái

A megalapozott értékelés feltételezi a tanulói tevékenységek folyamatos ellenőrzését. A fejlesztő értékelés szemléletében más ellenőrzési attitűdöt feltételez, eszközeiben a korábbi gyakorlatnál szélesebb ellenőrzési formákkal rendelkezik. Az ellenőrzések egyik módja (formája) a tanulók számonkérése. Bár a szaktanár kompetenciája, hogy szaktárgya sajátosságának megfelelő számonkérési formá(ka)t válasszon, fontos, hogy a számonkérések, különösen a *formatív mérések* ne legyenek egyoldalúak. A számonkérések során a tanulók beszédképességének fejlesztése okán, törekedni kell például a szóbeli megnyilvánulásokra lehetőséget adó formák – felelet, vita, érvelés, kiselőadás, bemutató – alkalmazására. A változatos számonkérési formák alkalmazásával arra törekszünk, hogy a különböző habitusú tanulók mindegyikének lehetőséget teremtsünk képességei kibontakoztatására.

Az ellenőrzések, számonkérések leggyakrabban alkalmazott formái:

- a) szóbeli számonkérés (feleltetés)
- b) írásos beszámoltatások
 - év eleji, év végi felmérések
 - témazárók
 - szintmérések
 - tantárgyi feladatlapok (kisebb résztéma)
 - tantárgyi tesztek (belső mérések, külső mérések)
 - összefüggő írásbeli munkák (esszé, projekt)
 - munkafüzet feladatlapjai
 - röpdolgozatok (tartalmuk lényegre irányuló fogalom, definíció, szabály, illetve ezek alkalmazása),
 - kísérletekkel, magyarázatokkal egybekötött írásbeli felelet
 - alkalmi felmérések - kompetenciamérés, követőmérések,
 - szakaszmérések 2. 4. 5. 7. évfolyamokon
- c) tevékenységbe ágyazott feladatmegoldás (pl. tornagyakorlat)
- d) tárgyasult tanulói produktum (rajz, plasztika, kézműves munkadarab, digitális előállított produktum – hangfelvétel, kép, alkalmazás, stb)
- e) kiselőadás, bemutató
- f) órai tevékenység
- g) házi feladat (felső tagozat)

- h) fejlesztő értékelés, ami ötös érdemjeggyel, illetve szövegesen is értékelhető
- i) gyűjtőmunka
- j) szorgalmi feladatok
- k) projektek esetén az aktivitás és együttműködés

A leggyakrabban alkalmazott számonkérésekkel kapcsolatos szabályok

Szóbeli számonkérések

A szóbeli beszámoltatás legalább egy leckéből, rövidebb projektből, annak jól elkülöníthető részéből, önállóan értelmezhető műveltség vagy ismeretelemből történhet. A felelet számon kérhet ismereteket, alkalmazásukat vagy egyszerre mindkettőt.

Tájékozódhat kizárólag az előző órán/órákon tanultakról, de elvárhatja és vizsgálhatja régebbi, a téma megértéséhez nélkülözhetetlen ismeretek, készségek meglétét is.

Az értékelés több tanuló kooperáción alapuló szóbeli számonkérése (páros vagy csoportos) esetén lehet a csoport teljesítményének átlaga, vagy – ha az egyének teljesítménye jól elkülöníthető – egyéni is.

A szóbeli számonkérés nem csupán az ismeretek egyszerű felidézése, hanem egy eléggé **komplex tevékenység**, aminek sokféle összetevője lehet (*beszédkészség, előadás, változatos szóhasználat, szakkifejezések használata, lényegre törő gondolatok, logikai összefüggés stb*). Célszerű a munkaközösségeknek a szóbeli feleletekkel szembeni elvárásaikat pontosan meghatározni. Az elvárásokról, a szóbeli számonkérések módjáról a szaktanár a tanulókat is és a szülőket is időben, lehetőleg a tanév elején tájékoztatja.

A szóbeli felelet **szóbeli értékeléssel zárul**. A pedagógus vagy esetleg a csoportból a felelet megfigyeléssel megbízott tanuló(k) elmondja, hogy a felelő(k) mely követelményeknek, elvárásoknak tették eleget, melyeknek nem. Csak ezután kerül sor a minősítésre (osztályzásra).

Szóbeli feleletként értékelhető és minősíthető a tanulónak többszöri órai hozzászólása is, mellyel bizonyítja felkészültségét, tudását, a témában való jártasságát. Ezzel ellentétben a passzivitás, a hozzászólás hiánya, a hibás válaszok legfeljebb szóban értékelhetők, hiszen egy tanulási szakasz lezárása előtt, a folyamat egy pillanatában csak támogató-ösztönző észrevételeket tehet a pedagógus.

Feladatunk, hogy a számonkérések között a szóbeli megnyilvánulások arányát emeljük. Kisiskolás korban alkalmanként, de 3-4. évfolyamon már rendszeresen szóbeli számonkéréseket alkalmazunk azzal a céllal, hogy felső tagozaton ne jelentsen gondot a tanulóknak szóban beszámolni tudásukról. A szóbeli számonkérésekre való felkészülés segítésére **gondolattérképet, vázlatot használunk**, annak készítésének technikáját elsajátíttatjuk.

A szóbeli számonkérés speciális esetei a „**kiselőadások**”, **beszámolók**, különféle digitális eszközökkel és alkalmazásokkal támogatott prezentációk készítése, a vita, az érvelés. Ezek alkalmazása csökkenti a számonkérő jelleget, kevésbé frusztrálók, emiatt támogatást jelenthetnek azoknak a tanulóknak, akik bátortalanul nyilvánulnak meg társaik előtt.

Ezek a számonkérések lehetnek (ezt javasoljuk) önként vállaltak, de feladatként is kaphatják a tanulók. Kiváló eszköze lehet a tehetséggondozásnak, de az önbizalom fejlesztésének is. A szóbeli beszámolókat, előadásokat kiegészíthetik vetítések, applikációk, prezentációk. Ezek mindenképpen emelhetik az előadások értékét, illetve komplexebbé tehetik. Felkészülést, alapossgot igényel, megfelelő időt és segítséget kell hozzá nyújtani.

Írásbeli számonkérések, beszámoltatások

Tanulóink írásbeli beszámoltatása történhet egy téma vagy nagyobb, logikailag, tanulás módszertanilag összefüggő műveltségi anyag elsajátítása közben (formatív értékelés) és végén (szummatív értékelés). Az első csupán a tanulási folyamatról ad visszajelzést: a pedagógus által tervezett ütemben és szinten történik-e az elsajátítás.

Ennek ismeretében változtatás nélkül folytathatja munkáját, vagy módosít. Az átlagtól lemaradókat a tanórán kívüli időszakban megtámogatja, esetenként más pedagógus vagy szakember segítségét kéri. Értesíti az osztályfőnököt, a munkaközösség-vezetőt, a szülőt, és közös stratégiát dolgoznak ki a lemaradók sikeres felzárkóztatása érdekében.

Az írásbeli munka, melynek a célja a szummatív értékelés, mindig szöveges vagy érdemjeggyel történő visszajelzéssel jár.

Az írásbeli beszámoltatást a „röpdolgozat” kivételével előre be kell jelenteni.

Azokat az otthon készíthető írásbeli beszámoltatásokat szorgalmazzuk, melyek hosszabb felkészülési időt hagynak, de önálló anyaggyűjtést, kutatást tesznek szükségessé. Műfajuk megköveteli az írásműben az érvelve kifejtés, bizonyítás természettudományos, más esetekben esszé jellegű, irodalmi felépítését.

Minden területen előnyben részesítjük az egyszerű, ismeretek megtanulását ellenőrző írásbeli munkákkal szemben, az önálló gondolkodásra serkentő, a gondolat írásbeli kifejtésének különféle szerkesztési lehetőségeit, műfaji sokféleséget elváró számonkéréseket.

Az írásbeli munkák a pedagógus javítását követően az értékelés, minősítés után - érdemi általános vagy egyéni szóbeli esetleg írásbeli indoklással - kerülnek vissza a tanulókhoz.

A pedagógus az írásbeli számonkéréseket tartalmazó dolgozatfüzeteket, feladatlapokat magánál tartja. A szülő kérésére azonban megmutatja, vagy **fénymásolt formában eljuttatja** az érdeklődőkhöz.

Az írásbeli számonkérés formáival kapcsolatos szabályainkat a pedagógiai program **2.sz. mellékletében** írjuk le.

Egyéb értékelési területek, eljárások.

Tanórai munka értékelése: A szaktanár egyes tanulók tanórai munkáját, aktivitását esetenként szóban vagy érdemjeggyel értékelheti óra közben vagy óra végén.

Félévi és év végi értékelés: A tanuló félévi és tanév végi tantárgyi érdemjegyről a tantárgyat tanító pedagógus dönt. Legkésőbb az utolsó tanítási órán beírja a naplóba, és ismerteti a tanulókkal (?)

Házi feladat, szorgalmi feladat, gyűjtő munka: Összhangban az értékelés területén tervezett pedagógiai szemléletünk váltásával a házi feladat elkészítése értékelhető tanulói teljesítmény. A színvonalasan és rendszeresen elkészített házi feladatot ezentúl az értékelési gyakorlatunkban alkalmazott módon elismerjük. Az otthoni (tanulósobai) felkészüléshez előírt vagy vállalt írásbeli és szóbeli feladatok osztályozásakor az érdemjegyet a szaktanár/az e-napló feles szorzóval veszi figyelembe.

Fejlesztő-ösztönző értékelés: A fejlesztő-ösztönző értékelési gyakorlat kialakításának hatékony eszköze lehet olyan többszintű, különböző nehézségi szintek elérésén alapuló értékelési rendszer, ami a tanulmányok hosszabb időtartamát (pl egy témakör) öleli át. Az ehhez kidolgozott és alkalmazott szempontsor (metodika) a tanulók és szüleik számára előre ismert, így egyéni döntésen is alapulhat a különböző szintek teljesítése. Kiválóan alkalmas a tanulók önértékelésének kialakítására, fejlesztésére. (Teamsben a feladatok adásakor az értékelés szempontsora előre meghatározható.)

Egyéni fejlődéshez, helyzethez igazodó számonkérés, értékelés

Valamennyi tanítványunk fejlesztésekor törekszünk az **egyéni bánásmódra**. Ezért nem csak a sajátos nevelési igényű vagy BTMN kategóriába sorolt gyerekeknél alkalmazzuk az eltérő ütemű fejlesztést, a követelmények előírtnál későbbi időpontban való teljesítését, vagy biztosítunk plusz időkeretet megsegítésükre, hanem mindenkinél, akinek ezt pedagógusaink javasolják.

Szakértői bizottság szakvéleménye alapján, amennyiben azt a szakvélemény javasolja, a tanulókat mentesítjük az egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól; egyéni haladási ütemet, a követelmények késleltetett teljesítését engedélyezzük.

Amennyiben az érintett tanuló az első évfolyamra jár – ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – mentesíthetjük a tanév végi értékelés és minősítés alól. Ilyen esetben a szülővel történő konzultáció alapján a tanuló az első évet ismételheti, amely esetben az első évet előkészítő évfolyamnak tekintjük.

SNI tanítványaink számonkérése, értékelése, minősítése tanév közben a szakértői és rehabilitációs bizottság/szakszolgálat javaslatai alapján történik.

Írásbeli számonkérésükkor a gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus a tanítóval/szaktanárral együtt állítják össze az egyéni fejlesztési tervnek megfelelő felmérőket.

A sajátos nevelési igényű és az átmenetileg lemaradó vagy helyzeténél fogva motiválatlan tanulónak minden támogatást megadunk írásbeli beszámoltatáskor; hosszabb időt, más típusú feladatsort, számítógépet vagy egyéb segédeszközt biztosítunk számára szükségletének megfelelően. A szükséges támpontot a szakvéleményben foglaltak adnak.

Előfordulhat, hogy egy tanuló huzamosabb ideig távol lesz az iskolából (pl. betegség, kórházi kezelés) vagy az állapotában beálló változás indokolja, akkor szülői kérelemre engedélyezzük a tantárgyi követelmények számonkérésének tanéven belüli elhalasztását. A

szülővel, tanulóval egyeztetjük az elmaradt számonkérés időpontját, és felajánljuk a tanórán kívüli megsegítést.

Az elsónél magasabb évfolyamra átvett tanulóknak szülői kérésre megadjuk a felzárkózás lehetőségét azokból a tárgyakból, melyet előző iskolájában nem tanult vagy más óraszám-ban, más tananyag tartalommal, más követelmények szerint tanult. A felzárkózás idősza-kára a szülővel egyetértésben egy félévre vagy egy tanévre felmentjük a tanulót a tantárgy értékelése alól azzal a feltétellel, hogy tanév végén osztályozó vizsgát tesz.

Alkalmi, eseti mérések:

Bizonyos esetekben (valamely tantárgy diagnosztikus mérése miatt) nem csak osztályon-ként, hanem évfolyamonként, esetleg tagozatonként is végezhetünk mérést. Az érintett ta-nulói közösséget, a témát és az időpontot minden tanév elején a munkaközösségek javas-lata alapján az iskolai munkatervben rögzítjük.

1. Minden tanévben, a munkatervben rögzített időpontban a pedagógiai program írásbeli beszámoltatások rendjére vonatkozó részében szabályozott módon beszámoltatásokat végzünk. (=szakaszmérések)
2. Formatív mérésekkel rendszeresen ellenőrizzük a tanulók megismerő tevékenységét.

Tanórán kívüli értékelések előfordulhatnak tanórán kívüli foglalkozásokon vagy az iskola tanuló ifjúsága előtt:

- A különböző vetélkedőkön, versenyeken elért eredmények ismertetése a tagozati gyűlé-sen, a hangosbemondóban, a faliújságon.
- A ballagási ünnepélyen a 8. osztályosok eredményeinek elismerése.
- A tanévzáró ünnepségen különböző díjak átadása.

Az értékelés alapelvei

Az általános iskolás korosztály nevelésében kitüntetett szerepe van a tanulás folyamatát kísérő, folyamatos, fejlesztő értékelésnek. Ennek módja **szóbeli és írásbeli**. Célja, hogy megőrizze a kezdeti tanulási motiváltságot, ösztönözzön az esetleges lemaradások pótlá-sára.

A szóbeli értékelés általában a pedagógus feladata, de értékelhetik a tanulók egymást, ön-magukat is.

A tanulók fejlesztésében és fejlődésük követésében megkülönböztetett szereppel bír az írásbeli munkák javítása és javíttatása, értékelése.

A szóbeli és írásbeli értékelés egyaránt vizsgálja az egyéni teljesítményt, regisztrálja a fej-lődést; illetve a tanuló aktuális teljesítményét, fejlettségét összeveti az elvárt normákkal, fejlettségi kritériumokkal. **Akkor éri el a célját, ha segíti a tanulót a követelmények megértésében és az ezeknek való megfeleléshez vezető utak, módok megtalálásában, felismerésében.**

A fejlesztési területek (részben) műveltségi területekbe/tantárgyakba integráltak. Ezek mérése, számonkérése a befogadó műveltségi anyaggal együtt történik.

A követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján mérjük és ellenőrizzük. Az ellenőrzés kiterjedhet a megelőzően tanult tananyagokhoz kapcsolódó követelményekre is.

Tanulóink tanulmányi teljesítményét, minősítését a tantervei követelményekhez viszonyítjuk. Figyelembe vesszük továbbá – engedélyezett egyéni haladási ütem esetén – a tanuló önmagához viszonyított fejlődését is.

Az év végi értékelés mindig a teljes tanévet fogja át. Tanítványunk egész éves teljesítményének összegzése átlagolással történik.

Ellenőrzéseink, méréseink eredményét minden esetben értékelni kell, amit a tanulók felé visszacsatolunk (szóban, százalékosan, osztályzattal, rangsorral, 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges értékeléssel, stb).

- objektív, igazságos, méltányos és „egybehangzó”,
- nem megtorló
- sokoldalú, változatos értékelési formák,
- feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének,
- folyamatos és kiszámítható,
- konkrét, érthető, támaszkodjon a pozitívumokra,
- személyre szóló, a fejlődésben megtett utat figyelembe vevő,
- esélyegyenlőséget segítő
- a helyes önértékelést segítő,
- tartsa életben az egészséges munkakedvet, legyen ösztönző,
- fejlesztő hatású, fejlődésre ösztönző (erősségek, gyengeségek, javítási lehetőségek)
- fontos a szép, helyes magyar beszéd kialakítása, a kifejezőkészség, a kommunikációs készség fejlesztése,
- az értékelési rendszer - a tantárgyi követelményrendszer - a pedagógiai program részeként nyilvános.

Ahol a tanulói teljesítményeket osztályzattal értékeljük a hagyományos *ötfokozatú* skálát kell alkalmazni.

Az értékelés időpontjai és formái

- Helyes arányban alkalmazott *írásbeli* és *szóbeli* értékelés a tantárgy sajátosságának és heti óraszámainak megfelelően.
- 1. évfolyamon és 2. évfolyam 1. félévében évközi százalékos értékelést adunk, ennek megfelelően negyedévente, félévkor és év végén szöveges értékelést alkalmazunk (negyedévente zárt értékelőlap, félévkor - év végén nyitott)
- 2. évfolyam 2. félévében és a 3-8. évfolyamon minden tanulónak félévente legalább annyi érdemjeggyel kell rendelkeznie, mint a tantárgy heti óraszám, plusz két jegy.

- **Nem matematikai átlagot számolunk! A pedagógus körütekintően, sok szempont figyelembevételével és dokumentálhatóan állapítja meg az osztályzatot. Az átlagtól eltérő döntése miatt nem számonkérhető.** Meghatározó a szerzett érdemjegyek értéke, sorrendisége, romló vagy javuló tendenciája. Az osztályzatok tükrözzék a tanuló teljesítményét. Tanév végén a *teljes szorgalmi időszakban* szerzett érdemjegyek alapján kerül sor az év végi osztályzat kialakítására (az éves tanulói teljesítményt értékeljük!). 20/2012 EMMI rendelet 64.§ (1) Két jegyet a tanuló félévről év végére csak akkor javíthat, ha az első félévi hiánypótlást elvégzi.
- Első osztályban és második évfolyam első félévében szöveges értékelést alkalmazunk.

Az értékelés közlésére felhasznált dokumentumok:

- e-napló
 - üzenő füzet (Az üzenő füzet minden olyan beírásra, bejegyzésre való eszköz, amely a szülő **tájékoztatását** szolgálja.)
 - bizonyítvány, a szöveges értékelésnél zárt értékelőlap bizonyítvány pótlap
 - törzslap
1. Az értékelő napló havonkénti ellenőrzése az osztályfőnök feladata.
 2. Az 5. évfolyamon első hónapban törekszünk a pozitív értékelésekre, az értékelés első-sorban szövegesen történik, az adható/kapható osztályzatra utalással.
 3. Az új tantárgyak esetén is hasonló elvek szerint járunk el.
 4. Az értékelés fórumai

Az osztályozás és értékelés hagyományos színtere a tanóra, de az iskolai élet egyéb területein is széles lehetőség nyílik a tanulmányi és egyéb iskolai produktumok bemutatására és értékelésére.

Ilyen lehetőségek például:

- versenyek, vetélkedők, műsorok
- szakköri munkák kiállítása, bemutatója
- projektmunkák bemutatása
- sportkörök bemutatói

A tanuló teljesítmények értékelésének területei, fokozatai, formái

Magatartás, szorgalom

1. Valamennyi évfolyamon félévkor és év végén is az alábbi fogalmakkal értékeljük a tanulók magatartását és szorgalmát:

<i>Magatartás</i>	<i>Szorgalom</i>
példás (5)	példás (5)
jó (4)	jó (4)
változó (3)	változó (3)
rossz (2)	hanyag (2)

2. A féléves és év végi értékelés mellett havonta is értékeljük a tanulók magatartását és szorgalmát. Az értékelés a fenti fogalmakkal történik. Ezek a fogalmak az e-naplóban a havi értékelés alkalmával kiválaszthatók.

Tanulmányi teljesítmény értékelése

Hóközi osztályzás, értékelés

A tanulók teljesítményét, feleleteit, dolgozatait, egyéb tanulói produktumokat (rajz, technika munkadarab stb.) évközben hóközi osztályzattal értékeljük valamennyi évfolyamon. A hóközi osztályzásra az ötfokozatú skála (1-5) számjegyeit alkalmazzuk.

Félévkor és év végén

a) Az 1. évfolyamokon félévkor és év végén is, a 2. évfolyamon az első félév értékelésekor szöveges értékelést alkalmazunk. Az értékelés két részből áll; egy minősítésből és egy szöveges értékelésből.

A minősítés fogalmai:

Kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul.

Kiváló a tanuló tantárgyi minősítése, ha

- a felmérőket 90% fölött írja meg,
- az órai munkája rendszeresen aktív,
- a továbblépéshez szükséges ismeretekkel, kompetenciákkal magas szinten rendelkezik,
- folyamatosan igyekszik tudását kiegészíteni tankönyvön kívüli tananyaggal.

Jól megfelelt a tanuló tantárgyi minősítése, ha

- a felmérőket 76%-90% között írja meg,
- az órai munkája általában aktív,
- a továbblépéshez szükséges ismereteket, kompetenciákat maradéktalanul elsajátította.

Megfelelt a tanuló tantárgyi minősítése, ha

- a felmérőket legalább 33% -75% között írja meg,
- az órai munkája megfelelő kompetenciákkal rendelkezik,
- továbblépéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik.

Fejlesztésre/felzárkóztatásra szorul minősítést kap, ha

- a felmérőit 33% alatt teljesíti rendszeresen,
- a tanítási órán nem mutat érdeklődést,
- a tanítási órán nem vagy hiányosan teljesíti a feladatokat,
- a továbblépéshez szükséges ismeretekkel, kompetenciákkal nem rendelkezik.

Szöveges értékelésünk formái, szabályai

A 2011. évi CXC nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt.) 54.§ (3) bekezdése értelmében **az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon az első félév értékelésekor használjuk a szöveges értékelést.**

A szöveges értékelés két részből tevődik össze: mindig tartalmaz egy minősítést, amihez kapcsolódik a konkrét szöveges értékelés.

A szöveges értékelésre vonatkozó részletes szabályozást a pedagógiai program 5. sz. melléklete tartalmazza.

A minősítés 1. évfolyamon és 2. osztály I. félévében 4 fokozatú.

2. táblázat A tantárgyi tanulmányi teljesítmények minősítésére használt fogalmak és osztályzatok

1. évfolyam 2. évf. I. félév		2-8. évfolyam	
hosszú alak	rövid alak	év végén	félévkor
Kiválóan megfelelt	kmf	jeles	5
jól megfelelt	jmf	jó	4
megfelelt	mf	közepes	3
felzárkóztatásra szorul	fsz	elégséges	2
		elégtelen	1

b) 2. évfolyam év végétől és a 3-8. évfolyamokon félévkor és év végén továbbra is a hagyományos, érdemjegyekkel és azok bizonyítványba írt szöveges megfelelőjével értékeljük a tantárgyakat.

A magyar nyelv és irodalom értékelése 1-4. évfolyamon

A tanulók tantárgyi értékelésének alapjául az érvényben lévő Nemzeti alaptanterv, illetve az adott kerettantervben és a helyi tantervben megfogalmazott tevékenységek/ismeretek, fejlesztési követelmények szolgálnak. Ezek alapján az anyanyelvi és irodalmi nevelés elválaszthatatlan egységet alkot, ugyanakkor különböző képességterületeket fejleszt.

A tantárgy részterületei hagyományosan a következők: olvasás, írás, nyelvtan, fogalmazás. Mindezek alapján iskolánk a tanulók osztályozásakor külön értékeli a magyar irodalomhoz, valamint a magyar nyelvtanhoz tartozó képességterületek fejlődését az alábbi bontásoknak megfelelően.

a) MAGYAR IRODALOM értékelésénél figyelembe vett képességek, tevékenységek

- Szókincse
- Hangos olvasás minősége
- Szóbeli (3. osztálytól szóbeli és írásbeli) szövegalkotás készsége
- Memoriterek elsajátításának képessége
- Szövegértés terén nyújtott teljesítmény minősítése

b) MAGYAR NYELVTAN értékelésénél figyelembe vett képességek, tevékenységek

- Helyesírás minősítése
- Nyelvtani ismeretek elsajátításának értékelése

· Íráskép, füzetvezetés

Tantárgyi dicséret

A folyamatosan kiemelkedő magas színvonalú tanulói teljesítményt év végén tantárgyi dicsérettel lehet elismerni. Kivétel a 8. évfolyam, ahol félévkor is adható.

Minden esetben a szaktanár, a tanító felelőssége eldönteni, hogy mit tart kiemelkedően magas tanulói teljesítménynek. Kimagasló teljesítmény lehet például; az egyenletes és szorgalmas tanulás, csak ötösei vannak a tanulónak, legfőntebb két négyese van, a szorgalmas tanulás mellett rendszeresen végez például gyűjtő munkát, versenyeken vesz részt stb. A felsorolás nem teljes és nem is taxatív. Egyéb kimagaslónak ítélt teljesítmény is tekinthető dicséretesnek. Fontos, hogy a tantárgyi dicséret a többi tanuló előtt példamutató tanulmányi munka elismerése legyen.

A 4 (vagy annál több) tantárgyi dicséret után tantestületi dicséretet adunk

A kitűnő és a jeles fogalma

Kitűnő az a tanulmányi eredmény, amikor valamennyi tantárgyból jeles, magatartásból és szorgalomból pedig példás értékelése van a tanulónak.

Szöveges értékelésben részesülő tanuló esetén kitűnőnek tekintjük azt a tanulmányi teljesítményt, amikor valamennyi tantárgyból kiválóan megfelelt minősítést, magatartásból és szorgalomból példás értékelést kapott.

Jeles eredmény az, ha a tanulónak max. **két** „jó” minősítése van valamely tantárgyakból. Illetve valamennyi tantárgyból jeles értékelése van (szöveges értékelés esetén kiválóan megfelelt), és magatartásból jó minősítése.

Az értékelés dokumentumainak kitöltése

A kézzel írt bizonyítványban a tantárgyi dicséretek *a tantárgyi osztályzat mellé írt „D” betűvel jelezzük. (jeles D) A Jegyzet rovatba a „Tanulmányi eredményéért tantestületi dicséretben részesült” bejegyzés kerül.*

Az e-naplóból (KRÉTA) a félévi és év végi értékelések elkészítésekor a tantárgyi dicséretek jelölésére lehetőség van az **5D** értékelést kiválasztani. Az e-naplóból előállított értékelő lapon és a törzslapon a tantárgy osztályzata mellett megjelenik a „dicséret” bejegyzés.

A féléves értékelésről az e-naplón, illetve az onnan generált és kinyomtatott értékelő lapon az év végi értékelésről a bizonyítványban kell tájékoztatni a szülőt.

Az érdemjegyeket, szöveges értékeléseket, tantárgyi dicséretek az osztályozó értekezlet után lehet beírni az értesítésre szolgáló dokumentumokba.

A bizonyítványban, az abban a tanévben nem minősített (nem értékelt) tantárgyak a rovatába vízszintes vonalkát kell behúzni.

Ha valamely tanulót a követelmények teljesítése alól az intézmény vezetője mentesítette, a bizonyítványba a **mentesítve (MT)** bejegyzés kerül. A felmentés engedélyezését tanúsító

intézményvezetői **határozat számát**, mint hivatkozást a bizonyítvány végén található jegyzetek részben és a törzslapon az osztályfőnöknek fel kell tüntetni.

Magatartás és szorgalomjegyek elbírálásának gyakorlata és elvei

A magatartás és szorgalom nem a teljesítményt értékeli, hanem magát az embert. Az ember egészéből azonban csak két dimenziót: a közösséghez, társaihoz és kötelezően előírt feladataihoz való viszonyt. Mivel az embert összetettebbnek, a gyermek személyiségét pedig még kialakulatlanak gondoljuk, így a közösséghez, feladataihoz való viszonyának megfelel – nem felel meg, sikeres – kudarcos szemléletét leegyszerűsítőnek találjuk, ezért tanítványaink magatartását és szorgalmát nem az átlag normáival, hanem személyiségük eltérő alapokról induló önmagához mért fejlődésével vetjük össze értékeléskor.

A tanulók magatartás és szorgalom értékelésének iskolai gyakorlata

A tanulók magatartás és szorgalom értékelésének iskolai gyakorlata két (ha az alsósok heti értékelési gyakorlatát is figyelembe vesszük) három lépcsős:

1. heti értékelés (csak alsóban)
2. havi értékelés (alsóban és felsőben is)
3. féléves (év végi) értékelés

A magatartás heti értékelésének gyakorlata az alsó tagozaton

Az alsós osztályokban heti rendszerességgel – általában pénteki napon – értékelik a tanítók a kisgyerekek magatartását. (heti magatartás) A magatartás heti értékelést az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott normákhoz viszonyítottan, de osztályonként más gyakorlat mentén alakítják ki. (A napi értékelés összesítése alapján, a napi magatartást szimbolizáló korongok aránya alapján, összegyűjtött „mosolygós” szmájlik alapján és így tovább.)

A heti értékelést az üzenő füzetben keresztül juttatják el a szülőkhöz.

Havi magatartás és szorgalom osztályzatok kialakításának szabályai

a) Az alsó tagozaton az egyes osztályok tanítói közösen alakítják ki a havi értékelést és jegyzik azt be az e-naplóba. A havi értékelésük az osztályközösségében kialakított gyakorlat alapján (pl. heti értékelés alapján, pontrendszer alapján, stb) történik.

b) Felső tagozaton a havi magatartás és szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök minden hónapban az Office365-ben megosztott osztályonként előkészített táblázatban javaslatot tesz. A javaslatokat az osztályban tanító tanárok határidőre észrevételezik, az osztályfőnöktől eltérő javaslatukat a táblázatban rögzítik.

A javaslatok elkészítését követően a tagozat pedagógusai minden hónap végén (vagy a következő hónap elején) közösen megbeszélik a havi magatartás és szorgalom osztályzatokat és az esetlegesen előforduló nevelési kérdéseket.

Az osztályfőnökök a megbeszélés alkalmával a megosztott táblázatban rögzítik a végleges osztályzatot. Ezt a közösen kialakított értékelést rögzítik majd az e-naplóba.

Dicséret és büntetés egyidejűsége esetén az osztályfőnök dönt a havi magatartás, illetve szorgalom érdemjegyről. A mérlegelés alapján a jutalmazási és büntetési fokozatok átléphetők.

A tanulókat, illetve a szülőket a havi érdemjegyről az e-naplón keresztül értesítjük.

A félévi és év végi magatartás és szorgalom osztályzatok kialakításának szabályai

A félévi és tanév végi végleges minősítés - a tanulóközösség véleményének ismeretében - a nevelőtestület által kerül kialakításra oly módon, hogy az mind a közösség, mind az egyén számára nevelő hatású legyen!

A tanulók félévi és tanév végi magatartás és szorgalom osztályzatáról a nevelőtestület osztályozó értekezleten hozza meg döntését.

Az értékelésnél törekedni kell a realitásra és a körütekintő megalapozottságra.

A magatartás- és szorgalomjegyek elbírálásának előkészítése a havi értékelések alapján és egyéb információk összegyűjtésével az osztályfőnök feladata.

A tanulók félévi és év végi minősítése a havi értékelésekből alakul ki, az osztályfőnök javaslata, és az osztályban tanító nevelők döntése alapján.

Magatartás és szorgalom érdemjegyek ismérvei

Magatartás

A minősítés az életkori sajátosságok figyelembevételével fejezi ki az intézmény közösségeihez, azok tagjaihoz való viszonyt.

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (igazolatlan óraszám),
- társaihoz való viszonya,
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása,
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken,
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás,
- az óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje),
- a közösségi munkához való viszonya.

Példás:

Kitűnik a közösségben jó munkájával, ugyanakkor szerény. Viselkedése fegyelmezett, a munkában aktív, udvarias, figyelmes. Iskolai és iskolán kívüli magatartása megfelel az iskola, az osztály és a lakókörnyezet elvárásainak. Önszabályozó képessége jó, társainak példát mutat, betartja a házirendet. Tisztelettudó, kötelességtudó, segítőkész szüleivel, tanáraival, társaival szemben. Nem késik, igazolatlan órája nincs.

Külső megjelenése is példamutató és az alkalomnak megfelelő. Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben.

Jó:

Iskolai és iskolán kívüli magatartása jó. Tőle telhetően segíti társait tanulmányi munkájukban. Nincs igazolatlan órája. Csendes, a közösségi munkában a rábízott feladatot elvégzi. A házirendet igyekszik betartani. Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő. Neveltségi szintjében apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik kijavításukra.

Változó:

A közösségi munkában vonakodva vesz részt. Kötelességét pontatlanul teljesíti. Időnként udvariatlan, figyelmetlen. Rendszeretete ingadozó, de igyekszik betartani a házirendet. Törekszik hibái kijavítására. Osztályfőnöki intőnél rosszabb bejegyzése nincs.

Rossz:

A tanítási órákon és a tanításon kívül fegyelmezetlen, rossz magatartást tanúsít. Társai munkáját, a közösség fejlődését hátráltatja. Társainak rossz példát mutat, durva, csúnyán beszél, társaival goromba. Igazolatlan órája van, tagozatvezetői intése vagy ennél súlyosabb bejegyzése volt. A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durva, csúnyán beszél.

A tanuló félévi és év végi magatartási osztályzata eltérhet a havi jegyek átlagától, ha a tanuló kiemelkedő jutalmazásban vagy elmarasztalásban részesült, és a szülőt erről előzetesen írásban tájékoztatjuk.

Szorgalom

A minősítés az egyéni képességek alapján - a körülmények mérlegelésével - kifejezi a tanulmányi tevékenységhez, kötelező feladataihoz való viszonyt.

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye,
- képességéhez mért teljesítménye,
- feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- részvétele az órák menetében (aktivitás),
- írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

Példás:

Kötelességteljesítése tanítási órán és azon kívül is kifogástalan, öntevékeny, önálló. Erejéhez, adottságaihoz képest maximálisan felkészül a tanítási órákra, feladatok teljesítésére. Aktivitása példamutató, munkája pontos, megbízható. Érdeklődő, szívesen vállal többlet feladatokat, és azokat elvégzi. Korábbi tanulmányi eredményét megtartja, ill. javítja. Felszerelése hiánytalan. Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

Iskolai kötelességeit jól teljesíti, önálló feladatmegoldásra is vállalkozik. Erejéhez, egyéni adottságaihoz képest jól felkészül a tanítási órákra, aktivitása többnyire jó. Tanulmányi eredményét megtartja. Felszerelése többnyire hiánytalan.

Változó:

Munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást. Kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti. Felszerelése gyakran hiányos. Teljesítménye nem a képességeit tükrözi. Rendszeretete, felszerelésének állapota kifogásolható. Tanulmányi munkájában visszaesés tapasztalható.

Hanyag:

Képességeihez, körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében. Komoly visszaesés tapasztalható tanulmányi eredményében. Kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan. Felszerelése hiányos, rendetlen. Munkája egy vagy több tárgyból nem felel meg a tantárgyi minimumnak. Az iskola által nyújtott segítséget nem fogadja el (pl. korrepetálás).

A magatartás és a szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek kialakulásakor a felsorolt szempontok közül legalább három együttes megléte szükséges.

Dicséret, jutalmazás elvei, fokozatai és eszközei

A jutalmazás elvei

Kik jutalmazhatnak: szaktanár, osztályfőnök, intézményvezető-helyettes, intézményvezető, nevelőtestület, diákönkormányzat.

A jutalmazás formái: szóbeli, írásbeli, iskolarádiós, iskolagyűlési dicséret, oklevelek, jutalomkönyvek, kitüntetések, versenydíjak átadása iskolai szintű rendezvényeken.

Ha a tanuló a közösségért kiemelkedő munkát végez az osztályfőnök maga, vagy pedagógus társa javaslatára osztályfőnöki dicséretben részesítheti és a dicséretet írásban a szülőnek is tudomására hozza. Iskolai ünnepségen való szereplésért az osztályfőnök vagy a szervező pedagógus adhat dicséretet.

A tanulót kötelességén túlmenő, osztálya vagy iskolája hírnevét növelő teljesítményéért az intézményvezető, a DÖK, az osztályfőnök vagy a pedagógusok javaslata alapján a tanév bármely szakaszában intézményvezetői elismerésben részesítheti, és erről a szülőket írásban értesíti.

Iskolai ünnepségen való szereplésért az ünnepi programot szervezőpedagógus vagy a tanuló osztályfőnöke adhat szaktanári vagy osztályfőnöki dicséretet. Versenyeken való eredményért csak a kerületi 1-3. helyezettnek jár intézményvezetői dicséret, a 4-6. helyért szaktanári dicséretet adunk. Magasabb szintű (fővárosi, országos, nemzetközi) versenyen elért 1-6. helyért adható intézményvezetői dicséret.

A kimagasló versenyeredményeket elért tanulókat tanév végén jutalmazzuk. Kimagasló versenyeredményeknek tekintjük: a kerületi versenyen az első három helyezést (tantárgyi és sport is), a fővárosi versenyeken az első hat helyezést (tantárgyi és sport is), és minden országos és/vagy nemzetközi helyezést, amit az adott területen hivatalos listán is szerepeltetnek.

A versenyeredményeket (*okleveleket*) az iskola aulájában elhelyezett faliújságon és *esetleg* az iskola honlapján *egy-egy rövid beszámolóval*, fényképekkel mutatjuk be.

A tanuló huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítése (kiváló tanulmányi eredmény, kimagasló sportteljesítmény, segítőkészség) esetén, az osztályban tanító nevelők határozatára év végén tantestületi dicséretben részesülhet, melyet év végén a

bizonyítványba és a törzslapra kell bejegyezni. (Félévkor csak a 8. osztályos tanulók kaphatnak dicséretet.)

Tanulmányi munkájáért **tantestületi dicséretben** az a tanuló részesülhet, akinek mindenből jeles osztályzata és legalább 4 tantárgyi dicsérete van.

A kitűnő tanulmányi eredményért járó jutalomkönyvet a tantestületi dicséretben is részesülő tanulóknak a tanévzáró ünnepélyen az intézmény vezetője adja át.

A két tagozaton részben különböző szempontok alapján kapnak jutalomkönyvet a tanulók.

Jutalomkönyvet kaphat:

- az alsós tanuló, akinek kitűnő tanulmányi eredménye és legalább négy tantárgyi dicsérete is van
- az a felsős tanuló, akinek kitűnő bizonyítványa van (nem feltétel a tantárgyi dicséret),

A jutalomkönyv mellé nem készül külön oklevél. Az elismerés közvetlenül a könyvbe vagy a könyvbe elhelyezett külön papíron kerül beírásra. A könyvbe vagy a külön papírra írt elismerést az iskola körbélyegzőjével, dátummal és az intézmény vezetőjének aláírásával kell hitelesíteni

8.

Díszoklevelet kaphat:

- az a nyolcadik évfolyamos tanuló, aki az általános iskola valamennyi (1-8. évf.) vagy a felső tagozat valamennyi évfolyamát (5-8. évf.) kitűnő tanulmányi teljesítménnyel végezte,
- az a nyolcadik évfolyamos tanuló, aki iskolai éve alatt kiváló sporteredményeket ért el vagy kimagasló munkát végzett az iskolai közösségért és eredményeiért, munkájáért nem kapott magasabb elismerést.

A díszoklevelet tanévzáró ünnepélyen az intézményvezetője a tanuló közösség előtt adja át.

Oklevelet kaphat:

- az alsós tanuló, akinek tanulmányi teljesítménye kitűnő, de nincs tantárgyi dicsérete,
„.....tanulónak kimagasló tanulmányi eredményéért és példamutató magatartásáért.”
„.....tanulónak kimagasló tanulmányi eredményéért.”
- az a jeles tanulmányi eredményű tanuló, akinek csak két tantárgyi négyese van,
„.....tanulónak jeles tanulmányi eredményéért és példamutató magatartásáért.”
- az olyan tanulmányi eredményű tanuló, akinek egy tantárgyi négyese van és a magatartása négyes
„.....tanulónak jeles tanulmányi eredményéért.”

Az okleveleket az osztályfőnök adja át a bizonyítványosztás napján.

Az oklevelek egyedi kivitelezésűek, az iskola arculatát tükröző nyomtatványok.

9.

A tantestületi dicséretet, intézményvezetői elismerést, az egyének kiemelkedő teljesítményét és a közösségek értékelését az egész iskola tanulóinak tudomására kell hozni, tagozati gyűlésen vagy iskolai ünnepségen ki kell hirdetni.

10.

A dicséretekről a szülőket megfelelő indoklással - e-naplón keresztül - értesíteni kell.

A jutalmazás, elismerés fokozatai

<i>Dicséret, jutalmazás fokozatai</i>	<i>Példák</i>
szaktanári dicséret	Iskolai házi, kerületi szervezésű versenyen elért eredményért. Tantárgyi vagy multidiszciplináris projektben mutatott teljesítményért. Iskolai kulturális programon bemutatott előadásért, szereplésért.
tagozati gyűlés előtti dicséret	Bármely területen (tanulmányi, sport, kulturális) elért a többi tanuló számára példaként állítható eredményért, teljesítményért vagy az iskolai élettel összefüggő tevékenységért (tanulói ügyelet lelkiismeretes és példás ellátása, valamilyen program szervezése, stb).
osztályfőnöki dicséret	Iskolai, kerületi és egyéb szervezésű versenyen elért helyezésért. Egyéb rendezvényen (pl. iskolai ünnepség, eseti iskolai programon való szereplés) való részvétel . Iskolai rendezvény lebonyolítását segítő tevékenységért. Példás szorgalom, magatartás, közösségi munka stb.
intézményvezetői írásbeli dicséret	Kerületi (1-3. helyezés), fővárosi (1-6. helyezés), országos, nemzetközi (1-10. helyezés) versenyen elért jó helyezés, az iskola színvonalas képviselője külső rendezvényen (pl. kerületi műsor), stb.
tantestületi dicséret	Év végén (8. évfolyamosok félévkor?) tanulmányi munkájáért tantestületi dicséretben az a tanuló részesülhet, akinek mindenképp jeles osztályzata és legalább 4 tantárgyi dicsérete van.
Szűcs Sándor Általános Iskola kitűnő tanulója ⁴ - díszoklevél	A tanulási szakasz (5-8. és/vagy 1-8.) alatt folyamatos példamutató tanulmányi munka és eredmény, kimagasló sporteredmény vagy kiemelkedő közösségi munka.
Diákönkormányzati elismerő oklevél	A diákönkormányzat gyerek képviselői által adományozott elismerő oklevél a kimagasló diákönkormányzati tevékenységért.
Felterjesztés iskolai kitüntetésekre: „Aranykönyv” - díj „Felfelé a létrán” – díj	Külön szabályzatban meghatározott feltételek teljesülése esetén adományozható évente egy-egy 8. osztályos ill. 6. osztályos tanulóknak tanulmányai befejezésekor.
Felterjesztés kitüntetésre: Újpest Kiváló Tanulója Újpest Kiváló Sportolója Kiváló Közösségi Munkáért	Pályázati kiírásnak megfelelően több éves folyamatos kiváló tanulmányi eredményért, eredményes sport tevékenységért, verseny eredményekért stb. A DÖK-ben végzett közösségi munkáért.
Egyéb magasabb szintű kitüntetés (pl. Magyarország jó tanulója, jó sportolója EMMI kitüntetés)	Pályázati kiírásnak megfelelően több éves folyamatos eredményes tanulmányi munka, versenyeredmények

Az elmarasztalás elvei, formái, fegyelmező intézkedések

1. Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben részesíthető.

⁴ A tanítási- képzési szakaszok végén azok a gyerekek, akik kitűnő tanulók voltak, illetve két kerületi versenyen való részvétel során legalább az egyikben 1-3.helyezést értek el vagy lemaradtak az Újpest Kiváló Tanulója címről - kaphassák meg ezt a kitüntetést.

A fegyelmezési intézkedés, nevelési eszköz alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a terhére rótt kötelességzségét súlyát.

A fegyelmező intézkedés nem lehet megtorló vagy megalázó! *Természetesen testi fenytítést alkalmazni tilos!* A büntetési fokozatokról a szülöket megfelelő indoklással az üzenő füzetben és/vagy az e-naplón keresztül értesíteni kell.

2. A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedés hozható:

- szóbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki írásbeli intés
- osztályfőnöki írásbeli megrovás
- intézményvezetői szóbeli figyelmeztetés
- intézményvezetői írásbeli figyelmeztetés
- intézményvezetői írásbeli intő
- intézményvezetői írásbeli megrovás
- fegyelmi eljárás kezdeményezése
- évfolyamon belül más osztályba áthelyezés

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 53-54. §-ának rendelkezései értelmében a tanulóval szembeni fegyelmi eljárást megelőzően az iskolai SZMSZ-ben szabályozott módon az érintett felek között egyeztető eljárást lehet lefolytatni.

3. Szóbeli figyelmeztetésre a nevelőtestület minden tagja jogosult.

Szóbeli figyelmeztetés adható kis és közepes súlyú egyszeri vétségért bármely tanulói közösség előtt. A szóbeli figyelmeztetést az e- naplóba és a szülő tájékoztatására való üzenő füzetbe is be kell jegyezni.

4. Osztályfőnöki intés erősen súlyos egyszeri vétségért, illetve többszöri szóbeli figyelmeztetés után adható.

Az osztályfőnöki intést meg kell előznie az üzenő füzetben és/vagy az e-naplóban egy hivatalos értesítésnek (szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetések) a gyermek magatartás béli hibáiról a szülő felé.

Osztályfőnöki írásbeli intésre csak a vétkes tanuló osztályfőnöke jogosult.

5. Intézményvezetői figyelmeztetés

Intézményvezetői írásbeli intés adható kiemelkedő súlyos egyszeri vétségért, illetve 3 osztályfőnöki írásbeli intés után.

Kiemelkedően súlyos egyszeri vétség esetét kivéve az osztályfőnöki intésnek meg kell előznie az intézményvezetői írásbeli intést.

6. A tanuló magatartásával összefüggésben alkalmazott fegyelmezési eljárásokról (szaktanári, osztályfőnöki és intézményvezetői bejegyzésekről, a büntetések különböző fokozatairól) a szülöt az e-naplóba (KRÉTA) történő bejegyzéssel kell értesíteni. A rendszer alkalmas arra, hogy a szülői tudomásulvételt olvasott üzenetként nyugtázza. A tudomásulvétel elmulasztása esetén lehet telefonon, e-mailes vagy egyéb hivatalos (ajánlott v. tértivevényes) levél útján tájékoztatni a szülöt a fegyelmezés tényéről és módjáról.

7. A különböző írásbeli fegyelmező intézkedések megtörténtét a magatartás félévi ill. évi minősítésében tükröztetni kell az alábbiak szerint:

- osztályfőnöki írásbeli intéssel rendelkező tanuló magatartás érdemjegye nem lehet példás
- két vagy három osztályfőnöki írásbeli intéssel rendelkező tanuló magatartás érdemjegye nem lehet példás vagy jó
- intézményvezetői írásbeli intéssel rendelkező tanuló magatartás érdemjegye csak rossz lehet.

Az osztálytanító fegyelmező intézkedései egyenrangúak az osztályfőnök fegyelmező intézkedéseivel.

8. A tanuló elleni fegyelmi eljárást a köznevelési törvényben foglaltaknak megfelelően lehet csak lefolytatni.

Az elmarasztalás, büntetés fokozatai

<i>Büntetési, fegyelmezési fokozatok</i>	<i>Példák</i>
szaktanári figyelmeztetés - csak változó magatartású lehet az értékelt hónapban	rendszeresen nem tesz eleget tanulmányi kötelességének, tanulmányi munkájában, magatartásában tartós visszaesés tapasztalható
osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés	ha a tanuló magatartására néha panasz van, tanulmányi munkájában visszaesés tapasztalható – nem általában csak alkalmanként
osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés	ha a tanuló magatartására a házirend megsértése miatt panasz van, tanulmányi munkájában tartós visszaesés tapasztalható
osztályfőnöki intézés	ua. mint az of. figyelmeztetés, de súlyosabb esetben, vagy ismételt kötelességszegés miatt
intézményvezetői szóbeli figyelmeztetés	magatartási vétség miatti károkozás, gondatlanság miatti magatartási probléma
intézményvezetői írásbeli figyelmeztetés - csak rossz magatartású lehet az adott hónapban	súlyos magatartási vétség, szándékosság (pl. lopás)
intézményvezetői intézés	ua. mint az írásbeli (pl. ismételt magatartási gondok, sérülést okozó bántalmazás miatt, stb.)
fegyelmi eljárás - csak rossz magatartási jegyet kaphat az értékelt hónapban	közösségi normák súlyos megsértése (nagy értékű lopás, súlyos bántalmazás, bombariadó, stb.)

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások

A hatékony oktatás és a rendelkezésre álló tárgyi feltételek miatt egyes tantárgyak esetében csoportbontásra van szükség.

Az alábbi tantárgyak esetén szükséges az osztálykeretet csoportokra bontani:
angol nyelv – néptánc, informatika – technika.

Nyelvcsoportok kialakításának szabályai

Az 1-3. évfolyamokon a csoportok kialakításának nincs különösebb szempontja, legfőbb a hasonló létszamarányokat tartjuk szem előtt. Ezeken az évfolyamokon az angol nyelvet a tánc és mozgás tantárgyon belül a néptánc tantárggyal bontjuk.

3. évfolyam végén a tanulók idegen nyelvi csoportba sorolását az év vége előtt megírt speciális ún. csoportba soroló nyelvi felmérő alapján a szaktanárok végzik el. A tanulókat osztályukon belül kezdő és haladó csoportba soroljuk.

A haladó csoportba az kerülhet, aki:

- a csoportba soroló felmérésen legalább 80 %-ot teljesít
- anyanyelvből jó vagy jeles eredményt ért el,
- az idegen nyelvi képességeit, szóbeli megnyilvánulásait, érdeklődését a nyelvtanár jónak ítéli, a nyelvtanulás iránt fogékony, rendszeresen és szorgalmasan tanult, teljesítményét a nyelvtanár legalább jónak minősítette.

Tanulócsoportok kialakítása beiratkozáskor

Az intézménybe iratkozó gyerekek osztályba sorolásánál az alábbi szempontokat tartjuk szem előtt:

- elsődleges a kiegyensúlyozott, tanulócsoportonként hasonló lány-fiú arány kialakítása,
- a beilleszkedés megkönnyítése érdekében arra törekszünk, hogy lehetőleg egy csoportba osztjuk be az egy óvodából érkező gyermekeket, kivéve, ha ennek ellenkezőjét kifejezetten kéri a szülő
- egyedi igényeket kizárólag akkor tudunk figyelembe venni, ha azzal együtt is biztosíthatók a csoportalakításra vonatkozó létszámelőírások és az elsődleges szempont.

Egyéb csoportalakítási szabályok

Csoportbontást alkalmazunk 4-8. évfolyamon az informatika és technika tantárgyak tanítása során. A bontásnak speciális szempontjai nincsenek, a csoportok összetételét a tanítók és szaktanárok közös megbeszélésen alakítják ki. A bontásnál elsősorban a tanulók társaskapcsolatait, a nemek arányát, magatartását és szorgalmát tartják szem előtt.

Az etika, illetve a hit- és erkölcstan tantárgy óráira a szülők választása alapján kerülnek tanulócsoportokba a tanulók.

Projekt- vagy témanapokon, erdei iskolában jól bevált módszer lett iskolánkban a különböző életkorú gyermekek munkacsoportba szervezése, akiket nyolcadikos tanítványaink irányítanak.

A tanulók fizikai állapotának mérésére szolgáló módszer

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81. §-a előírja, hogy a tanulók fizikai állapotát évente mérni szükséges.

A tanulók fizikai fitességi mérésének részletes szabályait az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

Évente egy alkalommal, a tanévrendje rendeletben meghatározott időszakban az 5-8. évfolyamos tanulók erőnléti és edzettségi állapotát a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok mérik. Ehhez a munkához a NETFIT fittségmérési rendszert alkalmazzák a pedagógusok. A NETFIT négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

A NETFIT-mérés keretrendszerét a Magyar Diáksport Szövetség minden intézmény számára ingyenesen biztosítja. A keretrendszer használatát, az adatokhoz való hozzáférést a Szövetség által működtetett honlapon lehet elérni.

A teszteket a rendeletben megjelölt időszakban testnevelés órákon a testnevelő tanárok folyamatosan elvégeztetik a tanulókkal; felmérik edzettségi, erőnléti és egyéb a NETFIT-mérésben előírt adottságaikat, állapotukat. A tesztek egyéni eredményeit a rendszer részeként biztosított elektronikus felületen tanulónként rögzítik. A rögzítés folyamatát a pedagógiai asszisztensek segítik. Az eredményeket minden tanév végén a testnevelés munkaközösség értékeli és a tanévzáró értekezleten közzéteszik. Az értékelés alapján feladatokat és célokat fogalmaznak meg a következő tanévre.

A pedagógusok, tanulók és szülők számára biztosítjuk az eredmények megismerését.

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola tanulói között különböző okokra visszavezethetően igen eltérő hátrányok fordulhatnak elő. Az iskolának, mint intézménynek feladata arra törekedni, hogy a tanulók különböző okokból - iskolai és családi - adódó hátrányait csökkenteni próbálja. E tevékenység részeként az iskolának feladata az egyenlő bánásmód elvének megvalósítása, a bármilyen okra visszavezethető megkülönböztetés kiküszöbölése, illetve a hátránnyal induló tanulók esélyeinek javítása, a hátránykompenzáció.

Az okok két fő csoportban azonosíthatók:

- a tanuló iskolai helyzete, háttere és
- a családi háttérből adódó hátrányok.

Az intézményben az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladataink vannak:

- az iskolai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,

- az iskola azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolat-tartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,
- a szülők jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a tanulók jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- a tanulók tanulmányainak folytatásával, teljesítményük értékelésével kapcsolatos feladatok meghatározása.

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések pontos tartalmát az esélyegyenlőségi szabályzat tartalmazza.

IV. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

A pedagógiai program érvénybe lépésének ideje

A módosított pedagógiai program – az intézményvezető jóváhagyását követően – 2020. szeptember 1-étől (a helyi tantervre vonatkozó rész az 1. és 5. évfolyam felmenő rendszerben) lép hatályba. A többi évfolyamon a 2013. szeptember 1-től érvényes pedagógiai program helyi tantervében jóváhagyott órafelosztásokat kell alkalmazni, mindaddig, míg az új óraszámok felmenő rendszerben valamennyi évfolyamot el nem érik.

A pedagógiai program ellenőrzése

Pedagógiai programunk - elfogadása esetén - határozatlan ideig érvényes.

A program felülvizsgálata az átmeneti időszakban szükség szerint, a bevezetést követően első évben történik.

Ettől eltérően programmódosítás kérhető, ha a nevelőtestületi értekezlet 1/5-e, a Szülői Munkaközösség 2/3-a, a Diákönkormányzat 2/3-a, illetve a fenntartó indítványozza. A módosítás csak a következő tanévtől alkalmazható. A módosításokra vonatkozó véleményezési, elfogadási és jóváhagyási szabályokat ugyanúgy kell végrehajtani, mint ahogy az a pedagógiai program megalkotása során történt.

A módosítás lehetséges okai:

- a nevelőtestület azon szándéka, hogy az iskola oktató-nevelő munkájában a korábbtól eltérő terület(ek) hangsúlyozását, jelentőségét kívánja előtérbe helyezni (profilmódosítás),
- a feltételrendszer változása,
- az iskolahasználók igényének felmérése után döntés újabb innováció bevezetéséről,
- taneszközök használatában történő változás.

Véleményeztetés, jóváhagyás

Az Újpesti Szűcs Sándor Általános Iskola Pedagógiai Programját a szülői közösség képviselői, az iskolai Diákönkormányzat és a Közalkalmazotti Tanács megismerte és véleményezte.

1. Szülői Közösség

Budapest, 2020. április 22.

.....

Szülői közösség képviselőjében

2. Diákönkormányzat

Budapest, 2020. április 25.

.....

Diákönkormányzat képviselőjében

3. Közalkalmazotti Tanács

Budapest, 2020. április 29.

.....

Közalkalmazotti Tanács képviselőjében

Nevelőtestületi elfogadás

Az Újpesti Szűcs Sándor Általános Iskola Pedagógiai Programját a tantestület megismerte és elfogadta.

Budapest, 2020. augusztus .

.....

Tantestület képviselőjében

Intézményvezetői jóváhagyás

Budapest, 2020. augusztus „ „

.....

intézményvezető

V. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

- 1. Pedagógiai felfogásunk és az iskolában kialakult szokásrend alapján arra törekszünk, hogy tanulóink a tantervi követelmények teljesítéséhez szükséges ismereteket a tanítási órákon és az iskolai foglalkozásokon sajátítsák el. Ehhez olyan órászervezési és irányítási formákat alakítottunk ki, ami során az ismereteket, készségeket a tanulói tevékenységek során szerzik meg tanítványaink. Ezt kiegészítve – és folytatva – a tanítási órákon elsajátított ismeretek elmélyítése, rögzítése, gyakorlása érdekében szükségét látjuk az otthoni rendszeres tanulásnak. Ennek fenntartása érdekében rendszeres feladat adásával (írásbeli és szóbeli házi feladat) segítjük a tanulók otthoni készülését.*
- 2. A tanulók optimális terhelése és a követelmények jó színvonalú teljesítéséhez szükséges ismeretek gyakorlásához az otthoni felkészülést is irányítani kell a pedagógusnak. Ezért a házi feladatok adása tudatos, tervezett tevékenység, következetesen alkalmazkodik az adott tanuló közösség szintjéhez, a tanulók tudásához, elsajátított képességeihez. A házi feladatok sohasem öncélúak, mindig az adott anyaghoz kapcsolódóak, segítik a tananyag megértését, elmélyítését.*
- 3. Az otthoni tanulás kiegészíti, nem pedig helyettesíti az órákon a pedagógus által irányított ismeretszerző tevékenységet.*
- 4. Az otthoni tanulást segítő feladatokat differenciáltan is adhatjuk. Főleg az alsóbb évfolyamokon, elsősorban az alapozó szakaszban (első-második évf.) előfordulhat, hogy igazán nincs szükség az órákon megszerzett ismeretek további gyakorlására, akkor akár el is tekinthetünk a házi feladattól.*
- 5. A felsőbb évfolyamokon az önálló tanulás, ismeretszerzés képességének kialakítását és az egyre korszerűbb ismeretforrások (multimédia, internet, TV-műsor stb.) helyes használatának elsajátítását otthon elvégzendő feladatok adásával segítjük.*

Követelmények

- 1. Az otthoni felkészülést segítő feladatok közvetlenül a tananyaghoz kell kapcsolódjanak.*
- 2. Meglátásunk szerint nem a sok feladat az eredményre vezető. A házi feladat elsődleges célja a rendszeres készülés elősegítése. Ezért mindig adunk feladatot otthonra!*

3. *A házi feladat adásakor törekedni kell arra, hogy ne legyen túlterhelő a tanulóra nézve. Nem a nehéz, sok feladat segíti a felkészülést. Egy-két az értelmezést, gyakorlást segítő írásbeli feladat elegendő. Ha több gyakorlás is szükséges, azt a tanítási órán, differenciált feladatadással kell biztosítani.*
 4. *A házi feladat bizonyos mértékig nyújtson sikerélményt a gyermeknek, hiszen az önállóan megoldott feladat motiválólag hat a tanulóra.*
 5. *Figyelembe vesszük, hogy a tanulók valamennyi tanítási órán kaphatnak otthonra tanulni valót, házi feladatot, amik összességében nagyon leterhelhetik a gyermek szabadidejét. Feladatadáskor **önmérsékletre törekszünk**, mert tudjuk nem helyes, ha otthon még hosszú órákat kell tanulásra fordítania a gyermeknek. (pl. versszakonként adjuk föl megtanulni az anyanyelv órán tanult verset, nem kérjük számon az összes idegenszót az új idegen nyelvű szövegből stb.) Rövid szünetekre – őszi, téli, tavaszi – nem adunk házi feladatot, a nyári szünet idejére is csak minimális feladatot adunk: pl.: a kötelező olvasmány elolvasása.*
 6. *Megállapodunk, hogy azokat az anyagrészeket, amelyek feldolgozására a tanítási órán nem jutott idő, nem adjuk föl házi feladatként.*
 7. *Az otthoni készülést segítő feladatok mennyiségi és minőségi megoldását minden alkalommal következetesen ellenőrizzük és értékeljük. A tanulók munkájának ellenőrzése, javítása és értékelése a fizetben nyomon követhető, a következetes pedagógusi munka egyik kritériuma.*
 8. *A házi feladat – összhangban az értékelés területén tervezett pedagógiai szemléletünk váltásával – értékelhető tanulói teljesítmény. A színvonalasan és rendszeresen elkészített házi feladatot értékelési gyakorlatunkban alkalmazott módon elismerjük. (pontokkal, osztályzattal)*
 9. *A házi feladat és a felszerelés hiányát viszont szankcionáljuk.*
 - a) *Alsó tagozaton az osztályokban a tanulókkal közösen, de osztályonként eltérő, egyedileg kialakított rend szerint veszik figyelembe a felszerelés és házi feladat hiányokat.*
 - b) *A házi feladat és felszerelés hiányt minden esetben regisztrálni kell a KRÉTA-ban. A házi feladat és a felszerelés hiány is külön-külön regisztrálandó, azok hiánya nem vonható össze. A felszerelés és házi feladatért adott elégtelen osztályzatot feles szorzóval állítjuk be a KRÉTA-ban.*
- Felső tagozaton heti 1-2 órás tárgyak esetén 3, a magasabb heti óraszámú tárgyaknál 5 felszerelés vagy házi feladat hiány után adunk szaktantárgyi elégtelen osztályzatot. (A felszerelés és házi feladat hiányok félévenként nullázódnak.)*

A regisztrálás a szaktanár feladata.

10. *Az írásbeli feladatok mellett általában szóbeli felkészülést is igényel az otthoni tanulás (pl. memoriterek, szabályok stb).*
11. *A szóbeli feladatok adásánál, ugyanúgy, mint az írásbeli feladatoknál is, fontos követelmény, hogy egyértelműen és pontosan határozzuk meg a tanulók számára, hogy mi a megtanulandó anyagrész, az pontosan hol található a taneszközben, mit várunk a szóbeli tanulás eredményeképpen.*
12. *A házi feladat adásával egy időben győződjünk meg arról, hogy a feladatot mindenki megértette és feljegyezte. (Pl. utasítást adunk arra, hogy valaki ismétlje meg a házi feladatot.)*
13. *Úgy tartjuk helyesnek, hogy a tanulókkal még az órán értelmezzük az otthonra szánt feladatot.*
14. *Csak annak a témának a megtanulása követelhető meg a tanulóktól, amelynek tárgyalása, értelmezése a tanórán megtörtént. Célszerűen az írásbeli feladatoknak is ehhez kell kapcsolódniuk.*
15. *Az otthoni felkészüléshez adott feladatok adásakor vegyük figyelembe a tanulók rendelkezésére álló taneszközöket, ismeretforrásokat.*
16. *Ha olyan eszközből adunk feladatot, ami nem közvetlenül áll a tanuló rendelkezésére (pl. könyvtári kutatómunka), győződjünk meg arról, hogy az iskolai könyvtárban elérhető-e a forrás.*
17. *Alkalmanként – az arra képes tanulóknak – az új ismeretek feldolgozását segítő kutató jellegű feladatokat is adhatunk.*
18. *Követelmény, hogy az ilyen céllal adott megbízásokat mindig használjuk föl a tanításunkban, legyen meg a helye a tanulás folyamatában, építsünk a tanulói tevékenységre.*
19. *Ezeket a tanulói munkákat is mindig értékeljük.*

2. számú melléklet

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Elvek

1. *Nevelőtestületünk álláspontja szerint valamennyi, a tanulók által készített írásos beszámoló olyan dokumentum, amely a tanulás-tanítás általunk irányított folyamatának eredményességét vagy eredménytelenségét tükrözi.*
2. *Az írásos beszámolók a tanulási folyamat szakaszait, mozzanatait, illetve a tanulók fejlődését dokumentálják, ezért legalább a következő tanév végéig a témazáró dolgozatokat és kisdolgozatokat megőrizzük.*
3. *Mindannyian egyetértünk abban, hogy minden tanulói tevékenységet, így valamennyi írásos beszámolót is értékelni szükséges. Az értékelés történhet %-os értékskala alapján százalékosan kifejezve, szövegesen vagy osztályzattal. (Lásd a Ped. Program ellenőrzés-mérés-értékelésre vonatkozó részeit!) A százalékos értékelés alapja a tantárgyak pedagógiai programban rögzített %-os értékskálája.*
4. *A diagnosztikai és egyéb más mérések értékelései nem befolyásolják a tanulók tudásának megítélését.*
5. *A tanulók mentális fejlődése és az iskolánkra jellemző adaptív pedagógiai felfogás szellemében az írásos számonkérések időpontját időben, előre tudatjuk a tanulókkal, kerülve a dolgozatok váratlan bejelentése okozta stresszes helyzeteket. A témazáró dolgozatok időpontját és témáját legalább egyhétvel korábban, az e-naplóban is rögzítve jelöljük ki. Az alsós-felső átmenet segítésére az ötödik évfolyam első félévében minden írásos beszámoltatás időpontjáról tájékoztatjuk a tanulókat.*
6. *Pedagógiai felfogásunkhoz igazodóan a beszámoltatásokkal az a célunk, hogy a tanulók valós tudását megismerjük, tájékozódjunk arról, hogy a tanulók hol tartanak az ismeretek elsajátításának folyamatában, milyen mélységben és eredményességgel sajátították el az ismereteket. A számonkérések során szerzett információk visszacsatolások, amik alapot adnak a fejlesztési irányok kijelölésében.*
7. *A kisebb fajsúlyú írásbeli feleletek (pl. röpdolgozatok) elsősorban a tanulók folyamatos és rendszeres tanulásra készítésének eszközei, közvetlen visszacsatolás a tanulók felé az elsajátított ismeret alaposságáról.*

Az írásbeli beszámoltatásokra vonatkozó iskolai szabályokat az alábbiakban foglaljuk össze. Ezen szabályok alkalmazásában a testület egyhangúan állást foglalt.

Az írásbeli beszámoltatások formái:

1. felmérések

- a év eleji felmérés (diagnosztikus),
- b tájékozódó felmérések
- c év végi felmérések (szummatív) vagy szakaszmérések

2. témazáró dolgozat

3. röpdolgozat, egyéb írásos felelet

4. eseti (alkalmi) mérések

- a országos mérések (kompetencia és idegen nyelvi mérés)
- b a fenntartó által elrendelt mérések
- c egyéb mérések (MaTalent, TIMSS)
- d szakaszmérések

Felmérések

Év eleji felmérés

1. Az év eleji diagnosztikus felmérést valamennyi közismereti tantárgyból, matematikából, anyanyelvből (irodalom és nyelvtan) – az alsó tagozatot kivéve – idegen nyelvből is el kell készíteni.
2. A diagnosztikus felmérés a tervezés (tanmenet) alapja, ezért a tanévkezdés első két hetében a felmérések írását és értékelését le kell bonyolítani.
3. Az év eleji felmérések **diagnosztikai** mérések, céljuk, hogy kiindulási alapot adjanak az éves szak(tan)tárgyi programok összeállításához. A tanév végi felmérések eredményeinek ismeretében meghatározhatók a hiányos területek, ebből adódóan a pótlásra szoruló és/vagy fejlesztendő területek. Körbe határolhatók az eredményes területek, időt engedve a felzárkóztató tevékenységhez.

Témazáró dolgozat

1. A témazáró dolgozatot egy-egy téma lezárásakor íratunk, azzal a céllal, hogy megállapítsuk a tanuló által az adott témában elsajátított ismeretek mennyiségét és szintjét, másképpen, **milyen mértékben sajátította el a tantervi követelményeket.**
2. A tananyagban témának tekintünk minden olyan nagyobb egységet, amelyet a tanmenetekben összefoglalással és témazáró dolgozat íratásával tervezünk meg lezárni. Témazárásként kötelező dolgozatot íratni.
3. A témazáró dolgozat eredménye a tanulói tudás értékelésének sarokköve, **mindig értékeljük, és osztályzattal minősítjük.** Ezek az osztályzatok meghatározóak, de

nem kizárólagosak. Az értékelés alapul szolgál a fejlesztendő területek meghatározásához és a felzárkóztatásra szoruló tanulók kiválasztásához.

4. *A témazáró dolgozatok ismeretanyaga a helyi tantervben meghatározott ismeretanyag, az értékelés viszonyítási alapja a tantárgy helyi tantervében meghatározott követelmény.*
5. *A témazáró dolgozat sajátosságánál fogva nagyobb jelentőségű írásbeli munka, amit nagy gondossággal kell előkészíteni. Jelentősége miatt összefoglalás és eleendő számú tanórai gyakorlás és ismétlés nélkül nem íratható.*
6. *A témazáró dolgozat feladatainak összeállításánál körültekintően kell eljárni; betartva a fokozatosság, az egyértelműség és érthetőség elvét.*
7. *A feladatokat úgy kell összeállítani, hogy a gyengébb képességű tanulónak is lehetősége legyen a minimális követelmény teljesítésére.*
8. *Szempon, hogy a témazáró dolgozat feladat típusai ismertek legyenek a tanulóknak. A jól szerkesztett témazáró dolgozat **több itemből álló feladatokból építkezik**, a feladat típusok változatosak; kiegészítés, aláhúzás, rajzolás, feleletválasztós, esszé stb.*
9. *A témazárók értékelésére **a tagozatok az alábbi százalékos teljesítményértékelési rendet alkalmazza:***

Alsó tagozat					Felső tagozat				
0 %	-	34 %	→	1 (elégtelen)	0 %	-	34 %	→	1 (elégtelen)
35 %	-	59 %	→	2 (elégséges)	35 %	-	59 %	→	2 (elégséges)
60 %	-	79 %	→	3 (közepes)	60 %	-	75 %	→	3 (közepes)
80 %	-	89 %	→	4 (jó)	76 %	-	89 %	→	4 (jó)
90 %	-	100 %	→	5 (jeles)	90 %	-	100 %	→	5 (jeles)

A negyedik évfolyamon az angol tantárgy értékelésekor a felső tagozatra vonatkozó százalékhatárokat alkalmazzák a szaktanárok.

10. *Egy napon az alsó tagozaton csak egy, a felső tagozaton max. két témazáró dolgozat íratható. A dolgozatokat a következő órára, de legkésőbb **két** héten belül értékelni, osztályozni szükséges. A témazáró dolgozatok összesítő értékelése feladat típusonként és tanulónként a tendenciák felismerése és kimutatása végett javasolt.*
11. *A témazáró dolgozat osztályzata súlyozott, 2-es szorzójú. Az e-napló ennek megfelelően beállított, a tantárgyi átlag számításában ennek megfelelő súllyal szerepel. A többi osztályzattól eltérő színnel (piros) jelenik meg a naplóban.*
12. *A témazáró dolgozat, annak javítása és értékelése a szülő részéről fogadóórán, szülői értekezleten vagy egyéb más előre egyeztetett időpontban az iskolában megtekinthető.*

13. *A hiányzás miatt elmaradt témazáró dolgozatokat pótolni kell.*

A tanulók nem pótolhatják az elmaradt témazáró dolgozatot a tanóra alatt, hanem a 6. illetve 7. órában.

Előre meghatározott két időpont közül a diák dönti el, hogy mikor tudja pótolni a dolgozatot.

Informatika teremben pótolnák, mert az informatika témazáróhoz szükséges a számítógép.

Pedagógiai asszisztens felügyeli, aki előzetesen megkapta a névsort és a dolgozatokat.

A tanulóknak két hetük van a megbeszéltek után pótolni, ha ez elmarad, a dolgozat értéke elégtelen.

Röpdolgozat- Tájékozódó felmérés

1. *A röpdolgozatok íratása a rendszeres tanulói felkészülés ellenőrzését szolgálja, de kerülni kell a "osztályzatgyártás" szintjére degradálását.*
2. *A röpdolgozatok íratása nem váltja ki a szóbeli ellenőrzést, nem lehet az osztályzatszerzés kizárólagos módja.*
3. *A röpdolgozat rövid, néhány perc alatt megoldható, a közelmúlt (az előző óra) ismereteire kérdező feladato(t)kat tartalmaz. A röpdolgozatot egy-egy tanulóval, kisebb csoporttal, de az egész osztállyal is írathatunk. Javítása, ellenőrzése a következő órára történjen meg. A röpdolgozat a felső tagozaton kiválóan alkalmas a tanulók önellenőrzési készségének fejlesztésére vagy egymás munkájának ellenőrzésére.*
4. *A röpdolgozat nem lehet fegyelmezési eszköz.*

Eseti, alkalmi mérések

1. *A tanév rendje rendeletben elrendelt országos mérések – OKM (országos kompetenciamérés, idegen nyelvi mérés, NETFIT) kötelező mérések. Minden esetben az elrendelő előírásainak megfelelően kell megszervezni és lebonyolítani ezeket a méréseket. Ezeken a méréseken való részvétel kötelező.*
2. *E mérések általában csak egyes évfolyamokat és bizonyos tantárgyakat érintenek. Ezekről függetlenül az iskola pedagógiai programjában fentebb meghatározott felméréseket akkor is meg kell íratni, ha az egyéb méréseken is részt veszünk.*
3. *Az országos mérések eredményéről a rendeletnek megfelelően értékelést kell készíteni. Az értékelést a felső tagozat intézményvezető-helyettesének irányításával a szakmai munkaközösségek készítik el.*
4. *Az értékelés eredményéről, tapasztalatairól az intézményvezető-helyettes munkaértekezleten tájékoztatja a tantestületet. Az értékelés írásos és elektronikus dokumentációja az értekezlet jegyzőkönyvének mellékletét képezi. A mérések eredményének*

értékeléséből és a tapasztalatokból levont következtetéseket a következő évi munka tervezésekor felhasználjuk.

5. *Az iskolai tehetséggondozás részeként minden évben részt veszünk a negyedikes tanulók számára szervezett MaTalent méréseken. A mérésen való részvétel megszervezéséért, az eredmények feldolgozásáért az alsós intézményvezető-helyettes a felelős. A mérés eredményeit a tanévzáró értekezleten ismerteti a tantestülettel. A mérés eredményeit, tapasztalatait a tehetséggondozás részeként figyelembe vesszük.*
6. *A különböző mérések rendszere iskolánkban*

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
DIFER-mérés	×							
Országos-mérések								
kompetenciamérés						×		×
idegennyelvi mérés						×		×
NETFIT-mérés					×	×	×	×
Szakasz-mérések								
Hangos olvasás		×		×				
Szövegértés		×		×				
Magyar nyelv				×				
Matematika		×		×		×		
Környezetismeret				×				
Komplex humán							×	
Természetismeret								
Komplex term. tud.							×	
Szóbeli angol mérés							×	
Csoportba soroló (angol)			×					
Eseti-mérések								
MaTalent				×				
TIMSS								×

Szakaszmérések:

2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyakból. Ekkor a hangos olvasás, az írás és a számolási készségek mérésére kerül sor.

4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika és környezetismeret tantárgyakból az alapkészségek kialakulásának kiépültségét és gyakorlottságát vizsgáljuk.

6. évfolyamon matematikából az év végi szakaszmérés a következő évi csoportbontás alapja legyen.

7. évfolyamon komplex humán (magyar nyelv és irodalom, történelem), illetve komplex természettudományos tantárgyak tantárgyakból.

A második évfolyam végén elegendő mérni a hangosolvasást, az írást és a számolási készséget. A második év végi szakaszmérés célja az alapkészségek kialakulásának és fejlettségi szintjének vizsgálata. Elsajátították-e a tanulók azokat az elemi készségeket, amik a későbbi tanulmányaik folytatásához szükségesek.

A negyedik évfolyam végén az alapkészségek kialakulásának kiépültségét és gyakorlottságát vizsgáljuk. Az alapkészségek alkalmassá teszik-e a tanulókat az ismeretek elsajátítására, illetve az alapkészségeket milyen szinten⁵ birtokolják? (Alkalmassá teszi-e őket az önálló tanulásra?) A negyedik évfolyam végén minden tanulótól elvárt az alapkészségek optimális kiépültsége és gyakorlottsága. Az elemi készségeknek az optimális kiépülése és optimális gyakorlottsága nélkül a matematikai, anyanyelvi és egyéb ismeretek elsajátítása minden alap nélküli. Ebben az életkorban az elemi számolási készség fejlettsége szorosan összefügg az intelligencia fejlettségével. Vagyis ezeknek az elemi készségeknek az optimális szintű elsajátítása kulcsfontosságú feladat, mert ettől függ a későbbiekben a tanulás eredményessége. Következően mindenképpen tisztában kell lenni azzal, hogy a tanulók alapkészségei milyen szinten vannak.

Szintek: előkészítő, kezdő, haladó, befejező, optimális

Hatodik évfolyamon matematikából az év végi szakaszmérés a következő évi csoportbontás alapja legyen.

Hetedik évfolyamon a matematikai, humán (anyanyelvi és történelmi), természettudományos és idegen nyelvi kompetenciáik, készségeik kiépültségét mérjük föl.

A harmadik évfolyamon a tanév végi csoportba soroló felmérést, hetedik évfolyamon a szóbeli angol felmérést megtartjuk. A többi évfolyam méréseit elhagyjuk.

⁵ A korábbi 4. évfolyamos készségmérések értelmezését alapul véve a kiépültség és gyakorlottság szintjei: előkészítő, kezdő, haladó, befejező, optimális.

3. számú melléklet

Egészségnevelési Program

Bevezetés

A Szűcs Sándor Általános Iskola egészségnevelési programjának megalkotásával célunk az egészséges iskola ideájának megteremtése. Az egészséges iskola kialakításával a pedagógiai program kiemelt nevelési célját szeretnénk megvalósítani, ezért a nevelési program a pedagógiai program szerves része.

Az egészségnevelési program nem tantárgy specifikus, ezért nem tantárgyakhoz kötődik, ámbar a tantárgyak ismeretanyagának feldolgozása során is adódnak e területhez kapcsolódó feladatok.

Az egészségnevelési program az iskola teljes tevékenység-rendszerét áthatja, a környezeti nevelési programhoz hasonlóan az intézmény működésével szoros összefüggésben van, így valamennyi az iskolával kapcsolatban lévő partnert érinti. Értelmezésünkben az egészségnevelés a test-, a lélek- és a környezet egészségének alakítását is jelenti, így az iskola környezeti nevelési programjával több ponton is érintkezik, azzal egységet alkot.

Az egészségnevelési célkitűzések megvalósításához szükséges feladatok elvégzése elsősorban az iskolára, az iskola valamennyi alkalmazottjára – elsősorban a nevelőkre – ró feladatokat.

A program megvalósításában közvetlen segítők:

- az iskolaorvos,
- a védőnők,
- a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) szakemberei,
- külső előadók, egészségügyi szakemberek,
- szülők.

A megvalósításban könnyebbséget jelent, hogy a program feladatai nem új keletűek, iskolánk a környezeti nevelési programja megvalósítása során ezeket a tevékenységeket már kipróbálta. Az egészségnevelési program megalkotásával újra felelevenítjük a már alkalmazott eljárásokat és azokat a mindennapi munka középpontjába állítjuk.

Ez a program két részből áll:

- I.) a program megvalósításának elvi vázlatából,
- II.) az egyes nevelési területekre lebontott részletes feladattervből.

Tíz nevelési területet határoztunk meg:

1. az egészséges táplálkozás,
2. aktív szabadidő eltöltés,
3. mindennapos testmozgás,

4. személyi higiénia,
5. lelki egyensúly megteremtése,
6. egészséges és biztonságos iskolai környezet kialakítása,
7. családi életre nevelés,
8. egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
9. járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása,
10. elsősegély-nyújtási ismeretek.

I. A program megvalósításának általános tematikája, elvi vázlat

1./ Célkitűzés megfogalmazása: az egészséges⁶ iskola megvalósítása

2./ Iskolai egészségnevelési csoport megalakítása

3./ Munkaterv készítése

4./ Az iskolai egészségnevelési program területeinek meghatározása:

a) primer megelőzés területén teheti legtöbbet az iskola

- az egészséges táplálkozás
- aktív szabadidő eltöltés
- mindennapos testmozgás
- személyi higiénia
- lelki egyensúly megteremtése (pl. stresszmentes számonkérések, drill-mentes óravezetés, sokféle szabadidős tev.)
- egészséges és biztonságos iskolai környezet kialakítása
- családi életre nevelés
- egészségkárosító magatartásformák elkerülése (prevenció)
- járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása
- elsősegély-nyújtási ismeretek

b) másodlagos prevenció

- az egészségügyi problémákkal küszködők szűrése /egészségügyi szakember(ek) által végzett szűrés/
- intézkedési terv, mely problémák "orvoslását" tudja megoldani az iskola - lehetőségeink meghatározása
- túlsúlyos, mozgásszervi problémák kezelésének programja

6./ Cselekvési terv készítése, a program megvalósításának fázisai:

a) Helyzetelemzés

- milyen a gyerekek egészségi állapota
*a szűréseket szakemberek végzik: iskolaorvos, védőnők,
a tanulók fizikai állapotát a testnevelők*

⁶ Ez nem a szűken (hagyományosan) vett értelmezés, annál több az iskola egész működésére vonatkozó egészségfejlesztési program.

- *miféle az egészségre befolyással lévő tendenciákat tapasztalunk a pedagógusok, szülők tapasztalatai, felmérőlapok alapján szerzett információk*
- *mit tudunk, illetve mit kell tennünk - célkitűzés*
a szűrések, felmérések alapján kell megállapítani, hogy mit tegyen/tehet/ az iskola: a testnevelő speciális tornagyakorlatokat tart, az órákat tartó pedagógus figyelmezteti a gyerekeket a helyes testtartásra, órák közben mozgató gyakorlatokat végeznek, gyógytestnevelést javaslunk, úszásoktatást szervezünk, figyelünk arra, hogy az udvaron intenzív mozgást végezzenek a tanulók stb.

b) Partnerazonosítás – kikre számíthatunk, illetve kiket érint a program, a partnerek közül kikre, miben és hogyan számíthatunk (kinek mi a feladata), *Azon partnereket is meg kell nevezni, akik az egyes projektek megvalósításában külső előadóként, segítőként részt vesznek.*

c) Tervezés, feladatok meghatározása, a megvalósítás ütemezése
Az egyes évfolyamok konkrét feladatait a tanmenetekben, az iskolai szintű éves programok, akciók az éves munkatervben, a folyamatos tennivalók az iskola működését szabályozó dokumentumokban pl. házirend, SzMSz és a munkaköri leírásokban kerülnek meghatározásra.

d) Megvalósítás:

- *a tevékenységek beépítése tanmenetekbe, iskolai programokba, munkaterv összeállítása, lebonyolítás, pályázatokon indulás stb.*
- *a megvalósítás módszerei,*
- *kapcsolódás külső programokhoz (kortársképzés, D.A.D.A program stb.) és már más belső programokhoz (pl. környezeti nevelés)*

7./ A változások monitorozása, ellenőrzés, mérések, megfigyelések, értékelés

8./ Visszacsatolás: eredmények, a tevékenységek módosítása, korrekció (új cselekvési terv készítése)

9./ A tevékenységek folytatása, új ciklus indítása

} PDCA-ciklus
befejező része

d) az étkezés helyének rendje:

- az ebédlő rendjének szabályozása
- a csendes, kulturált ebédlő megvalósítása
- tiszta ebédlő
- terített asztalok
- az osztályteremben történő étkezés rendje – tízóraizás, uzsonna:
- szalvéta használat
- ülve egyenek
- kézmosás fontossága
- az asztalok rendje tisztasága

e) az étkezések előtti kézmosási feltételek megteremtése

2. aktív szabadidő eltöltés

1./ a szabadidő hasznos eltöltése tartalmaz kikapcsolódást nyújt:

- a gyerekek legyenek kiegyensúlyozottak
- káros szenvedélyek kialakulási esélyének csökkentése
- az egyéni adottságok kibontakoztatásának legyen lehetősége
- a pályaválasztás előkészítése
- az iskola művelődési központ

2./ új, nagy motivációs erejű ismeretforrások teremtése az iskolai oktatás

a) az iskola hagyományain alapuló szabadidős tevékenységek rendszeres megszervezése a tanév során

b) téli-nyári táborok szervezése

c) a környezeti nevelési hagyományok felelevenítése (lásd környezeti nevelési program)

d) erdei iskolai programok

csoportfoglalkozások, szakköri keretben, az egész iskolára vonatkozó akciók, erdei iskolai, tábori csoportok

- heti rendszerességű foglalkozási időpontok,
- az éves munkatervben meghatározott akció időpontok,
- téli, nyári tábori időpontok

augusztus-szeptember: éves munkaterv összeállítása - programok tervezése, időpontok, táborok

szabadidős tevékenységek iránti igények felmérése, a tevékenységek megszervezése

eredményessége érdekében

3./ a projektoktatás megvalósításának lehetősége

3. mindennapos testmozgás

1./ fizikai állóképességük javítása és fejlesztése érdekében mindennap végezzenek a gyerekek intenzív testmozgást

2./ fejlődésüket segítő, testtartásjavító illetve a megelőzést szolgáló napi rendszerességű gimnasztikai gyakorlatok megvalósítása

3./ valamennyi tanulóra vonatkozóan valósítsuk meg a mindennapos testmozgás programját

4./ közösségalkító családi sportesemények szervezése

a) heti 3 testnevelés óra + 1 táncóra és 1 v. 2 délutáni testnevelés, tömegsport

- tartásjavító gimnasztika minden testnevelés órán,
- speciális tornagyakorlatok a súlyproblémákkal küszködő tanulóknak,
- fizikai állóképességet javító intenzív tevékenységek szervezése a testnevelés órán,
- csapatjátékok a testnevelés órán,
- a testnevelés óra után szükséges testápolás feltételeinek javítása

b) délutáni tömegsport-foglalkozások

c) DSE szakosztályok működése

e) a tanulók a lehető legtöbbször legyenek szabad levegőn és mozogjanak (pl.: reggeli ügyelet az udvaron, nagyszünetben, ebéd után):

- helyes testtartás megkövetelése tanítási órákon,

testnevelés órák, a működés napi programja (reggeli ügyelet, tanórák közötti szünetek, tanítás után), tömegsportórák, DSE foglalkozások, hétvégi kirándulások, akció programok, versenyek időpontjában, erdei iskolák

testnevelő tanárok, testnevelés órákat tartó tanítók sportcsoport-vezetők (edzők) szülők gondnok

tanév eleji feladatok:

éves program összeállítása, akciók tervezése, tantárgyfelosztás, órarend, házirend módosítás (születi rend, megállapodás a tornaterem bérlőivel, időpont és hely biztosítása az iskolai sportprogramokhoz

szeptember:

a tanulók fizikai állapotának felmérése, udvari szünetek, ügyelet rendjének szervezése,

folyamatos:

1. aktuális feladatok elvégzése,
2. pályázatok írása, eszközök, felszerelések, feltételek biztosítása,

év végi:

1. a tanulók fizikai állapotának felmérése, beszámoló a záró értekezleten,

- mozgási lehetőségek a tanítási órákon (óra-kezdéskor, órabefejezéskor, feleléskor álljanak föl)
- az óra menetébe iktatott mozgások

f) szabadidőben ping-pongozási lehetőség biztosítása a fsz-i ping-pongozó teremben

g) az udvari játékok számának gyarapítása, korszerű, biztonságos udvari játékok beszerzése, rendszeres karbantartás

h) a sportolási lehetőségek feltételeinek biztosítása (pályázatok írása, az udvari sportlétesítmények korszerűsítése, tetőtér építése)

i) sokféle sportág művelésének lehetősége a DSE szakosztályaiban,

j) bekapcsolódás a kerület iskolák közötti versenysportba

k) részvétel a kerületi sportakciókban

l) családi sportprogramok szervezése az iskolában

m) hétfélgyalogos és kerékpáros túrák szervezése

2. a sportlétesítmények állapotának felmérése,
3. táborok szervezése

4. személyi higiénia

1./ az iskolai személyi higiénia feltételeinek javítása	a) a személyi higiénia alapvető szokásainak kialakítása már kisiskoláskorban az első osztályos beszoktatás időszakájában,	az iskolavezetője gondoskodik a szükséges eszközök felszereléséről (törölközők, törölköző-tartók, szappan, takarítók munkaköri leírásának módosítása	év eleji szervezési feladatok: 1. feltételek biztosítása, munkaköri leírások módosítása,
2./ a higiénikus iskolai magatartási szokások kialakítása, szükségletté tétele	b) kézmosás megkövetelése étkezések előtt, WC-használat után és minden olyan alkalom után, amikor a gyerekek keze szennyeződhet,	az osztályfőnökök a szülőktől tisztasági csomag összeállítását kéri	2. az éves munkaterv összeállítása (egészségnap - külső előadás szervezése a személyi higiénia témakörében)
3./ általában a higiénés magatartás színvonalának emelése, (ápoltság, tiszta megjelenésű gyerekek járnak az iskolába)	c) az egészséges test higiénája (zuhanyozás testnevelés órák után, intim testrészek higiénája, ápoltság) - felvilágosító ismeretek tanítási órákon, egészség napokon,	valamennyi pedagógus feladata, hogy folyamatosan felhívja a tanulók figyelmét az étkezések előtti és WC-használat utáni kézmosás fontosságára	3. tanmenetekben jelölni a kapcsolódó feladatokat
	d) az iskolai higiénés szokások feltételeinek folyamatos biztosítása:	testnevelést oktató nevelők úgy szervezzék a tanítási órákat, hogy a tanulóknak legyen idejük az órák utáni alapos tisztálkodásra,	folyamatos: a feltételek biztosítása, napi takarítás, pedagógusok figyelemmel legyenek a tanulók személyi higiénéjére
	• kéztörölő és szappan kihelyezése valamennyi kézmosó helyhez (tanteremben, ebédlő előtt, mosdókban)	intézményvezető intézményvezető-helyettes valamennyi pedagógus iskolaorvos, védőnő gondnok	
	• a testnevelés órákra minden tanulótól	takarítószemélyzet délelőtti ügyeleti takarító szülők külsős előadók	

- megköveteljük a tisztasági csomagot
- elegendő szemetes edény biztosítása a lány mosdókban
- toilette-papírt helyezzünk ki a WC-be
- tiszta, fertőtlenített mosdókagylók, fajaszok a vizes helyiségekben, mosdókban
- a padok napi sűrűségű fertőtlenítő szeres lemosása
- szintenként elhelyezett takarító eszközök
- a vizes helyiségek szükség szerint napi többszöri takarítása

5. lelki egyensúly megteremtése

1./ a stressz- és drillmentes iskola

2./ az iskola nem az életre nevel, az iskolában élet van

3./ a közösséghez tartozás jelentősége (közösségi nevelés)

4./ az egyéni képességek kibontakoztatása, harmonikus személyiségfejlesztés

5./ lehetőség a tanulói önmegvalósításra

- a) az iskolai számonkérések célja a tanulói tudás megismerése, mérése és nem pedig a „rajtakapás”, (mit nem tud a tanuló)
- a számonkérések sokféle módja kerül alkalmazásra
 - minden tanulói tevékenység értékelésre kerül, (szempontjai: rendszeres, következetes, segítő, igazságos, az osztályozás alapja, szöveges értékelés)
 - a tanuló tudását értékelő számonkérések előre bejelentettek
- b) átgondolt, jól tervezett órászervezés
- egyénre szabott feladatok

tanóra, szakköri foglalkozások, tevékenységi körök

pedagógusok, szülők, technikai személyzet, gondnok

év eleji feladatok:

1. szabadidős tevékenységek szervezése,
2. a belsőtér esztétikája, rendje, tisztasága

folyamatos:

- órászervezések minősége,
- óravezetés jellege,
- igazságos és következetes értékelés,
- a házirend szabályainak betartása: ne rohangáljanak a folyosón és az osztályterekben!

- pozitív motiválás, elfogadó (adaptív) pedagógiai módszerek alkalmazása
- differenciálás
- a feladatok nehézsége és mennyisége alkalmazkodik a tanulók ismereteihez és adottságaihoz
- az óravezetés hangneme nyugodt, kiegyensúlyozott (nincs drill!) - a pedagógus hangereje ne okozzon feszültséget
- relaxációs elemek megjelenése a tanítási órán

c) a szabadidős foglalkozásokat a tanulók érdeklődése alapján szervezzük – sokszínűség (lásd a hagyományos du-i szabadidős tevékenységrendszerünket!)

d) az esztétikus iskolai belsőterek lehetőséget adnak a tanulóknak a kapcsolódásra

e) Boldogságóra program tanóra

6. egészségkárosító magatartási formák elkerülése (prevenciós tevékenység)

1./ gyerekeinknek ne legyenek káros szenvedélyeik, ne alakuljon ki bennük a különböző egészségkárosító anyagok iránti függés érzése

- a) szabadidős tevékenységek szervezése (lásd a Ped. Program és az éves munkatervék részeként!)
- b) családokkal közös hétvégi programok

tanítási órák, sport- és szakköri foglalkozások
kirándulások
előadások
kortársképzés külső helyszínen
osztályfőnökök

év eleji feladatok:
egészségnap programjának összeállítás
osztályfőnöki órák témáinak tervezése
külső előadások tervezése

2./ a káros szenvedélyek negatív hatásainak következményei	szervezése (kirándulások, sportnapok, túrák stb.)	külső előadók: rendőrségi szakemberek az NNK szakemberei védőnő	részvétel a kortárs-képzésben
3./ alternatívát mutatni a káros szenvedélyekkel szemben	c) prevenciós tevékenység (alkohol, dohányzás, drog, életviteli szokások)	drog-prevencióval foglalkozó szervezetek szakemberei szülők	folyamatos: drog-prevenciós pályázatok írása, szabadidős tevékenységek
4./ a zajártalmak minimalizálása	• biológia, osztályfőnöki órákon, • külső előadók által tartott előadásokon, • egészségnapokon • D.A.D.A-program • pályázat drogprevenciós-programra, • együttműködés az iskola védőnőivel		
	d) részvétel a kerületi szervezésű kortársképzésben		

7. családi életre nevelés

1./ a jelenlegi társadalmi tendenciával ellentétben a család fontosságának hangsúlyozása	a) családi életre nevelés feladatainak megvalósítása a különféle tananyagokban (környezetismeret, osztályfőnöki, etika)	• tanítási óra (osztályfőnöki, biológia, etika, környezetismeret, társadalomismeret) • hétfégi programok, • osztályprogramok (kirándulások, túrázások, színház és mozi látogatások, gyermekeknek szervezett egyéb közös foglalkozások) • filmvetítések, dramatikus játékok • védőnő, iskolaorvos felvilágosító munkája	augusztus: éves munkaterv összeállítása (egészségnap programja)
2./ lehetőséget teremteni a családi együttlétekre	b) iskolai szervezésű közös családi programok szervezése, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és/vagy a veszélyeztetett tanulók tekintetében		szeptember: osztályfőnöki tanmenet, osztálykirándulások tervezése
3./ felelős magatartás kialakítása a párkapcsolatokban	c) osztályfőnökök, biológia tanárok, védőnők, szülők felvilágosító munkája a felelős párkapcsolatok alakításában (kiemelten fontos a szülők felelősségének		október-november: színházlátogatások december: iskolai ünnepi programok, ajándékkészítés tavaszi:

felélesztése gyerme-
kükkel alakított őszinte
kapcsolatuk vonatkozá-
sában – bizalom a szülő
és gyermeke között)

egészségnap prog-
ramja

8. egészséges és biztonságos környezet kialakítása

1./ a balesetek meg- előzése, a lehető legbiztonsá- gosabb iskolai kör- nyezet kialakítása	a) állapotfelmérés B.) az elhasználódott eszközök folyamatos és tervszerű cseréje	osztályfőnöki órák, kirándulásokra készülés al- kalmával, szemlék alkalmával, tanítók, osztályfőnökök, szaktanárok, gondnok, az iskola technikai sze- mélyzete, a GI szakemberei, szülők, DÖK vezető tanár	tanév végi állapot felmérése (gond- nok, intézményve- zető), felújítási karban- tartási munkák ter- vezése tanévkezdés: balesetvédelmi okt., házirend, szabá- lyok betartásának megkövetelése, ügyeletszervezés, a DÖK feladata az ügyeleti munka se- gítése folyamatos: a műszaki állapot rendszeres ellenőr- zése (gondnok), a tantermek rend- jének, tisztaságá- nak szellőztetettsé- gének folyamatos biztosítása, a bel- sőrend, tisztaság megkövetelése a tanulóktól hibaelhárítás
2./ folyamatos álla- pot és állagmegőrzés	c) az eszközök heti rendszerességgű ellenőr- zése, szükség szerint ja- vítása		
3./ a környezet- egészség fejlesztése	d) éves munkavédelmi szemle e) éves szinten üteme- zett karbantartási és fel- újítási munkálatok f) megelőző tevékeny- ség év eleji baleset- és munkavédelmi oktatás, tanulói ügyeleti rend- szer működtetése, szünetekben sokat együtt lenni a gyerek- kel, a DÖK segítő tevő- kenysége		

9. járványügyi- és élelmiszerbiztonság megvalósítása

1./ mindennap tiszta, jól átszellőztetett tantermek várják a tanulókat	a) naponta min. 2 × és szükségszerűen takari- tott mellékhelyiségek, mosdók b) kézmosó helyek tisz- tasága, felszerelése	osztályfőnöki órák, óráközi szünetek, testnevelés órák után, tanítók, szaktanárok, osztályfőnökök,	év eleji: éves munkaterv összeállítása, felszerelések biz- tosítása, rovar és rágcsáló irtás,
---	---	---	---

2./ a nap minden órájában tiszta, kellemően fertőtlenített mellékhelyiségek, mosdók	szappannal, törölközővel, szemetes edények kihelyezése	technikai személyzet, gondnok	feltételek biztosítása az érintett helyeken, megállapodás a konyhaüzemeltetőjével,
3./ a mosdók kulturált használata a tornaöltözők, zuhanyozók kulturált használata	c) a mosdók, WC-k, zuhanyozók (kulturált) használatának megkövetelése, ellenőrzése		
4./ ahol étkeznek ott rendszeres fertőtlenítő takarítással tartjuk tisztán az asztalokat, padokat	d) a mosdók, öltözők takarításának követezetes és rendszeres ellenőrzése		folyamatos: takarítás minősége, a pedagógusok odafigyelése az étkezések rendjére, tisztítószerek rendelkezése
5./ az előírásoknak megfelelő tisztaságú és hőmérsékletű ételleket kapjanak tanulóink az étkezés teljes ideje alatt	e) környezetbarát fertőtlenítők használata		
	f) a veszélyes anyagok, tisztítószerek biztonságos tárolása, tájékoztatók elhelyezése ezeken a helyeken a tudnivalókról		
	g) a napi takarítás része a padok felületének fertőtlenítőszeres letörlése		
	h) szalvéta és tisztasági csomag használata az osztálytermekben étkezéskor		
	i) egyeztetés a konyhaüzemeltetőjével az elvárásainkról		
	j) lehetőség a kulturált étkezésre a büfében		

10. elsősegély-nyújtási ismeretek

1./ elemi elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása	a) ismeretek és gyakorlatok az év eleji osztályfőnöki órákon, szakórákon	osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok, ker-i Vöröskereszt szerv. kapcsolattartó, gondnok	év eleje: éves munkaterv összeállítása, osztályfőnöki órák egészségnap szervezése
	b) feltételek biztosítása, elsősegély dobozok felszerelése, elhelyezése		
	c) elsősegély-nyújtó vettélkedő szervezése az egészségnapra		
	d) oktató-táblák beszerzése		

Záradékok

1. Az egészségnevelési programot az iskola-egészségügyi szolgálat megismerte és véleményezte.

Az iskola-egészségügyi szolgálat véleménye:

.....

Budapest, 20.....

P. H.

.....
 aláírás

2. Az egészségnevelési programot a nevelőtestület a 20.....i testületi értekezleten megtárgyalta és elfogadta.

Budapest, 20.....

P. H.

.....
 intézményvezető

4. számú melléklet

Környezeti Nevelési Program

A környezeti nevelés helye az iskola pedagógiai programjában

A környezeti nevelésnek és a fenntarthatóság pedagógiájának kiemelt jelentősége van az iskola életében. Megvalósításban az első osztálytól a nyolcadik osztályig, életkori sajátosságainak megfelelően mindenki részt vesz. A gyerekek gondolkodásmódjának megváltoztatása mellett az iskolán túlmutató ötletek megvalósításával a közvetlen lakókörnyezet is befolyásoljuk.

1. Igényes környezeti kultúra kialakítása a tantermekben, az iskola belső terében, az iskola körül. (Funkcionális és aktuális dekoráció megkövetelése, derűs hangulatú, virágokkal díszített belső terek, ápoltság kialakítása.)
2. A helyes fogyasztási szokások kialakítása. (Étkezési szokások, vásárlói szokások felmérése, megfigyelése, módosítása.)
3. Odafigyelő, takarékos anyaghasználatra nevelés. (Energiatakarékosság, papír újrahasznosítása, komposztálás stb.)
4. A természeti és mesterséges környezet esztétikumának alakítása. A lakókörnyezet és a közeli természeti környezet adottságainak megismerése.
5. *Példaadás a napi gyakorlatban megvalósítható környezettudatos magatartáshoz. (Egyszer használatos műanyagok helyett saját bögre, pohár használata a büfében, a projektorok és egyéb digitális eszközök energiatakarékos használata, papírtakarékos megoldások; elektronikus levelezés, online felületek használata a tanítási folyamatban stb)*

A környezeti nevelés az éves munkaterv kiemelt nevelési célkitűzései között szerepel.

Környezeti nevelésünk színterei

Érdekes és a nevelésnek is új színtereket adó környezetvédő tevékenységünk, mint azt láttuk, átszövi az iskola egész oktatási-nevelési rendszerét. A környezeti nevelés tantárgyközi jellegénél fogva nem csak a természettudományos órák feladata. *A probléma is inkább humán probléma, mint természettudományos. Ezért elsősorban nevelésről, szemléletformálásról – nem csupán környezetvédelemről – van szó, így majd minden pedagógus kihasználhatja a témában rejlő lehetőségeket. A mi iskolánkban három szegmensben folyik a környezetvédelmi nevelés:*

a/ a szaktárgyi órákon,

b/ tanórákon kívül szervezett tevékenységek (téma nap, szakkör, fakultáció, tábor, kirándulás, szabadidős tevékenység, ünnepélyek, akciók ..., stb.)

c/ az iskolai élet spontán tevékenységeiben (pl. napi szelektív hulladékgyűjtés, energiahatékony magatartás, tanulói környezet esztétikuma...)

Szaktárgyi órákon keressük a direkt és indirekt környezeti nevelési lehetőségeket. A történelemoktatásban fontos nevelési cél a jövőért érzett felelősség múltbéli példáinak megjelenítése, és a magyar órán is izgalmas fogalmazás kerekedhet ebből a címből: Milyennek képzelitek el 20-30 év múlva országunkat?

A természettudományos tárgyak keretében direktebb módon foglalkozunk az egészséges életmóddal, természeti és épített értékeink védelmével. Az osztályfőnöki órákon is fontos feladat az ilyen irányú szemlélet kialakítása. (pl. a dán tankönyvek anyagát már ezeken az órákon dolgozzuk föl)

Tanórán kívüli tevékenység: A legeredményesebb és legjobban bevált színtere a környezeti nevelésnek. Nagyon hasznos kilépni az iskola megszokott környezetéből, a tankönyv mellől. A tanórán kívüli tevékenységek legszínesebb, egyben legeredményesebb formája a **témanap** (projektnap). A nyugat-európai oktatásban jól ismert és alkalmazott módszer hazánkban az **erdei** vagy pontosabban **szabadég iskola** mozgalommal terjedt el. A témanap jelentősége abban áll, hogy az iskola keretei közül kilépve, kihasználva a nagyváros adta lehetőségeket egy adott téma feldolgozására fókuszálva, hagyományőrző vagy új ismeretek megszerzésére teremtünk lehetőséget. **Tanulmányi kirándulásainkat**, táborainkat is ebben a szellemben szervezzük.

Az **öko- és túratáborainkban** a táj flóráját és faunáját az élőhelyen abban az összefüggésben vizsgálják tanítványaink, hogy milyen környezeti terhelés éri a természetes környezetet az adott térségben. Megismerkednek az ország különböző tájvédelmi körzeteivel, azok sajátos élővilágával. Télen sítábor nevel az egészséges életmódra.

A környezeti nevelési programmal párhuzamosan elindítottunk egy egészséges életmódra nevelő programot is (ennek leírása külön fejezetben található), amelynek keretében a gyerekek étkezési szokásait kívánjuk pozitív irányba befolyásolni. Egészséges életmódra nevelés már korábban is folyt nálunk, az utóbbi években az egészséges, helyes életvezetés kérdéskörével éppen a környezeti neveléssel összefüggésben más szempontok szerint, más módszerekkel foglalkozunk. (Fogyasztói szokásaink felmérése, egészségesebb étrend kialakítása az iskolai menzán, kólamentes büfé stb.)

Ebben a törekvésünkben a gyerekeken keresztül a családokra is számítunk. Több programunkba igyekszünk bevonni a *szülőket*, a családokat is: a témahéten szervezett *projektjeink*, a *családi napokon rendezett a helyes életvitellel, egészséges életmóddal foglalkozó események*, (ahol a szülőkre előadóként is számítunk), családokkal közös megmozdulásokat szervezünk (pl. futónap, egészségnap).

Tevékenységek és azok leírása

Fontosabb tevékenységek: a környezetvédelemmel kapcsolatos jelesnapok megünneplése október 4. Állatok Világnapja; március 22. Víz Világnapja; április 22. Föld Napja, május 10. Madarak és Fák Napja, *iskolai témanap(ok), környezetvédelmi akadályverseny, központi (Fenntarthatósági) témahét. E napokkal kapcsolatos programokat minden tanévben az éves munkatervben tervezzük.*

Témanapok

A korábbi években három napra tervezett projekt jellegű, kifejezetten környezeti neveléssel összefüggő témájú kiemelt program volt.

Időpontjáról és időtartamáról (1-3 nap), programjáról a tanévnyitó értekezleten a nevelőtestület dönt.

A témanap(ok) megrendezése összekapcsolódhat a Fenntarthatósági témahét eseményeivel oly módon, hogy a központi témahét programkínálatából az osztályok megvalósítanak projekteket és egy témanapot külön is rendez az intézmény.

Hulladékgyűjtés

1.) Az évente kétszer szervezünk, akciószerű papírgyűjtést. *Az akciók megszervezése függ a hulladékgyűjtéssel foglalkozó szervezetek ajánlataitól. Ha arra lehetőség adódik a papírgyűjtés mellett, PET-palackot, fémdobozokat és elektromos háztartási hulladékot is gyűjtünk.* A hulladékgyűjtés bevételeit kisebb részben a környezeti neveléssel foglalkozó csoport kiadásaira (jutalmazás, kiadványok készítése), nagyobb részt az osztálykirándulásokra és egyéb osztály szintű programok finanszírozására fordítjuk.

2.) Az akció szintű hulladékgyűjtések mellett a napi szelektív hulladékgyűjtés is működik iskolánkban. Szintenként kihelyezett gyűjtőkben papírt, műanyag palackokat és fém dobozokat gyűjtenek a gyerekek. *A bejáratnál elhelyezett gyűjtőben folyamatosan gyűjtjük a szárazelemet, telefon akkumulátort.*

3.) Az iskola melletti lakossági szelektív hulladékgyűjtő udvart alkalmanként mi is használjuk: az üvegeket, műanyagpalackokat és a fém italos dobozokat *visszük át*, így azok már nem kerülnek a szemétbe.

Akciók

Esetenként a különböző neves napokon (Takarítási Világnap, Állatok Világnapja, Madarak és Fák napja, Vásárlás-mentes nap, Energiahatékonysági világnap) mi is akciókat szervezünk.

Az akciókban való részvételről – az ökocsoport javaslata alapján – mindig a tanévnyitó értekezleten döntünk.

5. számú melléklet

Szöveges értékelésünk

A 2011. évi CXCV nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt.) 54.§ (3) bekezdése értelmében **csak az első évfolyamon és a második évfolyam első félévének értékelésére használjuk a szöveges értékelést.**

A szöveges értékelés két részből tevődik össze: mindig tartalmaz egy minősítést, amihez kapcsolódik a konkrét szöveges értékelés.

Minősítést minden tantárgyból kapnak a tanulók, de szöveges értékelést csak a pedagógiai programban meghatározott tantárgyakból. (Lásd a lentebbi táblázatot és a szöveges értékelés tantárgyakra, évfolyamokra részletesen lebontott mondatbankját.)

A minősítés fogalmainál a pedagógiai program „**A tanuló értékelésének fokozatai, formái**” c. részben részletesen leírt fogalmakat szabad használni.

Táblázat a szövegesen értékelt tantárgyakról és értékelési területekről

m = minősítés, é = szöveges értékelés

Tantárgy Értékelési terület - Részterület	1. évfolyam		2. évfolyam
	I. félév	év vége	I. félév
Magatartás	m	m	m
Szorgalom	m	m	m
Magyar nyelv	m	m	m
<i>Beszéd</i>			
- Beszéd tisztasága	é	é	-
- Szókincs	é	é	é
- Beszéddértés	é	é	é
- Szóbeli kifejezőképesség	é	é	é
<i>Írás</i>			
- Íráshasználat	é	é	-
- Írásképek	é	é	é
- Írástempó	é	é	é
- Másolás	é	é	-
- Tollbamondás	é	é	-
- Emlékezetből írás	é	é	-
- Helyesírás	-	-	é
- Füzetvezetés	-	-	é
- Önellenzés	-	-	-
- Írásbeli szövegalkotás	-	-	-
<i>Nyelvtan</i>			
- Nyelvtani ismeretek alkalmazása	-	-	-
Magyar irodalom	m	m	m
<i>Olvasás</i>			
- Viszonyulás az olvasáshoz	é	é	é
- Hangos olvasás /olvasási technika/	é	é	é

Tantárgy Értékelési terület - Részterület	1. évfolyam		2. évfolyam
	I. félév	év vége	I. félév
- Néma olvasás /szövegértés/	é	é	é
Vers- és prózamondás	-	-	-
Irodalmi tájékozottság, ismeretek	-	-	-
Angol	m	m	m
Matematika	m	m	m
Érdeklődés	é	é	é
Számfogalom	é	é	é
Műveltség, számolási készség	é	é	é
Szöveges feladatok megoldása	é	é	é
Mennyiségfogalom	é	é	é
Geometriai összefüggések felismerése és alkalmazása	-	-	-
Környezetismeret	m	m	m
Érdeklődés	-	-	-
Ismeretek elsajátítása, alkalmazása	-	-	-
Megismerő tevékenységek	-	-	-
Ének-zene	m	m	m
Vizuális kultúra	m	m	m
Technika, életvitel és gyakorlat	m	m	m
Testnevelés és sport	m	m	m
Tánc és mozgás (néptánc)	m	m	m
Informatika	m	m	m

Mondatbank - szöveges értékelésünk tantárgyakra és értékelési területekre lebontott értékelő mondatai évfolyamonként

MAGYAR NYELVTAN TANTÁRGY		
évfolyam	időszak	Értékelő mondatok
ÍRÁSHASZNÁLAT		
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Írásos tevékenységet szívesen végez.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Írásos tevékenységet nem szívesen végez.
1. oszt.	félév/év vége	Vonalvezetése és írása biztos.
1. oszt.	félév/év vége	Vonalvezetése és írása határozatlan.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Füzete tiszta, rendezett, áttekinthető.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Füzetébe egyre rendezettebben dolgozik.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Füzetvezetése kevésbé rendezett.*
ÍRÁSKÉP		
1. oszt.	félév/év vége	Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.
1. oszt.	félév/év vége	Betűalakítása, betűkapcsolása pontatlan.
1. oszt.	félév/év vége	Betűkapcsolásban törekszik a szabályosságra, de még pontatlan.
1. oszt.	félév/év vége	Írásképe esztétikus.

1. oszt.	félév/év vége	Írásképe megfelelő, néhány betűtípusnál még javításra szorul.
1. oszt.	félév/év vége	Írásképe rendezetlen, fejlesztésre szorul.
2. oszt.	félév	Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos, szép.
2. oszt.	félév	Betűalakítása, betűkapcsolása gyakran szabálytalan, de írása még olvasható.
2. oszt.	félév	Betűalakítása, betűkapcsolása olyan mértékben eltér a szabályostól, hogy írása már nehezen olvasható.
2. oszt.	félév	Egyéni írásmódja kezd kialakulni.
ÍRÁSTEMPÓ		
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Írástempója az átlagosnál gyorsabb.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Írástempója életkorának megfelelő.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Írástempója lassú.
MÁSOLÁS		
1. oszt.	félév/év vége	A tanult betűket, szavakat pontosan másolja írott mintáról.
1. oszt.	félév/év vége	A tanult betűket, szavakat pontosan másolja nyomtatott mintáról.
1. oszt.	félév/év vége	A tanult betűk, szavak másolása pontatlan.
1. oszt.	félév/év vége	Még nem tud önállóan másolni.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Másolást követően képes önellenőrzéssel javítani a hibákat.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	A minta alapján másolást követően hibáit önállóan tudja javítani.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	A minta alapján másolást követően hibáit segítséggel tudja javítani.
TOLLBAMONDÁS		
1. oszt.	félév/év vége	Tollbamondás után hibátlanul leírja a betűket és a szavakat.
1. oszt.	félév/év vége	Tollbamondás után még pontatlanul írja le a tanult betűket és szavakat.
1. oszt.	félév/év vége	Tollbamondás után még nem tudja leírni a tanult betűket és szavakat.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Tollbamondást követően hibáit minta alapján önállóan javítani tudja.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Tollbamondást követően hibáit minta alapján segítséggel képes javítani.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Tollbamondást követően képes önellenőrzéssel javítani a hibákat.
EMLÉKEZETBŐL ÍRÁS		
1. oszt.	év vége	Emlékezetből is pontosan írja le a betűket, szavakat.
1. oszt.	év vége	Emlékezetből kevés hibával írja le a betűket, szavakat.
1. oszt.	év vége	Emlékezetből pontatlanul ír.
1. oszt.	év vége	Emlékezetből még nem tud betűket, szavakat leírni.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Emlékezetből írást követően önellenőrzéssel képes javítani a hibáit.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Emlékezetből írást követően hibáit minta alapján önállóan javítani tudja.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Emlékezetből írást követően hibáit minta alapján segítséggel tudja javítani.
HELYESÍRÁS		
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat másoláskor többnyire hibátlanul alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat másoláskor kevés hibával alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat másoláskor sok hibával alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat tollbamondáskor többnyire hibátlanul alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat tollbamondáskor kevés hibával alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat tollbamondáskor sok hibával alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat emlékezetből íráskor többnyire hibátlanul alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat emlékezetből íráskor kevés hibával alkalmazza.

2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat emlékeztetből íráskor sok hibával alkalmazza.
2. oszt.	félév	A tanult helyesírási szabályokat emlékeztetből íráskor nem tudja alkalmazni.
NYELVTANI ÉS HELYESÍRÁSI ISMERETEK		
2. oszt.	félév	A szavakról tanult ismeretei biztosak.
2. oszt.	félév	A szavakról tanult ismereteit csak segítséggel tudja alkalmazni.
2. oszt.	félév	A szavakról tanult ismeretei bizonytalanok.
2. oszt.	félév	A mondat kezdést és a mondat zárást írásban biztosan alkalmazza.
2. oszt.	félév	A mondat kezdést és a mondat zárást írásban bizonytalanul alkalmazza.
2. oszt.	félév	A mondat kezdésben és a mondat zárásban íráskor sokszor téveszt.
MAGYAR IRODALOM TANTÁRGY		
<i>évfolyam</i>	<i>időszak</i>	<i>Értékelő mondatok</i>
VISZONYULÁS AZ OLVASÁSHOZ		
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Szereti a könyveket, szívesen olvas, betűzget.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A tanórán szívesen olvas, de önmagától még nem érdeklődik a könyvek iránt.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Egyelőre nem szívesen olvas önállóan.
2. oszt.	félév	Szorgalmi feladatként önállóan is szívesen olvas.
2. oszt.	félév	Igénye van az önálló olvasásra.
2. oszt.	félév	Kedvenc témáiról szívesen olvas önállóan.
HANGOS OLVASÁS (olvasástechnika)		
1. oszt.	félév/év vége	Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket.
1. oszt.	félév/év vége	Bizonytalan a tanult betűk felismerésében és megnevezésében.
1. oszt.	félév/év vége	Nem ismeri fel, nem tudja megnevezni a tanult betűket.
1. oszt.	félév/év vége	Önállóan összeolvassa a tanult betűket.
1. oszt.	félév/év vége	A tanult betűk összeolvasásában bizonytalan.
1. oszt.	félév/év vége	A betűket felismeri, de azok összeolvasása nehézséget jelent.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A hangos olvasás során a helyesejtési normáknak megfelelően olvas szavakat, szókapcsolatokat.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A hangos olvasás során a helyesejtési normáknak megfelelően olvas mondatokat, rövid szövegeket.
2. oszt.	félév	Felkészülés után egy rövid szöveget folyamatosan, hibátlanul képes felolvasni.
2. oszt.	félév	Felkészülés után egy rövid szöveget folyamatosan, kevés hibával képes felolvasni.
2. oszt.	félév	Felkészülés után egy rövid szöveget kevés hibával fel tud olvasni, de olvasása nem folyamatos, tipikus hiba az újrakezdés.
2. oszt.	félév	Felkészülés után egy rövid szöveget több hibával képes csak felolvasni, olvasástempója lassú.
NÉMA OLVASÁS (szövegértés)		
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasás során képes elolvasni rövid szövegeket, és megérti azokat.
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasását követően képes önállóan elolvasott szavak magyarázatára, de a mondatértése bizonytalan.
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasással rövid szövegek esetében már mondatokat olvas.

1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasással elolvas rövid szavakat, mondatokat, de azok megértése még nehézséget jelent.
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasással a rövidebb szövegek önálló olvasására még nem képes.
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasással képes elolvasni mondatokat és megérti azokat.
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasással szavak és szó szerkezetek elolvasására képes.
1. oszt.	félév/év vége	Néma olvasással szótagok, rövid szavak olvasására képes.
2. oszt.	félév	Képes magában olvasni figyelmesen és tartósan, az olvasottak tartalmával kapcsolatos kérdésekre helyesen válaszol.
2. oszt.	félév	Tartósan képes magában olvasni, de az olvasottak tartalmát csak hiányosan tudja felidézni.
2. oszt.	félév	Fejletlen olvasástechnikája miatt nehezen érti meg az olvasottakat, így a szöveg tartalmát pontatlanul tudja felidézni.
2. oszt.	félév	Képes arra, hogy egy szöveget némán elolvasson, és a szöveghez kapcsolódó feladatokat írásban egyedül megoldja.
2. oszt.	félév	Képes arra, hogy egy szöveget egyedül elolvasson, de a hozzá kapcsolódó írásbeli feladatokat csak segítséggel tudja megoldani.
2. oszt.	félév	Nem mindig képes önállóan elolvasni egy szöveget, és a hozzá tartozó írásbeli feladatok közül csak az egyszerűbbeket tudja megoldani.
BESZÉD TISZTASÁGA		
1. oszt.	félév/év vége	Beszéde tiszta, érthető.
1. oszt.	félév/év vége	Beszédében néhány hang képzése még bizonytalan.
1. oszt.	félév/év vége	Beszéd tisztasága korrekciót igényel.
SZÓKINCSE		
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Szó kincse gazdag.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Beszéde és szó kincse korának megfelelő.
1. oszt.	félév/év vége	Szó kincse szegényes.
1. oszt.	félév/év vége	Nehezen fejezi ki magát.
2. oszt.	félév	Kevés szóval közli gondolatait.
2. oszt.	félév	Szó kincse fejlesztéséhez több olvasásra, és az olvasottakról való beszélgetésre van szüksége.
BESZÉD ÉRTÉS		
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A szóbeli közléseket többszöri ismétlés után sem érti meg pontosan.
SZÓBELI KIFEJEZŐKÉPESSÉG		
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Szóbeli kifejezőképessége kiváló.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Szóbeli kifejezőképessége az életkorának megfelelő.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Szóbeli kifejezőképességének fejlődéséhez külön foglalkozásra van szüksége.
2. oszt.	félév	A többször gyakorolt olvasmányok tartalmának elmondásában kiemelkedő.
2. oszt.	félév	A többször gyakorolt olvasmányok tartalmának elmondásában sokat fejlődött.
2. oszt.	félév	Az olvasmányokról csak kérdések segítségével képes beszámolni.
2. oszt.	félév	Nehézkesen, akadozva mondja el gondolatait egy adott témáról, ha hosszabban kell beszélnie.
2. oszt.	félév	Összefüggő beszédre önállóan nem képes.

MATEMATIKA		
<i>évfolyam</i>	<i>időszak</i>	<i>Értékelő mondatok</i>
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Órákon aktív, figyelmes.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan dolgozik.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Órákon a figyelme gyakran elkalandozik.
1. oszt.	félév/év vége	Biztonsággal felismeri és lejegyzí a tanult számokat.
1. oszt.	félév/év vége	A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt.
1. oszt.	félév/év vége	Nem ismeri fel a tanult számokat.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Számfogalma biztos a tanult számkörben.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Számfogalma bizonytalan a tanult számkörben.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Számfogalma fejlesztésre szorul a tanult számkörben.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A mennyiségek, számok közötti relációkat felismeri.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A mennyiségek, számok közötti relációkat általában felismeri.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A mennyiségek, számok közötti relációkat segítséggel ismeri fel.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A mennyiségek, számok közötti relációkat nem ismeri fel.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Képről helyesen alkot számfeladatot.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Képről segítséggel képes számfeladat folytatására.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Képről még nem tud számfeladatot megoldani.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Képes az összeadást önállóan, hibátlanul elvégezni.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Az összeadást önállóan, kevés hibával végzi el.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Az összeadást eszköz segítségével, kevés hibával végzi.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Eszköz nélkül még nem képes az összeadás elvégzésére.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Képes a kivonást önállóan, hibátlanul elvégezni.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A kivonást önállóan, kevés hibával végzi el.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	A kivonást eszköz segítségével, kevés hibával végzi el.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Eszköz nélkül még nem képes a kivonás elvégzésére.
1. oszt.	félév/év vége	Adott egyszerű szabály szerint képes számsorozat folytatására.
1. oszt.	félév/év vége	Segítséggel tudja a számsorozatot folytatni.
1. oszt.	félév/év vége	Nem képes megadott szabály szerint számsorozat folytatására.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Problémamegoldó képessége kiváló.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Problémamegoldó képessége jó.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Problémamegoldó képessége megfelelő.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Problémamegoldó képessége gyenge.*
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Térbeli tájékozódása magabiztos.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Térbeli tájékozódása jó.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Térbeli tájékozódása bizonytalan.
1. és 2. oszt.	félév/év vége	Térbeli tájékozódásban segítséget igényel.
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Füzete tiszta rendezett, áttekinthető.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Füzetbe egyre rendezettebben dolgozik.*
1. és 2. oszt.	1. év v./2. félév	Füzetvezetése kevésbé rendezett.*
2. oszt.	2. oszt. félév	Az egyjegyű és a kétjegyű számokat is helyesen olvassa, írja, csoportosítja és rendezi.
2. oszt.	2. oszt. félév	Általában helyesen olvassa, írja az egy- és a kétjegyű számokat.
2. oszt.	2. oszt. félév	A számok írásában gyakran téveszt.

2. oszt.	2. oszt. félév	A számlálásban, összehasonlításban, a számok sorba rendezésében nem téveszt.
2. oszt.	2. oszt. félév	A számlálásban, összehasonlításban, a számok sorba rendezésében téveszt.
2. oszt.	2. oszt. félév	A számlálásban néha hibázik. A számok összehasonlításában, növekvő és csökkenő sorba rendezésében gyakran előfordul tévesztés.
2. oszt.	2. oszt. félév	Pontosan jelöli a számok helyét a számegyenesen, és meg tudja nevezni azokat.
2. oszt.	2. oszt. félév	Nem mindig találja meg a számok helyét a számegyenesen, a számok tulajdonságainak megnevezésében és a számszomszédok felismerésében néha bizonytalan.
2. oszt.	2. oszt. félév	A számok helyét a számegyenesen nem mindig találja meg.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szorzást hibátlanul oldja meg.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szorzást kevés hibával oldja meg.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szorzást sok hibával oldja meg.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szorzást egyelőre csak segítséggel tudja megoldani.
2. oszt.	2. oszt. félév	Osztásnál hibátlanul számol.
2. oszt.	2. oszt. félév	Osztásnál kevés hibával számol.
2. oszt.	2. oszt. félév	Osztásnál sok hibával számol.
2. oszt.	2. oszt. félév	Az osztást csak segítséggel tudja elvégezni.
2. oszt.	2. oszt. félév	A műveleteket képes önállóan értelmezni.
2. oszt.	2. oszt. félév	A műveleteket segítséggel képes értelmezni.
2. oszt.	2. oszt. félév	A műveleteket nem tudja értelmezni.
2. oszt.	2. oszt. félév	Fejszámolása gyors és pontos.
2. oszt.	2. oszt. félév	Fejszámolása átlagos tempójú, ritkán téveszt.
2. oszt.	2. oszt. félév	Fejszámolásban lassú, gyakran pontatlan.
2. oszt.	2. oszt. félév	Sorozatok szabályát önállóan felismeri.
2. oszt.	2. oszt. félév	Sorozatok szabályát segítséggel ismeri fel.
2. oszt.	2. oszt. félév	Sorozatok szabályát nem ismeri fel.
2. oszt.	2. oszt. félév	Adott szabályú sorozatot önállóan tudja folytatni.
2. oszt.	2. oszt. félév	Adott szabályú sorozatot segítséggel tudja folytatni.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szöveges feladatokat képes önállóan megoldani.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szöveges feladatokat kis segítségadást követően képes önállóan megoldani.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szöveges feladatokat segítséggel tudja megoldani.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szöveges feladatokat hibásan oldja meg.
2. oszt.	2. oszt. félév	A szöveges feladatokat még nem tudja megoldani.
2. oszt.	2. oszt. félév	A tanult mérőeszközöket ismeri, biztosan használja.
2. oszt.	2. oszt. félév	A tanult mérőeszközöket ismeri, használatukban bizonytalan.
2. oszt.	2. oszt. félév	A megismert mérőeszközöket pontatlanul használja.
2. oszt.	2. oszt. félév	Képes elkészült munkáját, hibáit minta alapján önállóan javítani.
2. oszt.	2. oszt. félév	Elkészült munkáját, hibáit minta alapján segítséggel képes javítani.
2. oszt.	2. oszt. félév	Még nem képes elkészült munkájának, hibáinak minta alapján történő javítására.

* 1. évfolyamon félévkor nem értékeljük.

Az értékelésre használt mondatok évfolyamra és értékelési területekre bontva a pedagógiai programban található (mondatbank).

A mondatbank mondatainak módosítása csak a munkaközösség javaslata és az intézményvezetőhelyettes engedélyével lehetséges. A módosításoknak az e-naplóban és a pedagógiai programban történő átvezetéséért az alsós intézményvezető-helyettes felel.

A tanév végén kiadott szöveges értékelés egyik példánya a szülőé, másik példányát osztályonként a törzslap mellékleteként iktatjuk.

6. számú melléklet

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

1.1. A látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A látássérült tanuló

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodó képességét, személyiségét.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látásteljesítménye (vízusa) az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) is 0-0,33 (látásteljesítmény 0-33%) közötti.

Ezen belül:

- a) *vakok* azok a tanulók, akiknek látóképessége teljesen hiányzik (vízus: 0);
- b) *aliglátók* azok a tanulók, akik minimális látással rendelkeznek: fényt érzékelők, ujjolvasók, nagyítárgylátók (vízus: fényérzés <0,1);
- c) *gyengénlátók* azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0,1-0,33).

A vak, valamint a gyakorlatilag vak, alig látó tanulókat elsősorban a tapintó-halló életmód, a látásukat praktikusán használó aliglátókat és a gyengénlátókat a látó-halló (tapintó) életmód jellemzi.

A pedagógiai fejlesztés szempontjából elsődlegesen a látásélesség és a látási funkciók ismerete fontos, de a pedagógusnak tájékozottnak kell lennie

- a látássérülés kórokáról, a látássérültség kialakulásának időpontjáról;
- a szemészeti állapot - prognózis javuló vagy romló tendenciájáról, a pedagógiai látásvizsgálat eredményéről, a gyermek intelligenciájáról, személyiségvonásairól.

A látássérüléshez gyakran társulhat egyéb fogyatékoság is (pl. mozgás-, hallás- és értelmi fogyatékoság, részképesség-kiesés, autizmus).

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a tanulók állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A látássérült tanulók fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A látássérült tanulók nevelését, oktatását ellátó közoktatási intézmények az iskoláztatás során két fő feladat megoldását vállalják: az általános, korszerű alpműveltség nyújtását, valamint azon túl a speciálisan jelentkező, a látás hiányából, a gyengénlátásból és az esetleg csatlakozó fogyatékoságból adódó hátrányok leküzdését. A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más - a haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és a hallási - beállítódás is jellemzi. Fontos az ép érzékszervek - hallás, tapintás, szaglás, ízérezékelés - fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása.

A látás hiánya, az aliglátás és a gyengénlátás nem csak a tanulás terén okoz eltéréseket, hanem nehezítettek a mindennapi élet tevékenységei (a tájékozódás, a közlekedés, az önkiszolgálás) is. Mindez pszichésen megterhelő, emiatt gyakran személyiség- és szocializációs zavar is kialakulhat (önállótlanúság, lassú reakciókészség, passzivitás, önbizalomhiány, elkülönülésre való hajlam vagy túlzott önérvényesítő magatartás, indulatosság, téves eszmék).

A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

A többségi iskolában történő együttnevelés

A többségi iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni felkészítést igényel. Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

A látássérült tanuló vegyen részt olyan egyéni fejlesztésekben, amelyre állapotából fakadóan szüksége van. Ennek megvalósításához a szakértői javaslat nyújt támpontot, illetve igénybe vehető a látássérültek iskoláiban létrejött egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények által biztosított szak- és szakmai szolgáltatás.

- A látássérült tanulók optimális fejlődése érdekében a pedagógiai programban megfogalmazódnak a speciális elvárások és tennivalók (eszköz, segédeszköz, segédletek, differenciálás, az értékelés, minősítés, a követelmény egyénre szabott formái stb.). Különösen jelentős az osztályfőnök szerepe, az osztályban tanító pedagógusok tájékoztatásában a tanuló sajátos nevelési igényeiről.
- Az együttnevelés eredményes megvalósulását szolgálja az Irányelv 1.5. pontjában leírtak érvényesítése.

1.2. A hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A **hallássérült tanulónál** - a hallás hiánya vagy csökkenése miatt - a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége (szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.), és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése. A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál életkorával, hallásállapotával - attól pozitív és negatív irányban is eltérhet.

- a) *A siket tanulónál súlyos fokú hallásvesztés (a beszédterületen mért vesztés 90 dB alatti) áll fenn. Ennek következménye - az állapot fennmaradása esetén - a hangzó beszéd spontán kialakulásának képtelensége, elsajátításának súlyos fokú nehezítettsége, valamint a nyelvi kommunikáció általános akadályozottsága. A hallásvesztés mértékétől, jellegétől, a környezeti hatásoktól függően módosulhat a megismerő tevékenység, a gondolkodás és a lelki élet egészének fejlődése.*
- b) *A nagyothalló tanulónál (a beszédterületen mért hallásszintek átlaga enyhe nagyothallás esetén 30-45 dB, közepes nagyothallás esetén 46-65 dB, súlyos nagyothallásnál 66-90 dB) a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.*

- c) *A hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott (pl. cochlea implantált) hallássérült tanulóknál - egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után - fizikai értelemben közel ép hallás mérhető. Fejleszthetőségük, fejlődési ütemük több befolyásoló tényező mellett döntően függ attól, hogy a gyermek milyen életkorban volt a műtét elvégzésekor. A nyelvi fejlődés gyorsabb, magasabb szintű elsajátítását a hallásjavító műtét előtti és utáni pedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs, valamint azzal párhuzamosan az audiológiai gondozás eredményezi. A fejlesztés stratégiájának alapja döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazása. A szövegértés, hangzó beszéd produkciójának fejlődése hasonlóságot mutat az ép hallásúak beszédfejlődésével. A fejlesztés kívánatos színtere az ép hallásúak környezetében van, de a hallássérültek integrációjára pedagógiai diagnózist követően kerülhet sor. Teljesítményüket a fogadó intézmény felkészültségén és a szülők együttműködő készségén kívül döntően befolyásolja intellektusuk, esetleges - a pszichés fejlődés zavara miatti - beszéd- és nyelvtanulási akadályozottságuk.*
- d) *A halmozottan sérült hallássérült (siket, nagyothalló) tanuló hallásvesztéséhez mozgáskorlátozottság, látás-, értelmi fogyatékos, tanulási, beszéd-, nyelvfejlődési akadályozottság vagy a fejlődés más további zavarai társulhatnak. Mindezek miatt a halmozottan sérült hallási fogyatékos hallássérült tanuló nevelhetősége, oktathatósága súlyosan nehezített.*
- e) *A hangos beszéd kialakulása után hallássérültté vált tanulók nehezen dolgozzák fel a hallás elvesztésével fellépő állapotváltozást: a nehezített kommunikációt, a környezettel való kapcsolatuk beszűkülését. Ebben az esetben fokozott segítséget igényelnek a kompenzációs csatornák kialakításához.*

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer és eszközrendszer minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A többségi iskolában történő együttnevelés egyéni döntést igényel. Alapja az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye.

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- Az adott iskola pedagógiai programjának, illetve tantervének legyen része az a tananyag és követelmény, értékelési mód, melyet a hallássérült gyermek speciális fejlesztése igényel.
- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.
- Az értékelés része olyan követelmény legyen, mely a tanuló sérülését figyelembe véve, halló társaival azonos szinten vagy módon teljesíthető. Az értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni fejlesztési terv követelményeit.
- A hallássérült tanuló fejlesztési stratégiájának kialakítását segíti a szakirányú végzettségű, integrált oktatásban tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus. A közreműködés terjedjen ki a hallássérült gyermeket oktató pedagógusok felkészítésére, a fogadó iskola sajátos teendői ellátásának tervezésére, folyamatos tanácsadásra. Az eredményesség érdekében szükség van a szülők és az iskola együttműködésére.

- Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás).
- Ennek megszervezéséhez a szakértői javaslat, a hallássérültek iskoláiban létrejött egyetemes gyógypedagógiai módszertani intézmények részéről történő folyamatos tanácsadás, - mint pedagógiai szakszolgálat, és szervezett továbbképzés, egyéb pedagógiai-szakmai szolgáltatás - nyújthat segítséget.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje. A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg. A komplex ellátás a korai és óvodai nevelésre építkezve, döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a nagy teljesítményű hallókészülékek, hatékony hangátviteli technikák használatával és/vagy a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával beépített cochleáris implantátumokkal történik. A felsoroltak együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát.

A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes pedagógiai és egészségügyi habilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mind ezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató pedagógus számára.

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A többségi iskolában történő együttnevelés egyéni döntést igényel. Alapja az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye.

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

Az adott iskola pedagógiai programjának, illetve tantervének legyen része az a tananyag és követelmény, értékelési mód, melyet a hallássérült gyermek speciális fejlesztése igényel.

Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez.

Az értékelés része olyan követelmény legyen, mely a tanuló sérülését figyelembe véve, halló társaival azonos szinten vagy módon teljesíthető. Az értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni fejlesztési terv követelményeit.

A hallássérült tanuló fejlesztési stratégiájának kialakítását segíti a szakirányú végzettségű, integrált oktatásban tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus. A közreműködés terjedjen ki a hallássérült gyermeket oktató pedagógusok felkészítésére, a fogadó iskola sajátos teendői ellátásának tervezésére, folyamatos tanácsadásra. Az eredményesség érdekében szükség van a szülők és az iskola együttműködésére.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás).

Ennek megszervezéséhez a szakértői javaslat, a hallássérültek iskoláiban létrejött egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények részéről történő folyamatos tanácsadás, - mint pedagógiai szakszolgálat, és szervezett továbbképzés, egyéb pedagógiai-szakmai szolgáltatás - nyújthat segítséget.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

Az iskolai fejlesztés szakaszai megegyeznek a NAT pedagógiai szakaszolásával.

A nagyothalló gyermek iskolakészültsége általában indokolja, hogy a bevezető szakasz hosszabb időszámban - teljesítésére két tanév javasolt - szerveződjön, de az iskola pedagógiai programja és a helyi tanterve alapján a későbbiekben is sor kerülhet egy évfolyam tananyagának egy tanévnél hosszabb időtartamban történő feldolgozására.

Az iskoláztatás bevezető és kezdő szakaszában - a korai gondozás és a speciális óvodai nevelés eredményeire támaszkodva - a nyelvi kommunikációs készségek kialakítása, fejlesztése dominál. Ez a szakasz a szókincs fejlesztését, a köznapi nyelv elemeinek elsajátítását, a beszédérthetőség fejlesztését, a nyelvi különbségek kezelését, valamint a nyelvi-szociális érintkezési formák kialakítását tartalmazza. A tanulók elsajátítják és megközelítően olyan szinten birtokolják az alapvető kultúrtechnikákat, hogy eszközként használhatják a további tudás megszerzésében.

Legkésőbb az *alapozó szakasz* végére a nagyothalló tanulók nyelvi kommunikációs fejlettsége lényegében elérheti az azonos korú halló tanulók fejlettségének alsó szintjét.

A *fejlesztő szakaszban* fő elemeiben már kialakultnak tekinthető az egyéni beszédállapot. Erre támaszkodva általában megvalósítható:

- a nyelvi rendszer további finomítása, a nyelvi-kommunikációs szint emelése, az olvasás-írás eszköz szintű használata, a nyelvi érintkezés formáinak bővítése: tágabb tájékozódás a köznapi nyelvhasználatban, árnyaltabb alkalmazás, a műveltségi területek és témák tartalmának megfelelő fogalmak értő használata, a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása.

Valamennyi pedagógiai szakasz kiemelt feladata a beszédhallás folyamatos fejlesztése.

1.3. A beszéd fogyatékos tanulók

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és megértés

zavaraiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd-fogyatékosok körébe sorolhatók.

A beszéd-fogyatékos tanulónál a fentiek – az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig – minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd-fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak. Amennyiben a beszéd-fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd-beli akadályok jellegétől függ. Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) akadályozott beszéd- és nyelvi fejlődés,
- b) diszlália,
- c) disarthria,
- d) dadogás,
- e) hadarás,
- f) diszfázia,
- g) diszfónia,
- h) az általános beszédgyengeséggel összefüggő olvasás-, írászavar,
- i) súlyos beszédmegértési zavar, vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába.

Beszéd-fogyatékos tanulók fejlesztése

- pszichológiai és fiziológiai tényezők fejlesztése
- önállóság fejlesztése
- önbizalom fejlesztése
- pozitív énkép kialakítása
- bátran merjen beszélni társai előtt

Beszéd-fogyatékos tanulók rehabilitációja

dadogásnál: laza izomműködés, helyes légzés, mozgás- és ritmuskoordináció fejlesztés.

hadarás:

- figyelemfejlesztés
- helyes légzéstechnika
- mozgás- és ritmuskoordináció kialakítás

megkésett beszéd: beszédre irányuló figyelem

- speciális mozgások
- aktív és passzív szókincs-bővítés

Valamennyi beszéd-fogyatékos tanulónál szükséges:

- logopédiás terápia
- kommunikációs tréning

- bábterápia
- drámaterápia
- gyógyúszás
- gyógytorna

1.4. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók

Az **enyhén értelmi fogyatékos tanulók** személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek egyébként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulókat jellemző tünetek az iskoláskor előtt kevésbé feltűnőek.

Az intézményes ellátásukban bekövetkezett pedagógiai szemléletváltás legfontosabb célkitűzése, hogy erősödjék az integrált nevelés és oktatás anélkül, hogy megszűnne az elkülönített gyógypedagógiai ellátás lehetősége. Ez nem a különleges gondozás megszervezésének folyamatában eredményez változtatást, hanem az érintett értelmi fogyatékos tanulókkal kapcsolatos pedagógiai szemléletváltást segíti. A nevelésükhöz szükséges feltételek a köznevelésről szóló törvény szerint:

- j) a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, konduktor foglalkoztatása,
- k) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- l) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.
- m) Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés és terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az irányelvben leírtakat kell alkalmazni, figyelembe véve a pedagógiai programot, helyi tantervet. A pedagógiai programban – az *Irányelv* 1. fejezetében leírtak alkalmazásával – szerepelnie kell a fogyatékos tanuló nevelésének, oktatásának sajátos elveinek, és figyelembe kell venni a tanulást, fejlődést nehezítő körülményeket is. Ezen belül meg kell határozni és biztosítani kell azokat a segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek. A fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az

egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködése szükséges. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók pedagógiai és egészségügyi célú habilitációja, és rehabilitációja célja:

- szocializációja, eredményes társadalmi integrációja,
- a fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg,
- a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás.

1.5. Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő (autisztikus) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Az autisztikus tanuló

Általános jellemzők

Az autizmus-spektrumzavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az iskoláskor eléréséig - vagy tovább - kezeletlenül maradt fejlődési zavar és szélsőséges viselkedésformák gyógyító és fejlesztő célú ellátása a gyermek növekedésével egyre nehezebbé válhat, bár a nevelhetőség, taníthatóság időszaka belenyúlik a felnőttkorba, így sosem túl késő a fejlesztést elkezdeni. Az autizmus-spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Az autisztikus tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil.

Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képesség hiányok egész életen át jellemzően megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. A hiányzó képességek (deficitok) okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek az igen súlyostól a jól ellensúlyozott állapotokban csaknem tünetmentessé fejlődhetnek, változhatnak, és az élet különböző szakaszaiban különböző formákban jelentkezhetnek. Új helyzetben, váratlan események, körülmények hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. A tünetek változatossága mellett a tanuló autizmusának súlyossága széles skálán szóródik.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet

- A megfelelő szintű vizuális információ általában jól értelmezhető.
- Tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Jó mechanikus memória.

- Megfelelő környezetben, érdeklődésének megfelelő témáknál kiemelkedő koncentráció, kitartás.
- Egyes, nem szociális tartalmú tantárgyi területeken - pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene - viszonylag jó képességek.

Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt - a továbblépés előtt - külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, problémamegoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert az egészséges gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autisztikus gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

A kognitív viselkedésterápiás, fejlesztési és tanítási célokat a fenti szempontok alapján fontossági sorrendben kell értelmezni, és e szerint kell a tervekbe iktatni.

Az autisztikus tanulók fejlesztési céljai hierarchikus rendben helyezkednek el abból a szempontból, hogy mennyire szükségesek a gyermek szociális alkalmazkodása és önszabályozása kialakításához (az egyéni fejlettségének szintjén). A típusos egyenetlen fejlődés azt jelenti, hogy a hiányzó vagy elmaradó készségek spontán fejlődésére nem építhetünk: minden egyes hiányzó részfunkció, illetve korábbi fejlődési szakaszból hiányzó alapozó funkció fejlesztését be kell illesztenünk ebbe a hierarchiába. Pl. a veszélyeztető viselkedések kezelése, más, elfogadható viselkedések kialakításával, viselkedésterápiával a célok hierarchikus rendjében így alakul:

- az ön- (esetleg köz-) veszélyes viselkedések kezelése,
- a családi életet akadályozó viselkedések kezelése,
- a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása,
- az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.

Speciális módszerek az autisztikus tanulók fejlesztésében

A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képesség- és készségprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon és a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.

Protetikus, segédeszközökkel berendezett környezet és eszköztár kialakítása (az időbeli és téri tájékozódás, vizuális információhordozók augmentatív kommunikációt segítő eszközrendszer kialakítása).

Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.

Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezeten belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.

A szociális fogyatékkal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásaitól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésszabályok kezelésében alapvető kognitív viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. A mérlegelés jellemzően a harmadik szakaszban nevelt tanulók egy részénél reális. Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak.

A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésszabályok.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről

- a) speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens,
- b) jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv,
- c) speciális eszközök, módszerek és környezet,
- d) együttműködés a családdal és/vagy a diákokotthonnal,
- e) a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása,
- f) szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.

Szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyres tantárgyakból felmentés), továbbá a fogyatékos-ságot kompenzáló alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

1.6. Pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanulók

Tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok háttérben részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejtletlensége áll fenn.

a) Részképességzavar: az iskolai teljesítmények-elsősorban az alapvető eszköztudás /írás, olvasás, számolás/ - elsajátításának nehézségei.

b) Kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar, figyelemzavar: az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni.

Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

Pszichés fejlődés zavar miatt a nevelési, tanulási folyamatban akadályozott tanulók fejlesztése

- egészséges énkép, önbizalom kialakítása
- kudarcűrő-képesség növelése
- önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt célja.

Diszlexia, diszgráfia:

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség. Háttérben idegrendszeri sérülési, organikus eltérési, érési késése, működési zavar, örökletesség, lelki és környezeti ok áll.

Ezeknek a tanulóknak differenciálatlan az aktív szókincse és gyenge az emlékezete.

Nehezen alakul ki hang-betű kapcsolat, gyakori a betűtévesztés az olvasás során. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között. Gyenge a szöveg-értése.

Diszgráfia esetén nehezen tanul meg írni. Az írómozgás egyenetlen, lendülete és ritmusa töredezett, fáradékonyabb.

Fejlesztési feladat:

- látás, hallás, mozgás koordinálása
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának a nehézsége. Ezeknél a tanulóknál hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakul a mechanikus számlálás képessége.

Fejlesztés feladatai:

- érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- a matematikai nyelv tudatosítása
- segítő, kompenzáló eszközök használata
- szám- és műveletfogalom kialakítása
- egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás

Kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar.

Hyperkinetikus zavarok.

Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei a csapongás, figyelmetlenség, szabályok megszegése, többszöri konfrontálódás társakkal, megfontolatlanság.

Magatartási zavarok:

Jellemzője az agresszív vagy dacos magatartás, az életkorban elvárható szociális elvárásokat durván áthágja, nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.

Fejlesztés feladatai:

- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban
- egyénhez igazodó követelmény kialakítása
- az alkalmazkodó készség fejlesztése
- együttműködés családokkal, szakemberrel
- sikerélmény biztosítás.

Egészségügyi és pedagógiai rehabilitáció

- Folyamatos szakorvosi ellátás, annak ellenőrzése, útmutatások figyelembe vétele
- a tanultak elmélyítése
- funkcionális képességfejlesztő programok.

Iskolánkban csak azokat a tanulókat tudjuk beintegrálni, akikhez megfelelően tudunk biztosítani szakembert, gyógypedagógia tanárt, akivel nevelőink szorosan együttműködnek, tanítási órákon a szakembertől kapott utasításokat betartják és betartatják. Az osztályfőnökök és szaktanárok feladata a sérült tanuló beintegrálása, társakkal történő elfogadtatás. Szülőkkel, családdal rendszeres kapcsolattartás, problémák közös megbeszélése, gondok megoldása.

Az iskolában egyre több a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló. A probléma nem megkerülhető és nem intézhető el méltatlankodással, a magatartás és tanulás pusztá szankcionálásával. A pedagógia és az orvostudomány, a szülészet, a gyermekpszichiátria sok olyan tényezőt tárt fel, amelyek a "problémás gyerekek" helyzetét magyarázzák (pl. a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, oxigénhiányos állapot, agykárosodás, az anya depressziós magatartása, elhanyagoltság, kevés idő eltöltése a családi környezetben, stb.).

7. számú melléklet

A helyi tanterv tantárgyakra lebontott részletes tanterve

A tantárgyak részletes helyi tanterve a nagy terjedelemből tekintettel a pedagógiai program CD-re kiírt mellékleteként található.

8. számú melléklet

Digitális stratégia

1. Az Újpesti Szűcs Sándor Általános Iskola pedagógusai, a nevelést-oktatást segítő munkatársai elkötelezettek abban, hogy a tanulókat felkészítsék a digitalizálódó világban való helytállásra a társadalmi és gazdasági élet minden területén.
2. Célunk, hogy az intézményünkben sokrétűen fejlesztett digitális képességek segítsék őket a munkaerőpiacon. E téren végzett munkánk alkalmas legyen a hátránykompenzációra, tehetséggondozásra az esélyegyenlőség megvalósítására.
3. A digitális technológiák alkalmazásával az oktató-nevelő munkánkban nem szorulnak háttérbe a hagyományos értékek (módszerek), viszont aktív tevékenységekkel gazdagítjuk a tanulók ismeretszerzését és kompetenciáinak fejlődését.
4. A digitális írástudás fejlesztésével nem csorbítjuk a hagyományos szövegértő képességet, mivel árnyaltabb és nagyobb önállóságot feltételező szövegértésre van szükség a digitális technikák alkalmazásával. Az új technológiák speciális lehetőségeit felhasználjuk a szövegértő képesség fejlesztésében.
5. Az iskola vezetése elhivatott a digitális iskola kialakítása iránt, de a digitális transzformáció megvalósítása során szem előtt tartják az önkéntességet és a fokozatosságot. Toleránsan veszik tudomásul, hogy az átalakuláshoz elfogadásra, türelemre van szükség.
6. (A vezetőség) Támogatja a pedagógusok IKT-kompetenciájának fejlődését. Biztosítja az infrastrukturális feltételeket. Irányítja az iskola digitális stratégiájának létrehozást.
7. Pedagógusaink magukénak vallják azt a szemléletet, hogy a hangsúly az IKT-használatban a tanítás folyamatának támogatásáról egyre inkább átkerül a tanulás folyamatának támogatására. Az ismeretközlő, számon kérő szerep mellett tanáraink elfogadják az új, a tanulást segítő mentori szerepet.
8. Ennek érdekében a nálunk tanítók megismerik és alkalmazzák a kifordított és kiterjesztett osztálytermet a tanítási folyamatban.
9. A digitális transzformációval az is célunk, hogy tanítványainkat érdekelté tegyük az ismeretszerzés folyamatában.
10. Pedagógusaink a tanítási órák minimum 25 %-ában használnak a tanulás támogatására IKT-eszközt.
11. Az intézményen belüli tudásmegosztás a mindennapi gyakorlat része.
12. Működik az iskolában innovatív munkacsoport a digitális stratégia által kijelölt feladatok koordinálására.
13. Helyi tantervünk koherens részei a 21. századi tanulási képességek: a tudásépítés, együttműködés (kollaboráció), kooperativitás, felépített kommunikáció, a valós problémák megoldása, kreativitás, IKT-használat. Pedagógusaink ismerik és használják

ezeknek a képességeknek a kódolási technikáit tervező munkájukban, képesek saját munkájukra eszerint is reflektálni.

14. Az IKT-kompetencia fejlesztése minden tantárgy tanítási-tanulási folyamatában jelen van.
15. Az informatika tantárgyban a programozás (scratch és/vagy írt programnyelv) tanulása felső tagozaton megjelenik.
16. Az egyes kulcstantárgyak IKT-alapú mérési-értékelési rendszere kidolgozott.
17. A tanórákon kívül lehetőségük van a gyerekeknek a robotprogramozásra szakköri keretben.
18. A tanulók elfogadják és használják az általunk használt virtuális tanulási tereket, szoftvereket, alkalmazásokat. Képesé válnak az együttműködésre, az önértékelésre, kihasználják a horizontális tanulás lehetőségét. Tisztában vannak a szellemi tulajdon fogalmával, a biztonságos internethasználat szabályaival.
19. A szülők a megfelelő tájékoztatás birtokában támogatják az iskola ilyen irányú fejlesztő munkáját. Ismerik védett és zárt rendszerünket, ezért bizalommal járulnak hozzá az iskolai felhasználói fiókok létrehozásához. Használják az iskolai digitális kommunikációs és adminisztrációs rendszert. Az iskolával együtt tesznek a biztonságos internethasználatért, a gyermekek tudatos médiafogyasztói magatartásának kialakításáért.
20. A rendszergazda támogatói munkája adott, folyamatos. Az informatikai eszközök vírusvédelme megoldott.
21. A technikai feltételek folyamatosan javulnak.
22. Internet-ellátottságuk biztosított, a Wifi-lefedettség biztosítja a tanulók számára a megfelelő sávszélességet.
23. Támaszkodunk a tanulók saját eszközeire, azoknak, akik nem rendelkeznek eszközzel, az iskola törekszik saját eszközparkjának bővítésére.
24. A fentiek eredményeképpen a digitális írástudás fejlesztése az iskola erőssége, mely mérhető, ellenőrizhető a pedagógiai programban, éves tervekben lefektetett indikátorok alapján.
25. Sikerkritérium: a digitális transzformáció - iskolaérettség felméréseredményeire támaszkodó továbblépés legalább három területen.

9. számú melléklet

A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak általános munkaköri feladatai, kötelezettségek

Az oktató-nevelő munkával kapcsolatos köteleességek

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben az alábbi kötelességei vannak:

1./ Nevelő-oktató munkáját az intézmény pedagógiai programjában rögzített egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi, sokoldalú és érdekes foglalkozásokkal, sok gyakorlással **fejleszti a tanulók egyéni képességeit**, objektíven és indoklással **értékel**.

2./ Változatos módszerekkel a pedagógiai program értékrendje szerint, politika semlegesen neveli, pozitívan irányítja a fiatalokat. Tárgyilagos ismeretekkel növeli a tanulók tudását. Nevelő-oktató tevékenységében, a tanítás során a tájékoztatást és az ismereteket **tárgyilagosan és többoldalúan** nyújtja.

3./ Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet vagy tanítási program alapján dolgozik. A tanmenetet (tanítási programot) az intézményvezető által meghatározott időpontban (általában szeptember végéig), a munkaközösség-vezető előzetes véleményezése után, az intézményvezetőnek jóváhagyásra bemutatja. Saját tanmenettel, tanítási programmal minden pedagógusnak rendelkeznie kell, melyet ellenőrzéskor kérésre be kell mutatni. **A tanmenetet, tanítási programot a helyi tantervben meghatározott követelmények minél jobb hatásokkal történő elsajátíttatása érdekében, a tanulók egyéni adottságaira tekintettel készíti el.** Elsődleges szempont, a tananyag mindenáron való „letanítása” helyett, az alapképességek és kompetenciák szilárd kialakítása. A tanmenet, tanítási program része az adott gyerekközösség ismereteihez, adottságaihoz igazított **fejlesztési terv** is, ami a tanév idejére, de rövidebb szakaszokra fogalmaz meg konkrét fejlesztési feladatokat az egyes tanulókra vagy akár az egész tanulócsoportra.

4./ A tanítási órán **differentiált óraszervezéssel**, a tanítási órán kívül külön foglalkozik a felzárkózásra szoruló és a tehetséges tanulókkal. Tervezett differenciálással, életből vett példákkal, versennyel **segíti** az egyéni képességek és **a tehetség kibontakozását**.

5./ Tanóráira, foglalkozásaira céltudatosan és széleskörűen felkészül, pontosan és színvonalasan tartja meg azokat. Óráit úgy tervezi meg, hogy a foglalkozáson a tanulók tanulási tevékenységének irányítása domináljon. Az eredményes óravezetés többek között feltételezi a pedagógus magas szintű szaktárgyi és pedagógiai felkészültségét, a tanulói teljesítmények életkornak megfelelő értékelését. A tanórai munkát úgy kell előkészítenie, illetve megszerveznie, hogy a tanulók egyénre szabott foglalkoztatottsága a legteljesebb legyen.

6./ **A tanulók fejlődését figyelemmel kíséri és elősegíti.** A tanulók magatartását és tanulmányi teljesítményét rendszeresen és folyamatosan értékeli. A tanuló által szerzett érdemjegyekről (értékelésről) a szülőt késedelem nélkül értesíti, problémás esetekben a

szükséges intézkedést kezdeményezi a szülőnél és az iskola vezetőségénél. (szakszolgálat-hoz irányítás, szakvélemény kérése, korrepetálásra, tanulószobára járás, stb.)

7./ Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlapokat (legkésőbb 10 munkanapon belül) kijavítja. A felmérő dolgozatok megíratását a tanulóknak előre jelzi. A házi feladatokat a pedagógiai programban leírtaknak megfelelően rendszeresen ad, a feladott leckét rendszeresen számon kéri, ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára javítja.

8./ Iskolai, és kerületi tanulmányi versenyek szervezésében, lebonyolításában részt vesz. **Felkészíti és kíséri a diákokat** a tanulmányi és kulturális **versenyekre**, vetélkedőkre, és a sport rendezvényekre. Figyelemmel kíséri a levelező versenyeken résztvevő tanulók teljesítményét.

9./ Figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődés ütemét, a hátrányos családi környezetet, a fogyatékossgot, **közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában**. Differenciált és korrepetáló foglalkoztatással **segíti a rászorulókat**.

10./ A szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről (tájékoztató füzetben, telefonon, szóban) rendszeresen tájékoztatja, a szülőt figyelmezteti, ha gyermeke megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek. Együttműködik a tanulók szüleivel, szükség szerint családlátogatáson ismerkedik a támogatásra szoruló tanulók környezetével.

11./ A szülők és a tanulók javaslataira, kérdéseire érdemi választ ad, vagy intézkedést kezdeményez az intézmény vezetőjénél.

12./ Szemléltető és kísérleti eszközöket állít elő, vagy szerez be, és előkészíti ezeket a bemutató és tanuló kísérleti használatához. **Az ismereteket a gyerekek tapasztalataira építve**, az érdeklődés felkeltésével (motiválással), az életkoruknak megfelelő kifejezőmóddal, képességek folyamatos fejlesztése mellett lehetőleg valamilyen tevékenységhez kapcsolva **kell átadni**.

13./ Szakmai ismereteit továbbképzéseken, tanfolyamokon és önképzéssel bővíti, nyílt napokon aktívan részt vállal a feladatokból. Felkérésre vagy az iskolavezetőjének megbízásából helyi és/vagy kerületi szintű **bemutató órákat tart**, dokumentálva hospitál tanítási órákon (belső továbbképzés).

14./ Az iskola életével, a nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken részt vesz. Tapasztalatainak megosztásával alkotó módon vesz részt a pedagógiai program értékelésében, módosításában, segíti a tantestületi és szakmai értekezletek eredményességét, aktívan **tevékenykedik a szakmai munkaközösségen** belül. Az iskolai munkatervben rögzített időpontokban szülői értekezletet és fogadó órát tart.

15./ **Elvégzi a munkájával járó valamennyi adminisztratív teendőt**. Osztály- és haladási napló, törzskönyv vezetése; bizonyítványok írása, összeolvasása; tájékoztató füzetek, ellenőrző könyvek vezetése; tanulók értékelésének beírása, rögzítése a számítógépes programban; a statisztikához szükséges adatok szolgáltatása (tanulmányi átlagok, hiányzások, felmérések, témazáró dolgozatok javítás utáni összegzése, elemzése, értékelése stb.); a munkaidő nyilvántartás adatlapjainak naprakész vezetése.

16./ **Szervezési feladatokat végez** (iskolán kívüli foglalkozások, különféle programok látogatása, az osztálya életével összefüggő tevékenységek, stb.), melyeket az intézmény nevelő-oktató munkája tesz szükségessé, illetve az érvényben lévő jogszabályok előírnak.

17./ Felelősséggel **ellátja az előírt helyettesítéseket**, és **a tanulók felügyeletét** (tanórák, tanórán kívüli foglalkozások, óraközi szünetek, tanítás előtti, utáni és rendezvényi ügyeletek). A munkából való távolmaradásról - a helyettesítés megszervezése érdekében - az iskolát lehetőség szerint előre értesíti.

18./ **Levezeti és felügyeli az osztályozó**, különbözeti, és egyéb **vizsgákat**, tanítás nélküli munkanapokon munkát végez a vezetők beosztása alapján.

19./ Kollégái közreműködésével rendben tartja a rábízott szertárát, a tárgyakat és eszközöket rendelkezésre bocsátja. Az iskola minden dolgozója a rábízott eszközökért **anyagi felelősséggel** (leltári felelősség) **tartozik**.

20./ **Az éves munkaterv előírásait betartja**, különös tekintettel a határidők és a rábízott vagy vállalt feladatok ellátására. (pl. osztálykirándulások tervezése, szervezése, a tanulók különböző közösségét érintő programok szervezése és megtartása, ünnepélyek stb.)

21./ Pedagógiai munkájában tervezett változtatásokat **munkahelyi vezetőjével engedélyeztet**i. (pl. tankönyv-váltás, új taneszközök használata, eltérés a munkatervtől, tananyag átcsoportosítások, tömbösítések, stb.) A munkája során tapasztalt nevelési és pedagógiai problémákról, tájékoztatja közvetlen felettesét (általában a tagozatos intézményvezetőhelyettest) vagy az intézmény vezetőjét és kezdeményezi a felvetődött kérdésekben a szükséges intézkedést.

22./ Az intézmény minőségirányítási programjában rá eső feladatokat elvégezi, a pedagógus teljesítményértékelésben részt vesz.

23./ **Ismeri a szakmai munkáját meghatározó jogszabályokat**. Így különösen: a közoktatási törvényt, az iskola pedagógiai programját és helyi tantervét, szervezeti és működési szabályzatát, az iskola házirendjét.

24./ Aktívan részt vesz az iskolai hagyományok ápolásában, az iskolai rendezvényeket munkájával segíti, részvételével támogatja. Az intézmény hagyományos és éves munkatervében meghatározott iskolai programokon, rendezvényeken jelen van.

25./ A tanítási szünetekben – igénytől függően – ügyeleti és tábori feladatokat lát el az iskolában kialakított beosztási rend vagy önkéntes vállalás alapján.

Etikai elvárások, kötelességek

1./ Az iskola életének valamennyi, a pedagógus munkakörében ellátandó feladat végrehajtása során, de különösen a tanítási (foglalkozási) órán törekszik **minőségi** munkát végezni.

2./ Szem előtt tartja, hogy személyiségével, modorával, hangnemével, megnyilvánulásaival **példát ad** a tanulók számára. A gyermekek, tanulók, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartja. Tartózkodik a tanulókra vonatkozó becsmérő és cinikus kijelentésektől.

3./ A Házi rend előírásainak megismertetése a tanulókkal, a szabályok betartása és betartatása, illetve a betartásra szoktatás, továbbá az iskola rendjének fenntartása, a tanulókat veszélyeztető helyzetek elkerülése, elhárítása, az épület (az udvar) berendezésének, tisztaságának óvása az iskola valamennyi pedagógusának kötelessége. Kirívó fegyelmezetlenség esetén a rend helyreállítása mellett a fegyelmezetlenségről az osztályfőnököt és a tagozatért felelős intézményvezetőhelyettest tájékoztatni kell.

4./ Az oktatás és nevelés elvárt szakszerűsége és eredményessége csak a nevelőtestület tagjainak **együttműködésével** valósítható meg. Minden pedagógus kötelessége, hogy munkája során, a gyerekekkel való kapcsolatában figyelemmel legyen a nevelőtestület többi tagjára, azok tőle esetleg eltérő módszereire, véleményére. Az iskolában dolgozóknak tudomásul kell venniük, hogy viselkedésük, egymáshoz való viszonyuk, ha áttételesen is, de befolyásolja a nevelőtestület munkájának hatékonyságát, illetve az iskola megítélését.

5./ A belső kohézió kialakítása és megőrzése érdekében mindenkitől elvárható az etikus magatartás, a kollegialitás, a másik munkájának tiszteletben tartása.

6./ Az iskola pedagógusának az iskola tanulója nem lehet magántanítványa.

7./ Betartja a munkafegyelmet, a jogszabályok és a szabályzatok előírásait, végrehajtja az intézményvezető és a vezető helyettesek utasításait, szakszerűen végrehajtja a pedagógiai feladatokat. Ellátja a jogszabályokban, az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkatervben meghatározott feladatokat, a vezetői által adott, egyébként más jogszabályt nem sértő utasításokat, nevelőtestületi határozatokban megfogalmazott előírásokat és megállapodásokat.

A pedagógus felelősségi köre

Személyesen felelős a felügyeletére bízott fiatalok testi, érzelmi és morális épségéért, kijelölt tanulócsoportjában a pedagógiai program követelményeinek megvalósításáért, az egyenlő bánásmódért.

Felelőssége kiterjed teljes munkaköre és tevékenységére, felelősségre vonható:

- munkaköri feladatainak határidőre történő elmulasztásáért, vagy hiányos elvégzéséért,
- a vezetői utasítások igénytől eltérő végrehajtásáért,
- a jogszabályok, munkahelyi fegyelem, a munkatársak és gyerekek jogainak megsértéséért,
- az intézmény tevékenységével kapcsolatos bizalmas információk kiadásáért,
- a szülőkkel, tanulókkal és kollégáival kapcsolatos titoktartási kötelezettség megszegéséért,
- a munkaeszközök, berendezési tárgyak előírásaitól eltérő használatáért, elrontásáért,
- a vagyonbiztonság és higiénia veszélyeztetéséért.